

STATE OF THE REGION

Analys av samarbetet
över Öresund 2025

Bron 25 år: Vinden över
Öresund har vänt

Försvar och säkerhet

Unga Öresundspendlare

Danmark går till val

Två danska regioner blir en

Øresundsinstitutets
sekretariat i Malmö

Sekretariat

Anna Palmehag, senioranalytiker och reporter
Christina Solhøj Hansen, analytiker och reporter
Emma Igelström, analytiker och reporter
Erik Björck, studentmedarbetare
Finn Möller, analytiker och reporter
Henrik Smångs, analytiker och reporter
Johan Wessman, vd och chefredaktör
Karin Stohr, analytikerpraktikant
Lennart Hedstigen, analytiker och reporter

En analys från oberoende Øresundsinstitutet.
Øresundsinstitutet står ensamt för rapportens analys och slutsatser.

Layout: Øresundsinstitutet
Foto: News Øresund, om inte annat anges.
Omslagsfoto: News Øresund

© Øresundsinstitutet – genom Öi Service AB – 9 oktober 2025.

ØRESUNDS
INSTITUTTET

Øresundsinstitutet är ett oberoende dansk-svenskt kunskapscentrum som genom analyser, konferenser och medieverksamhet bidrar till en ökad kännedom om utvecklingen i regionen. Verksamheten drivs utan vinstintresse och med finansiering av fler än 100 medlemmar från stat, regioner, kommuner, universitet och det privata näringslivet.

Östergatan 9 B | 211 25 Malmö | +46 (0) 40 30 56 30 | info@oresundsinstitutet.org | oresundsinstitutet.org

FÖRÄNDRINGENS VIND

Vindarna över Öresund har vänt. Såväl trafiken som pendlingen över sundet ökar. Dock är andelen unga pendlare fortsatt betydligt lägre än under toppåren 2007/2008. Därför har ett nytt Interregprojekt startats upp med fokus mot unga pendlare.

Samarbetet mellan Danmark och Sverige är tätare än på många år. Det märks såväl i den vänskapliga stämningen och personliga samtalet när Greater Copenhagen Task Force möts som i statsministrarnas nya Öresundsdeklaration. Det försämrade säkerhetspolitiska läget och Sveriges Natomedlemskap har fört in försvar och beredskap som växande samarbetsområde över Öresund.

Den 18 november är det val till danska kommuner och regioner där närmare 6 000 svenskar får rösta i Köpenhamn och drygt 13 000 till nya region Östdanmark som bildas som en följd av den danska sundhedsreformen. En reform som även kan påverka det gränsregionala samarbetet.

I Köpenhamn är kampen hård om vilket parti får den viktiga posten som överborgmästare. Bostäder och p-platser är viktiga valfrågor och när det gäller nya metrolinjer talar Köpenhamns politiker snarare om en ny linje till Brønshøj än om en Öresundsmetro.

Malmö, 9 oktober 2025

Johan Wessman
vd Øresundsinstitutet

Danska kommun- och regionvalet den 18 november kommer även påverka samarbetet över Öresund.

Hovedstadens Letbane, en spårväg runt Köpenhamn, invigs den 26 oktober och i Köpenhamn planeras för nya metrolinjen M5.

Försvar och beredskap har växt fram som ett viktigt samarbetsområde mellan Danmark och Sverige och över Öresund.

INNEHÅLL

I korthet	4	Nyheter	62
1. Fördjupning	8	Øresundsinstitutets analyser	66
Ungas pendling	10	3. Personer & organisationer	72
Öresundsbron 25 år	16	Ny på posten	74
Försvar och säkerhet	26	Organisationer	78
2. Aktuellt	44	4. Historik & referenser	88
Sundhedsreformen	46	Historik.....	90
Valet i Danmark	52	Om rapporten	96
		Referenser	96

Öresundsregionen förändras med nya regioner, trafikrekord och samarbeten

Öresundsregionen befinner sig i en brytningsfas. Tillväxten i både trafik och pendling fortsätter, nya samarbetsområden växer fram över sundet och i Danmark går befolkningen till kommun- och regionval den 18 november. I det förstnämnda valet ska Köpenhamn få en ny överborgmästare och Socialdemokratiet, som haft makten i staden i över hundra år, utmanas. I det sistnämnda ska två regioner bli till en jättereigion, en sammanslagning som kan komma att påverka det gränsregionala samarbetet i framtiden.

Regionen rör sig i en ny riktning under jubileumsåret 2025. Trafiken och pendlandet över Öresund fortsätter öka och slår nya rekord. Det danska kommun- och regionvalet den 18 november kan komma att påverka hur det gränsregionala samarbetet kommer att se ut framöver.

Det geopolitiska läget och det svenska Nato-medlemskapet har bidragit till att försvar och civilförsvar blivit växande områden i det dansk-svenska samarbetet. Som på många andra områden är det inte friktionsfritt – men börjar ta fart.

I takt med att Fehmarn Bält-tunneln växer fram krävs nya lösningar för att framtidssäkra infrastrukturen i hela regionen.

Trots att antalet pendlare ökar stadigt, har andelen unga minskat sedan toppåret 2007. Tillsammans med Öresunddirekt och tre andra aktörer har Öresundsinstitutet därför inlett ett treårigt interregprojekt för att försöka besvara på den frågan.

• Det gränsregionala samarbetet kan förändras när två danska regioner blir en

När danskarna går till kommun- och regionval den 18 november blir det första gången de ska rösta till den nya Region Öst Danmark, som bildas när Region Sjælland slås ihop med Region Hovedstaden. Det är en del av den så kallade sundhedsreformen, som träder i kraft 2027.

Reformen kommer att påverka hur regionerna arbetar. En del uppgifter försvinner, vilket gör att budgeten för regional utveckling minskas. På ett direkt sätt försvinner regionernas klimatansvar. Möjligheterna för regionerna att delta i och finansiera gränsregionala samarbeten förändras, men på vilket sätt är ännu inte helt klart. Först när det nya regionrådet har bildats nästa år väntas det klarna.

Läs mer på sidorna 46-51.

• Danska kommunvalet: Tre partier gör upp om överborgmästarposten i Köpenhamn

I den danska huvudstaden ska det utses en ny överborgmästare. Tre huvudkandidater väntas göra upp om posten: socialdemokraten Pernille Rosenkrantz-Theil, Line Barfod från Enhedslisten och Sisse Marie Welling från Socialistisk Folkeparti.

Det kommer bli en röd majoritet, och det ser tufft ut för Socialdemokratiet. Så sammanfattar valforskaren Kasper Møller Hansen läget. Men han vill inte räkna ut Socialdemokratiet. Trots att partiet inte blev störst vid senaste valet 2021 lyckades de behålla överborgmästarposten – och de har haft makten i staden i mer än hundra år. Men nu har både Enhedslisten och Socialistiskt Folkeparti meddelat att det är dags för ett maktskifte på Rådhuset.

Läs mer på sidorna 52-61.

• Jubilerande bro sätter trafikrekord

Trafiken över Öresund fortsätter att öka. Den jubilerande Öresundsbron slog trafikrekord för samtliga trafikslag förutom godstrafiken under det första halvåret 2025. Det totala antalet personresor med bil och tåg över bron och med färja mellan Helsingborg och Helsingör ökade med 6,7 procent.

Antalet pendlare har aldrig varit större. Första kvartalet i år pendlade 21 972 personer – en ökning med nio procent jämfört med samma period förra året. Under hela 2024 visade kvartalssiffrorna på en fortsatt stark utveckling, och trenden håller i sig. Till skillnad från årsstatistiken är kvartalssiffrorna inte säsongsrensade, vilket innebär att den kan variera över året. Men även senaste årsstatistiken från 2023 visar på rekord: 21 429 pendlare.

Läs mer på sidorna 16-21.

• Fokus på försvar och säkerhet ökar

Ett nytt samarbetsområde över Öresund och mellan Sverige och Danmark har vuxit fram de senaste åren, frampressade av den skakiga geopolitiska omvärlden och Sveriges Natomedlemskap: försvar och säkerhet.

De senaste åren har både Danmark och Sverige genomgått stora förändringar på området, och det märks även i Öresundsregionen. Samarbetet har sina utmaningar: skillnaderna i hur länderna byggt upp sina försvars- och beredskapssystem ställer ibland till svårigheter. Men samarbetet ökar gradvis, och Skånes nya försvarsdirektör ser framför sig gemensamma dansk-svenska övningar.

Att Sverige numera är Natomedlem och att statsministrarna gemensamt uttalat att försvarssamarbetet ska stärkas bidrar också till att underlätta.

Läs mer på sidorna 26-43.

• Nytt interregprojekt ska sätta fokus på unga

Även om antalet pendlare ökar, kan det konstateras att andelen unga har minskat. Toppåret 2007 var andelen pendlare under 25 år 16,7 procent. 2021 hade andelen minskat till 6,5 procent.

Med avstamp i de siffrorna har Öresundsinstitutet och Öresunddirekt i samarbete med Region Skåne, Roskilde universitet och Lunds universitet gått in i ett treårigt interregprojekt för att med ny kunskap och informationsinsatser stimulera fler ungdomar att nyttja möjligheterna på den gränsregionala arbetsmarknaden.

Läs mer på sidorna 10-15.

• Nya infrastrukturprojekt i Öresundsregionen

Den 26 oktober invigs första etappen av **Hovedstadens Letbane**, även kallad Ring 3, en spårväg som går från Lundtofte till Ishøj.

Bygget av dansk-tyska **Fehmarn Bält-tunneln** pågår men det är oklart om den kan invigas 2029 som planerat.

I Köpenhamn finns beslut om att bygga nya **Metrolinjen M5** samt en **Östlig ringväg**. Ytterligare metrolinjer utreds och Köpenhamns politiker talar mera om en **ny linje till Rigshospitalet och Brønshøj** än om en Öresundsmetro till Malmö.

I Sverige har Allan Widman, landshövding i Kalmar län, fått i uppdrag av regeringen att ta tag i frågan om **fler fasta förbindelser över Öresund**. Eller som regeringen uttrycker det: "förutsättningslöst utreda och beskriva en gemensam bild av Sveriges och Danmarks behov av långsiktigt säkerställd kapacitet och redundans för transporter i Öresundsregionen samt en gemensam syn på inriktningen för transportsystemets funktion i regionen."

Läs mer på sidorna 22-25.

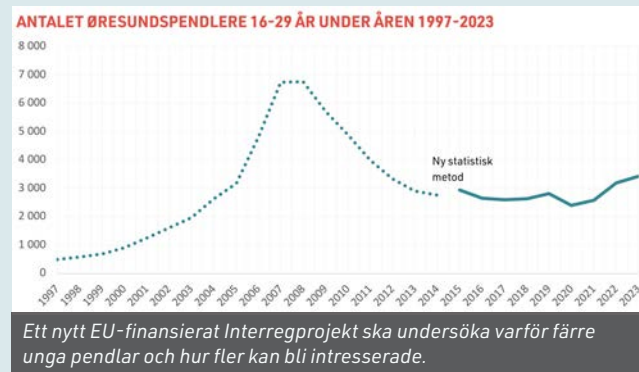
Hotet från öst får Danmark och Sverige att öka försvars- och säkerhetssamarbetet.

Jens Kislung är Danmarks nya ambassadör i Sverige.

Med den nya Øresundsdeklarationen mellan Sverige och Danmark ska mobiliteten i Øresundsregionen öka och dansk-svenskt samarbete inom försvar, säkerhet, resiliens och beredskap stärkas.

De danska och svenska kungaparen närvarade vid firandet av Øresundsbronns 25-årsjubileum.

40 000 löpare sprang Broloppet den 15 juni från Tårnby till Sibbarp.

De danska regionerna går från fem till fyra när Sundhedsreformen implementeras 2027. Företrädare för vårdacken och regionpolitiker talade vid årets Folkemøde om möjligheter och utmaningar för kommande Region Østjylland.

Mötet med Greater Copenhagen Task Force på Malmö Rådhus den 1 oktober 2025.

Dansksvenska informationstjänsten Øresunddirekt firade sitt 25-årsjubileum med konferens och kalas i Malmö Rådhus.

Den 18 november är det kommun- och regionval i Danmark. I fokus står Köpenhamn där den stora frågan är om Socialdemokratiet kommer att lyckas behålla posten som överborgmästare – en post de haft i över hundra år.

Del I

FÖRDJUPNING

- Ungas gränspendling i fokus
- Øresundsbron fyller 25 år
- Försvar och säkerhet i Øresundsregionen

Bland de yngsta Öresundspendlarna är könsfördelningen jämn – bland de äldre dominerar männen.

UNGA GRÄNSPENDLARE

Pendlingen ökar bland de yngsta – men från en låg nivå

År 2007 och 2008 pendlade nära 7 000 personer under 30 år till ett jobb på andra sidan sundet. Men efter finanskrisen minskade de unga pendlarna kraftigt och ligger enligt den senaste statistiken från 2023 på 3 400 personer. I ett nytt EU-finansierat Interregprojekt ska Øresundsinstitutet, Øresund-direkt, Region Skåne, Roskilde universitet och Lunds universitet undersöka varför färre unga pendlar och hur fler kan bli intresserade igen.

Under åren 2015-2023 – det vill säga åren med ny statistik för Öresundspendlingen – har antalet gränspendlare ökat inom i stort sett alla åldersgrupper. Men medan antalet pendlare över 55 år har ökat med 75 procent under dessa år ligger gruppen under 45 år kvar på någorlunda samma nivå. De allra yngsta, 16-24-åringarna, har visserligen ökat med 27 procent, men från en låg nivå.

2023 pendlade sammanlagt drygt 3 400 personer under 30 år över Öresund, och nästan exakt lika många var 55 år eller äldre. Totalt sett pendlade 20 128 personer över sundet detta år.

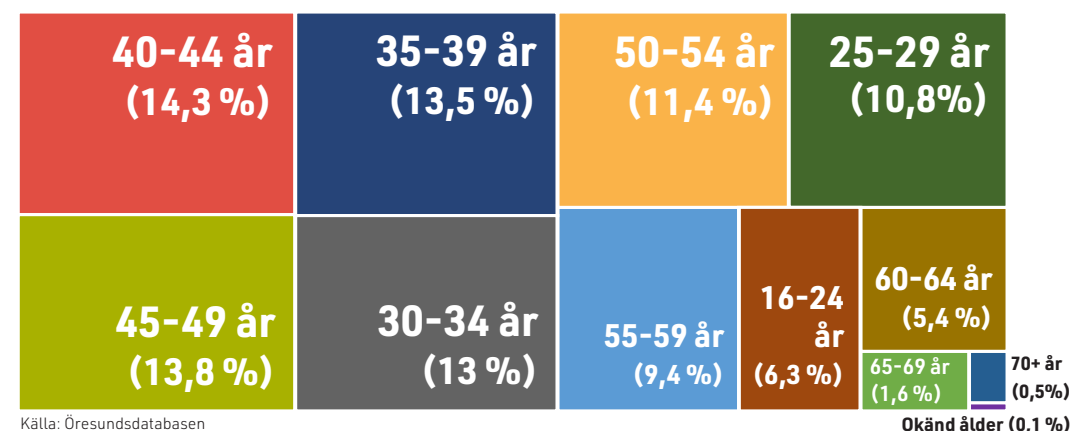
Fler kvinnor bland de yngre pendlarna

Fler män än kvinnor pendlar över Öresund och det stämmer för alla åldersgrupper utom den yngsta. Bland 16-24-åringarna är könsfördelningen cirka 50-50 och det var först 2023 som antalet män gick om antalet kvinnor.

I den något äldre gruppen, 25-29-åringarna, gick antalet män om antalet kvinnor år 2019, men skillnaden är fortfarande inte så stor. Ser man till dem som är 45 år och äldre är männen däremot omkring dubbelt så många som kvinnorna.

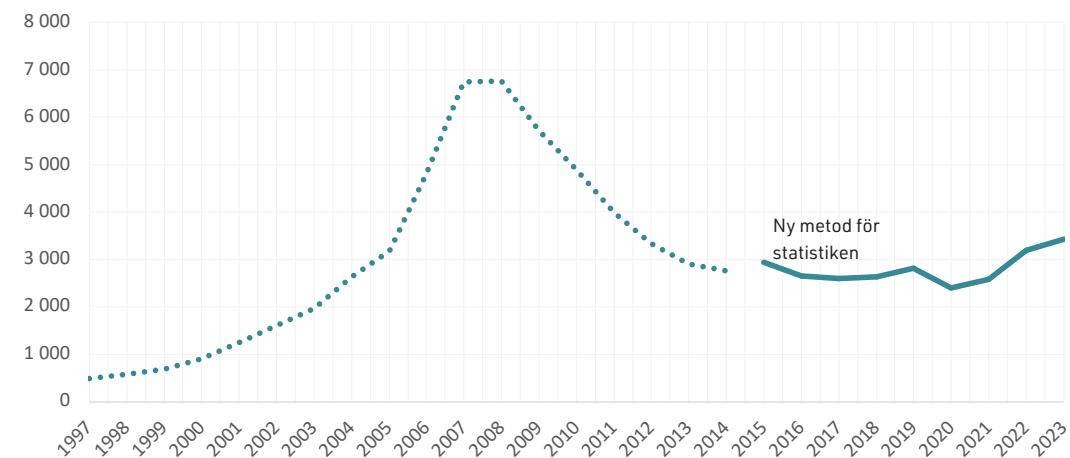
Åldersfördelningen inom grupperna är alltså annor-

ÖRESUNDSPENDLARE PER ÅLDERSGRUPP 2023 (PROCENTANDEL)

Tabellen visar procentandelen av det totala antalet Öresundspendlare, det vill säga personer som pendlade från Sverige till Østmark och personer som pendlade från Danmark till Skåne under 2023, vilket är året för den senaste helårsstatistiken från Öresundsdatenbanken. Tabellen baseras på statistik som omfattar Greater Copenhagen och innehåller därför data från Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Skåne och Region Halland. Siffrorna inkluderar därför nio personer fler än om Halland hade uteslutits.

ANTALET ÖRESUNDSPENDLARE 16-29 ÅR UNDER ÅREN 1997-2023

Tabellen visar utvecklingen av det totala antalet Öresundspendlare under 30 år i båda riktningarna, från år 1997 och framåt. Efter som olika metoder använts för att ta fram statistiken före respektive efter 2015 kan inte dessa tidsperioder jämföras rakt av.

Källa: Öresundsdatenbanken

lunda när det gäller män och kvinnor. Bland kvinnor är det vanligare att pendla i yngre ålder och den största enskilda åldersgruppen under år 2023 var 30-34 år.

De Öresundspendlare männen är i genomsnitt äldre. År 2023 var 45-49-åringarna den största pendlingsgruppen bland männen.

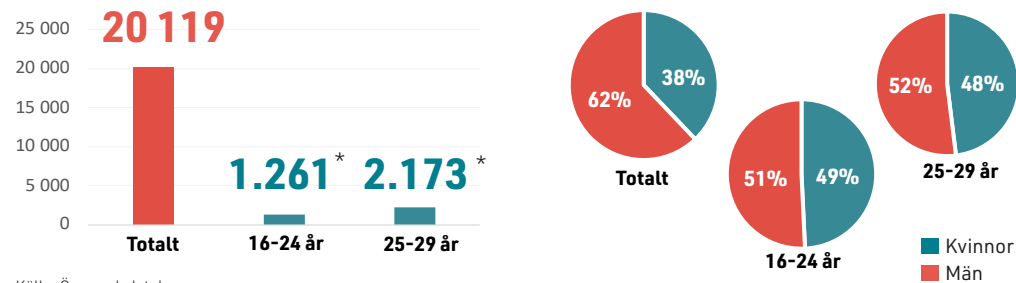
Inkomsten ökar med åldern

Bland de yngre pendlarna är medelinkomsten för jobbet på andra sidan sundet lägre än i andra grupper. 2023 tjänade en tredjedel av pendlarna i den yngsta gruppen, 16-24 år, under 100 000 svenska

kronor om året i grannlandet. Därmed var det den vanligaste inkomst kategorin inom denna åldersgrupp. De allra flesta 16-24-åringar, 93 procent, tjänade under 400 000 svenska kronor på sitt pendlarjobb under 2023.

I nästa åldersgrupp, 25-29 år, ligger pendlingsinkomsterna högre 2023. Vanligast i denna grupp var 2023 att tjäna mellan 300 000 och 400 000 svenska kronor om året i grannlandet; det gjorde drygt en femtedel av pendlarna. Totalt 54 procent av denna åldersgrupp tjänade någonstans mellan 200 000 och 500 000 svenska kronor om året på sitt pendlarjobb.

GRÄNSPENDLARE UTIFRÅN ÅLDER OCH KÖN 2023

Källa: Öresundsdatabasen

Diagrammet till vänster visar det totala antalet pendlare över Öresund och unga gränspendlare – dvs. personer från Sverige som pendlade till Östdanmark och personer från Danmark som pendlade till Skåne under 2023, vilket är det senaste året med helårsstatistik i Öresundsdatabasen. Diagrammet till höger visar könsfördelningen bland alla pendlare över Öresund och bland de yngre åldersgrupperna 16-24 år och 25-29 år. * Det totala antalet gränsoverskridande pendlare baseras på helårsstatistik som omfattar Region Skåne, Region Hovedstaden och Region Själland, medan den åldersuppdelade statistiken även inkluderar data från Halland. Skillnaden är dock mycket liten – sett till totalsiffran inkluderas ytterligare nio personer när även Halland räknas in.

"Att kunna åka skateboard och gå i skolan samtidigt är en vinst"

Möjligheten att få skateboard som valbart ämne i gymnasiet gjorde att 17-åriga Vilma Randklev Kjær från Köpenhamn sökte sig över Öresund. Språket var ett orosmoment, men efter bara tre veckor på Bryggeriets Gymnasium i Malmö hade hon kommit in i det så pass väl att hon kunde börja göra saker utanför skolan med sina nya svenska vänner.

17-åriga Vilma Randklev Kjær från Köpenhamn går andra året på Bryggeriets Gymnasium i Malmö, där hon studerar mediedesign och har skateboard som valbart ämne med kurser i idrott. Det är ett unikt program, och hon tvekade inte att söka.

– Jag gillar verkligen skateboard, så att kunna åka skateboard och gå i skolan samtidigt är bara en vinst, säger hon.

Innan Vilma Randklev Kjær började gymnasiet i Sverige var hon nervös över om hon skulle kunna förstå svenska, men skolan erbjuder svenska som extraämne till alla icke-svensktalande elever under deras första år, och hon och hennes nya svenska vänner lärde sig snabbt att förstå varandra.

– I början var jag väldigt trött efter skolan på grund av

språkinläringen, men efter bara tre veckor kunde jag göra saker utanför skolan med mina svenska vänner, säger hon.

På sin fritid jobbar Vilma Randklev Kjær på Nordisk Biografer i shoppingcentret Fields i Ørestad. Det fungerar bra för henne att åka från skolan i Malmö till jobbet och sedan hem till Köpenhamn, där hon bor.

Pendlingen passar henne bra, trots att det ibland kan vara svårt att ta sig fram. Alla elever börjar skolan klockan nio på morgonen. Enligt Vilma Randklev Kjær har skolan beslutat om detta för att underlätta för elever som pendlar. Denna grupp har också fått ett pendlarkort genom skolan.

– När man bor i Köpenhamn är det väldigt enkelt att ta tåget, och tågresorna är verkligen trevliga tillsammans med mina danska vänner, som också pendlar till skolan, säger hon och fortsätter:

– Vi sitter ofta och pratar och har kul tillsammans. Om vi vet att vi har ett prov direkt när vi kommer till skolan sitter vi alltid tillsammans och hjälper varandra och gör vårt bästa för att vara förberedda. Vi har en gemenskap på tåget på morgonen, säger Vilma Randklev Kjær.

Köpenhamnsbon Vilma Randklev Kjær går andra året på Bryggeriets gymnasium i Malmö.

Lyssnar på dansk radio på väg till jobbet

Trots att bilresan till jobbet tar minst en timme och en kvart trivs Jonas Ringbom, 30 år, som produktionsingenjör på läkemedelsbolaget Novo Nordisk norr om Köpenhamn. Han uppskattar den kortare danska arbetsveckan, som uppväger den längre restiden. Dessutom har han trevligt på kontoret, där han främst pratar engelska med internationella kollegor, men också svenska med danskarna.

Jonas Ringbom korsar Öresundsbron ungefär tre gånger i veckan, från Limhamn i Malmö där han bor, till Allerød norr om Köpenhamn. Där arbetar han som produktionsingenjör på Novo Nordisk, vilket han har gjort sedan september 2024.

Jonas Ringbom trivs med sitt jobb, där han främst talar engelska, eftersom det är mycket internationellt. Han pratar med maskinleverantörer från länder som USA, Tyskland och Schweiz. De flesta av hans kollegor kommer från utlandet precis som han själv, men han har också danska kollegor som han pratar svenska med, och han lyssnar på dansk radio när han passerar gränsen.

– När jag kör över bron och ser utsikten över havet tycker jag att det är ganska otroligt att sitta i en bil och bara köra mellan Danmark och Sverige, säger Jonas Ringbom.

Avståndet till jobbet kan ibland vara krävande. Resan tar cirka en timme och 15 minuter med bil, men när han åker med sin kollega som bor i Hyllie cyklar han dit, vilket gör resan lite längre. I början

kunde det ta nästan två timmar enkel väg att pendla på grund av trafiken, särskilt runt Köpenhamn.

– Det är fortfarande mycket trafik, men nu vet jag bättre hur jag ska köra och vid vilka tider jag ska undvika den värsta trafiken. Vid Öresundsbron och efter Köpenhamn flyter trafiken bra, säger han.

Den kortare arbetsveckan på 37 timmar i Danmark, jämfört med 40 timmar i Sverige, uppväger restiden, anser Jonas Ringbom, och han är också nöjd med sin arbetsplats.

– Det är ganska trevligt att vara på kontoret. Annars kan det bli lite tråkigt att bara sitta hemma och jobba, säger han.

Att flytta närmare jobbet genom att bo i Danmark är inte ett alternativ som Jonas överväger. Hans partner studerar i Sverige, och i allmänhet fungerar pendlingen till hans givande jobb bra för honom.

– När jobbet inte längre känns givande bör jag kanske överväga att titta på andra möjligheter och se vad som finns tillgängligt i Sverige och Malmö, säger han.

Limhamnsbon Jonas Ringbom jobbar sedan ett år tillbaka som produktionsingenjör på Novo Nordisk i Köpenhamn.

Nytt projekt ska stimulera fler unga att pendla över Öresund

I juni i år beviljade Interreg ÖKS stöd till det treåriga projektet Gränspendling över Öresund med unga i fokus, med målet att genom ny kunskap, nya nätverk samt ny och utökad information stimulera fler unga att pendla till arbete eller universitetsstudier på andra sidan Öresund. Bakom projektet står Øresunddirekt Sverige/Länsstyrelsen Skåne (lead partner), Øresunddirekt Danmark/Greater Copenhagen, Øresundsinstitutet, Region Skåne, Roskilde Universitet och Lunds universitet.

Hög arbetslöshet i Skåne och brist på arbetskraft i Østdanmark har satt fokus på pendlingen över Öresund som har börjat öka igen. Men andelen unga Öresundspendlare under 25 år minskade kraftigt mellan 2007 och 2022, visade Øresundsinstitutet i [en analys](#) i april 2024.

Målet med projektet "Gränspendling över Öresund med unga i fokus" är att stimulera fler unga att delta på den gränsregionala arbetsmarknaden över Öresund och få fler att nyttja möjligheterna till högre utbildning på båda sidor sundet. Ytterligare mål är att ge övriga parter i det Öresundsregionala samarbetet ny kunskap om ungdomars agerande på och attityder till den gränsregionala arbetsmarknaden samt visa på nya kunskapsbaserade metoder att nå unga med kunskap om arbetsmarknaden över Öresund. Projektet pågår mellan den 1 juli 2025 och den 30 juni 2028.

Enligt projektet finns flera potentiella vinster med att få fler ungdomar att röra sig över gränsen.

Arbetsgivare får ökad tillgång till personal, medan fler ungdomar kommer i arbete. Om den gränsregionala arbetsmarknaden utnyttjas bättre leder det till såväl en ekonomisk som en social vinst, genom ökad mänsklig kontakt över Öresund och färre arbetslösa och bidragsberoende ungdomar. Dessutom gör en mer flexibel gränsregional arbetsmarknad

Øresundsregionen mer robust i samband med konjunktursvängningar.

Om fler ungdomar väljer högre studier i grannlandet ökar deras kunskap om samhälle, universitet och arbetsmarknad där, vilket på sikt ytterligare kan öka rörligheten på arbetsmarknaden.

Projektet fokuserar på tre områden:

1. Ny kunskap tas fram genom forskning och research om ungdomars attityder till att röra sig över gränsen, deras beteende på arbetsmarknaden, mediernas informationsgivning, företagets rekryteringsarbete, samhällets insatser och civilsamhällets arbete med ungdomar.

2. Nya nätverk bildas för att få en ökad kunskap om ungas behov, samla deras erfarenheter och för spridning av resultaten till bland andra unga, skolor, kommuner, regioner, företag, samhällsorganisationer och civilsamhälle. Målet är att på ett bredare och mera kraftfullt sätt nå unga med information om den gränsregionala arbetsmarknadens möjligheter.

3. Nya och utökade informationsinsatser baserade på ny kunskap genomförs direkt till arbets-sökande samt personal och elever i gymnasieskolan och digitalt via nya kanaler och ny metodik med unga i fokus.

GRÄNSPENDLING ÖVER ÖRESUND MED UNGA I FOKUS

Bakom projektet står:

Øresunddirekt Sverige/Länsstyrelsen Skåne (lead partner), Øresunddirekt Danmark/Greater Copenhagen, Øresundsinstitutet, Region Skåne, Roskilde Universitet och Lunds universitet.

Øresundsinstitutets arbete i projektet stötts ekonomiskt av:

- Malmö stad, Köpenhamns kommun, Hel-

singborg stad och Helsingörs kommun

- Region Hovedstaden och Skåne
- SAS, Ingka Group (IKEA Retail), Boozt Fashion och Øresundsbro Konsortiet.

Några deltagare i nya nätverk som ska bildas:

Dansk-Svenska Handelskammaren, FC Rosengård, Kulturværftet i Helsingör samt Diversity Index Award.

GRÄNSPENDLING ÖVER ÖRESUND MED UNGA I FOKUS

Interreg

Medfinansieras av Europeiska unionen

Øresund-Kattegat-Skagerrak

Ny kunskap

Fördjupad pendlingsstatistik

Region Skåne
Utveckling av Øresundsdaten

Ungdomars attityder till gränspendling

Lunds universitet och Roskilde Universitet
- forskarbidrag genom enkätundersökningar och mediastudier

Research, intervjuer och analys

Øresundsinstitutet
Arbete med research och intervjuer kopplat till de nya nätverken samt sammanställning och analys av den nya kunskapen till rapporter utformade som kunskapsmässig verktygslåda som ska vara användbara för övriga aktörer

Nya nätverk

Ungdomsnätverk

Øresunddirekt Danmark / Greater Copenhagen

Mottagarorganisationsnätverk

(skolor, Arbetsförmedlingen, Jobcentra m.fl.)
Øresunddirekt Sverige / Länsstyrelsen Skåne

Samhällsnätverk

Øresundsinstitutet

Företagsnätverk

Øresundsinstitutet

Nätverk för civilsamhället

Øresundsinstitutet

Ett löpande kunskapsutbyte sker mellan Ny Kunskap, Nya Nätverk och Informationsinsatser

Informationsinsatser

Utveckla kommunikationskanaler och nya informationsverktyg

Øresunddirekt Danmark / Greater Copenhagen
Fokus på digital kommunikation och sociala medier för att bättre nå unga med information

Utveckla metodik, material och genomföra informationsinsatser i skolor

Øresunddirekt Sverige / Länsstyrelsen Skåne
Fokus på fysiska möten med ungdomar och personal i bland annat gymnasieskolor

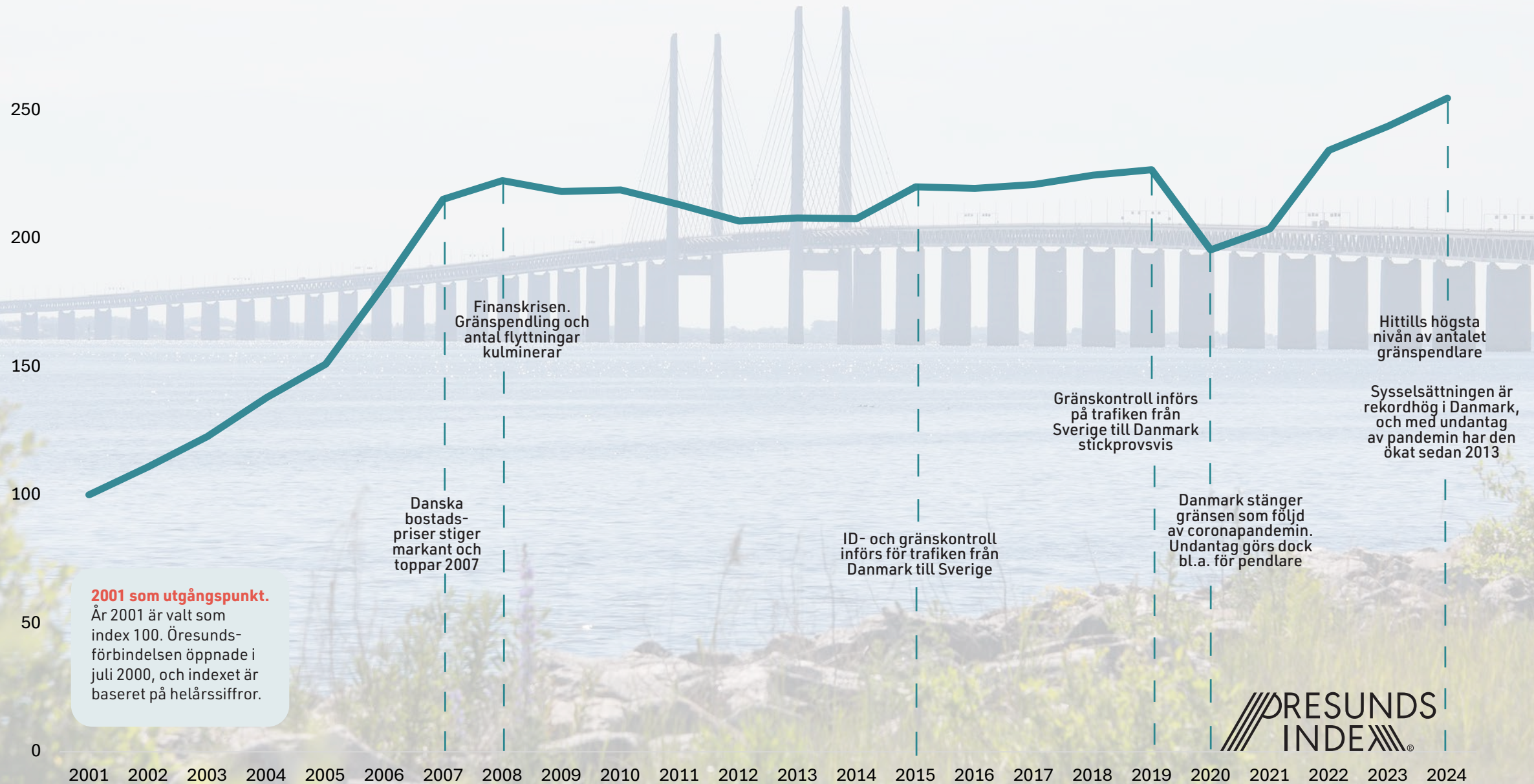
Projektets mål

Stimulera fler unga i Øresundsregionen att ta del av den gränsregionala arbetsmarknaden och möjligheten till universitetsstudier på tvärs

Skapa ny kunskap och nya nätverk som kan bidra till ökad kunskap om ungas möjligheter på den gränsregionala arbetsmarknaden och fungera som ytterligare informationskanaler till unga i Øresundsregionen

ÖRESUNDSBRON 25 ÅR

Bron har fått fart på den dansk-svenska integrationen

Efter Öresundsbrons öppnande var optimismen i regionen stor och integrationen steg snabbt. Många danskar flyttade till Skåne och pendlingen steg kraftigt, men kulminerade 2008.

Flyttningarna föll sedan kraftigt, men har stigit igen under de senaste åren. Gränspendlingen har också ökat kraftigt efter pandemin. Under det första kvartalet 2025 var gränspendlingen över Öresund på den hög-

sta nivån som har uppmätts, med 21 972 pendlare.

Samtliga mätpunkter som Öresunds-institutet använder för [Öresundsindex](#) har integrationen mellan Sverige och Danmark ökat sedan bron togs i bruk sommaren 2000.

Det finns fler svenskägda företag i Danmark idag, antalet personresor över sundet har nästan fördubblats medan pendlingen har fyrfaldigats.

ØRESUNDSINDEX:

234

Pendlingen i topp när Bron firar 25

Sedan invigningen av Øresundsbron för 25 år sedan har integrationen i Øresundsregionen stigit kraftigt, trots utmaningar längs vägen. Det visar [Øresundsindex](#), som mäter integrationen utifrån nio parametrar. Indexet steg till 234 under 2024 jämfört med 2001, som är det första året med helårsstatistik. Integrationen har ökat på alla mätpunkter. Mest har pendling, godstransporter och danskt ägande av fritidshus i Sverige ökat.

1 ARBETSPENDLINGEN SÄTTER NYA REKORD

Øresundsbron har fått fart på arbetspendlingen, främst från Sverige till Danmark. Första helåret med Øresundsbron (2001) pendlade 4 290 över sundet. Med index satt till 100 för 2001 var det uppe i rekordhöga 512 för 2024. De senaste siffrorna, från första kvartalet 2025, visar att antalet pendlare över Øresund ökat till 21 972 personer.

Den övervägande delen av alla pendlare bor i Sverige och arbetar i Danmark. Det beror på högre löneläge och större efterfrågan på arbetskraft i Danmark samtidigt som levnadsomkostnaderna är lägre i Sverige.

dock inte haft samma ökning, som under samma period har ökat med drygt 40 procent. 2024 rullade drygt 123 000 godsvagnar över bron, vilket är en bra bit under toppnoteringen från 2013, då nära 200 000 godsvagnar tog den vägen.

3 DUBBELT SÅ MÅNGA DANSKAR ÄGER FRITIDSHUS I SVERIGE

Sedan Øresundsbron öppnades är dubbelt så många danskar ägare av ett fritidshus i Sverige. Men toppen var redan 2011 då drygt 3 000 danskar hade fritidshus i Sverige. 2024 var siffran nere på 2 260.

Index (2001-2024) ligger nu på 198 men var under toppåret 2011 uppe i 266.

2 ALLT MER GODS KÖRS MED LASTBIL ÖVER BRON

När det gäller godstransporterna över Øresund har index ökat från 100 år 2001 till 232 för år 2024. Det är mer än en fördubbling sedan bron invigdes. Godstransporterna med färja Helsingborg-Helsingør har ökat med över 50 procent, men det är lastbilstrafiken på Øresundsbron som står för den stora ökningen. Sedan 2001 har antalet lastbilar över Øresundsbron ökat med 346 procent.

Antalet godsvagnar som körs på järnvägen har

2001 SOM UTGÅNGSPUNKT

År 2001 har valts som basår med index 100. Det var första året med helårsstatistik sedan Øresundsförbindelsen öppnades i juli 2000. Mätmetoderna har förändrats för vissa kategorier men har sammanjämkats för att få en så rättvisande bild som möjligt.

Kunglig glans över Öresundsbron 25-årsjubileum

När Öresundsbron invigdes den 1 juni 2000 möttes kung Carl XVI Gustaf och drottning Margerethe mitt på bron. 25 år senare var det Danmarks nye regent Frederik X som spred kunglig glans över brojubileet tillsammans med sin svenske kollega. Under de 25 åren har integrationen över sundet ökat markant, mycket tack vare bron.

De svenska och danska kungaparen var på plats. Ambassadörer, ministrar och regionala makthavare mötte också upp när Öresundsbron 25-årsjubileum firades på Lernacken den 1 juli. Två veckor tidigare, den 15 juni, sprang 40 000 löpare Broloppet – ett halvmaraton från Tårnby i Danmark till Sibbarp i Sverige – också det en repris från öppningsåret.

Men firandet började redan i maj med [Öresund Talks](#) på Operaen i Köpenhamn. Då var tonen allvarlig och flera talare betonade att det försämrade säkerhetsläget i Europa krävde mer samarbete mellan Danmark och Sverige på flera fronter.

Vill fortsätta stärka Öresundsintegrationen

Under själva jubileumsfirandet på Lernacken sammanfattade EU- och Nordenminister Jessica Rosencrantz (M) bronns betydelse:

– I 25 år har människor kunnat jobba, studera, investera och skaffa nya vänner på båda sidor om sundet. Det har gjort Öresundsregionen till en av Europas mest dynamiska regioner och stärkt våra länders innovations- och konkurrenskraft. Att fortsätta stärka Öresund som integrerad region är prioriterat.

När bron byggdes fanns storslagna visioner om en gemensam arbetsmarknad för Skåne och Själland. Även om vi inte är där än det rekordmånga som arbetspendlar över gränsen.

Närmare 22 000 arbetspendlar

Mycket har hänt med integrationen under de 25 år som Öresundsbron varit i bruk. När 1900-talet gick över i 2000-tal var det färja eller flygbåt som gällde för att ta sig mellan Själland och Skåne.

Redan då förekom det att man bodde på ena sidan Öresund och jobbade på den andra. Och att åka över sundet för att tillbringa en kväll i Köpenhamn eller Helsingör var långt ifrån ovanligt.

Men när Öresundsbron väl var på plats för trafik skalades integrationen upp i snabb takt. Svenskar sökte bättre betalda jobb i Danmark och danskar flyttade över sundet för att undkomma bostadsbubblan i Köpenhamn.

Enligt Öresundsdaten arbetspendlade drygt 2 500 människor från Sverige till Danmark 1999. En tiondel så många tog den andra vägen till sitt arbete. Idag är det drygt

21 100 personer som bor i Sverige men arbetar i Danmark och över 800 som gör den omvända resan. Till det ska läggas att antalet resor över Öresund av andra skäl ständigt blir fler. Billig shopping lockar danskar till bland annat Emporia i Hyllie, mindre än en halvtimmes tågresor från Hovedbanegården. Även semesterresor går oftare till grannlandet.

Fler svenska företag i Danmark

Även näringslivet har dragit nytta av den förenklade kommunikationen. Antalet företag som verkar på båda sidor av Öresund har ökat undan för undan. Det svenska företaget i Danmark har tagit ett stort språng på 2020-talet med en 30-procentig ökning. Det kan till en del förklaras med den sjunkande svenska kronkursen som gjort det gynnsamt för svenska företag att göra affärer i Danmark.

Som talarna på Öresund Talks var inne på har även det försämrade säkerhetsläget fått fart på integrationen över sundet. Sveriges Natomedlemskap har öppnat för mer samarbete vad gäller beredskaps- och försvarsfrågor, som sätts allt mer i fokus. Läs mer om det på sidorna 26-43.

Danmarks Frederik X och Sveriges Carl X Gustaf avtäckar två utsiktskikare på Lernacken, ländernas gåva till Öresundsbron.

40 000 löpare sprang Broloppet från Tårnby till Sibbarp.

Närmare 22 000 människor bor på ena sidan av Öresund och pendlar till den andra.

En näringslivspanel diskuterar affärsmöjligheter över sundet på Öresund Talks. Från vänster: Magnus Persson, Skanska, Jakob Ellemann-Jensen, Dansk Erhverv, Sandra Gadd, Kjell Group, Jette Jørgensen, Ingka Group och moderatören Annika Wetterling.

En ny Öresundsdeklaration, en ny utredning om en utredning om en ny förbindelse över Öresund, påskyndande av järnvägsåtgärder i Skåne och nya metrolinjer. Det ska forma framtidens infrastruktur i Öresundsregionen.

FRAMTIDENS INFRASTRUKTUR

Så förbereder sig Öresundsregionen för den ökade trafiken från kontinenten

När Fehmarn Bält-förbindelsen väl står färdig kommer trafiken öka i hela regionen. Även om Öresundsbron väntas ha kapacitet fram till 2050, bedömer Trafikverket att sårbarheten är stor vid störningar. Fyra faktorer på båda sidor sundet kan ge lösningar på framtidens infrastrukturutmaningar.

1 ÖRESUNDSDEKLARATION OM ÖKAD MOBILITET I ÖRESUND

Med den [nya Öresundsdeklarationen mellan Sverige och Danmark](#) ska mobiliteten i Öresundsregionen öka och dansk-svenskt samarbete inom försvar, säkerhet, resiliens och beredskap stärkas. Det underströks av respektive statsministrar för Sverige och Danmark, Ulf Kristersson (M) och Mette Frederiksen (S), när de skrev under den i samband med Öresundsbrons 25-årsfirande den 1 juli.

Deklarationen, som omfattar samarbete med gränsöverskridande kriminalitet, räddningstjänst, cybersäkerhet och skydd av kritisk infrastruktur, betonade även behovet av ökad rörlighet över Öresund. Det inkluderar möjligheten att förenkla processerna för den gränsöverskridande arbetsmarknaden, vilket bland annat ska ske genom ökat kunskaps- och informationsutbyte. Länderna ska försöka hitta nya "praktiska lösningar och metoder" när det gäller de återinförda gränskontrollerna och att myndigheterna ska förenkla de administrativa processerna för pendlare.

I övrigt berör deklarationen ökat samarbete inom forskning och grön omställning. Redan nu arbetar länderna tätt genom Medicon Valley Alliance, och i deklarationen vill Sverige och Danmark "utforska möjligheten" att främja samarbetet inom fler professionella miljöer, som artificiell intelligens, förnybar energi samt infångning, transport och lagring av koldioxid.

Här kan den nybildade Dansk-svenska handelsskammaren bli en plattform för att ta tillvara "gemensamma affärsmöjligheter inom ny teknik."

2 NY UTREDNING SKA UNDERSÖKA GEMENSAMMA BEHOV

Genom Öresundsdeklarationen ska Danmark och Sverige fortsätta den pågående dialogen om kapaciteten på Öresundsförbindelsen, som man beräknar behöver förbättras efter 2050.

Som ett första steg för att utveckla infrastrukturen i Öresundsregionen har [den svenska regeringen tagit initiativ](#) till en utredning om samsyn mellan Sverige och Danmark om vad som bör göras. Den svenska regeringen har tillsatt Allan Widman, landshövding i Kalmar län, som särskild utredare för att bringa klarhet i hur en bilateral utredning kan se ut. Widmans uppdrag blir att "förutsättningslöst utreda och beskriva en gemensam bild av Sveriges och Danmarks behov av långsiktigt säkerställd kapacitet och redundans för transporter i Öresundsregionen samt en gemensam syn på inriktningen för transportsystemets funktion i regionen".

Danmarks transportminister Thomas Danielson (V) anser inte att det behövs en ny fast förbindelse i dagsläget, men har välkomnat utredningen och sagt att Danmark kommer bidra med data och kunskap.

Widmans uppdrag blir att bland annat föra dialog med myndigheter, regioner och kommuner främst i Danmark och Sverige, men även i Tyskland och Norge om det bedöms som relevant. Utredningen ska också föreslå vilka aktörer som bör involveras. Den svenska regeringen betonar i uppdragsbeskrivningen att samhällsekonomisk lönsamhet ska vara vägledande när man prioriterar möjliga infrastrukturåtgärder. Samtidigt betonas att ett oroligt omvärldsläge talar för att utredningen bör integrera ett säkerhetspolitiskt perspektiv och att ländernas medlemskap i Nato innebär nya krav på transportsektorn.

Widman ska redovisa sitt uppdrag senast den 28 november 2025.

Danmarks transportminister Thomas Danielson (V), Sveriges nordenminister Jessica Rosencrantz (M) och infrastrukturminister Andreas Carlson (KD) i samband med Öresundsbrons 25-årsfirande.

3 TRAFIKVERKET SKA SKYNDAS PÅ JÄRNVÄGSÅTGÄRDER

När Fehmarn Bält-tunneln står klar förväntas den inte bara minska transporttiderna, utan också öka väg- och järnvägstrafiken i Öresundsregionen. Järnvägssystemet i Skåne är redan ansträngt och enligt Trafikverket kommer en av de lösningarna, nytt dubbelspår mellan Lund och Hässleholm, stå färdigt först 2043.

Mot bakgrund av detta har [den svenska regeringen gett Trafikverket i uppdrag](#) att utveckla arbetet med effektiva trafikflöden i Öresundsregionen. Därutöver ska Trafikverket undersöka om det finns förutsättningar att tidigarelägga kapacitetshöjande åtgärder i det skånska järnvägssystemet inför invigningen av Fehmarn Bält-tunneln.

Uppdraget till Trafikverket att vidareutveckla trafikledning och infrastrukturobjekt i Öresundsregionen är viktigt för att stärka godstrafiken genom Skåne, inte minst i ljuset av öppnandet av den nya Fehmarn Bält-förbindelsen. Nu får Trafikverket i uppdrag att redovisa förutsättningarna till ett tidigare färdigställande, samt hur effektiva trafikflöden kan säkras, säger infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson i en kommentar.

Uppdraget ska redovisas senast den 13 januari 2026. Fehmarn Bält-förbindelsen skulle enligt plan vara klar 2029, men landanslutningen för tåg på tyska sidan kommer inte stå färdig förrän tidigast 2032, har det tyska transportdepartementet meddelat sin danska motsvarighet.

4 KÖPENHAMN HAR UTRETT ÅTTA MÖJLIGA METROLINJER

Köpenhamns kommun har [presenterat en detaljerad analys](#) av åtta möjliga nya metrolinjer, däribland en Öresundsmetro till Malmö och en "hospitalslinje" mellan Rigshospitalet, Bispebjerg och Herlev Hospital. Det är Metroselskabet, som äger och drifftar metron i Köpenhamn och som i sin tur ägs av Köpenhamns och Frederikbergs kommuner samt Transportministeriet, som står bakom analysen.

Den utgår från år 2070, då det danska huvudstadsområdet väntas ha vuxit med 400 000 invånare. Dessutom förväntas en rad stora investeringar stå klara och där alla ännu inte är beslutade. Bland annat handlar det om ett helt automatiserat och förarlöst S-tågssystem, nya supercykelvägar, två nya metrostationer längs M4 och att Østlig Ringvej står helt klar.

Analysen anger inte investeringskostnaden utan den del av bygg- och driftskostnaden under 50 år som inte täcks av biljettintäkterna, den så kallade restfinansieringen. Förslagen har bantats från 16 möjliga linjer.

Utredningen omfattar detaljerade beräkningar av passagerarprognoser, effekter på trafiken, anläggnings- och driftsekonomi, förväntad restfinansiering, överordnad samhällsekonomi samt CO2-förbrukning.

Enligt Köpenhamns överborgmästare, Lars Weiss (S), är metron "[ryggraden i Köpenhamns](#)

[utveckling](#)". Givet den komplexitet som är förknippat med byggandet av nya tunnelbanelinjer är det viktigt att redan nu se över vilket alternativ som bäst tjänar stadens intresse, menar han. Till [Berlingske har han sagt](#) att det finns tre alternativ som han tror mer på än de andra. Det är linjerna från Köpenhamn ut mot Brønshøj, Husum och Tingbjerg. Områden där det bor många människor och som idag inte har tillgång till S-tåg. Öresundsmetron nämns inte.

De linjer som Metroselskabet har undersökt är:

- Rigshospitalet – Herlev Hospital (ny linje)
- Vanløse St. – Tingbjerg (förlängning av linje M1/M2)
- Stengade St. – Tingbjerg (avgrening på linje M5)
- København Syd – Hvidovre Hospital (förlängning av linje M4)
- København Syd – Emdrup St. (förlängning av linje M4)
- Tuborg Havn – Københavns Lufthavn (ny linje)
- Bispebjerg Hospital – Holmen (ny linje)
- Øresundsmetro (Prags Blv. Øst – Malmö C) (ny linje)

Tidigare i år kom den danska regeringen och Köpenhamns kommun överens om att bygga den nya metrolinjen M5 till Lynetteholm med sammanlagt nio stationer. Samtidigt beslutades om utvecklingen av den konstgjorda halvön Lynetteholm i Köpenhamns hamninlopp samt bygget av första etappen av Østlig Ringvej som ska sträcka sig mellan Nordhavn och Köpenhamns flygplats.

KARTA: METROSLSKABET

FYRA ALTERNATIV FÖR KAPACITETSTILLSKOTT ÖVER ÖRESUND

Runt år 2050 bedömer Trafikverket att det behövs ny järnvägskapacitet för gods- och persontåg över Öresund. Fram till 2050 är det i första hand är landanslutningarna på båda sidor som utgör kapacitetsbegränsningen för transporter.

Redan idag bedömer dock Trafikverket att sårbarheten för speciellt gods på järnväg är stor om det skulle uppstå störningar på bron. Och eftersom ny infrastruktur tar lång tid att bygga, menar myndigheten att det är dags att börja planera för den redan nu.

Med en ny fast förbindelse vill Trafikverket se att den tillför kapacitet och redundans på järnväg, är funktionell för både gods och persontågstrafik, är samhällseffektiv kostnads- mässigt, samt på ett rationellt sätt kan koppla till de stora järnvägsstationerna, godsringen och och det övriga järnvägsnätet.

2024 presenterade Trafikverket rapporten "Kapacitet och redundans för transporter över Öresund" där de undersökt alternativen för att öka kapaciteten över Öresund:

- HH-förbindelsen med tunnlar för bil och persontåg mellan Helsingborg och Helsingör
- Europaspåret med tunnlar för bil och tåg mellan Landskrona och Köpenhamn

- Öresundsmetro, en tunnelbana mellan Malmö och Köpenhamn
- Ett fjärde alternativ gäller en utökad järnvägskapaciteten över den befintliga Öresundsförbindelsen genom utbyggnad till fyra spår ända fram till brofästena, inklusive en ny sänktunnel med två spår mellan Pepparholm och Kastrup.

Inget av de tre utredda alternativen till ny fast förbindelse över Öresund löser alla utmaningar enligt Trafikverket.

Nu vill Trafikverket se en bilateral utredning mellan den svenska och danska staten, där svenska och danska myndigheter, tillsammans med berörda regionala och kommunala aktörer, får i uppdrag att gemensamt belysa behoven av och utmaningarna kring ny infrastruktur.

Senast en bilateral utredning gjordes var 2021, när Trafikverket tillsammans med danska Vejdirektoratet och Transport-, Bygge- och Boligstyrelsen undersökte hur en eventuell HH-förbindelse skulle kunna se ut.

[Läs mer om förslagen till nya förbindelser i förra årets State of the Region.](#)

Det danska patrullfartyget P525 Rota låg för ankare utanför Allinge på Bornholm under Folkemødet 2022. Det skapade en större trygghetskänsla efter att ett ryskt fartyg dagen innan kränkt danskt territorialvatten utanför Bornholm.

ÖVERSIKT

HOTET FRÅN ÖST FÅR DANMARK OCH SVERIGE ATT ÖKA FÖRSVARSSAMARBETET

Försvars- och säkerhetsområdet i Danmark och Sverige har de senaste åren genomgått stora förändringar på nationell, regional och lokal nivå. Här i Öresundsregionen märks också konsekvenserna av det ökade säkerhetshotet från öst. Samarbetet mellan myndigheterna över regiongränserna utvecklas gradvis, även om problem ibland uppstår. Enligt myndigheterna skapar skillnaderna i hur Danmark och Sverige har byggt upp sina försvar och civila beredskapssystem vissa utmaningar.

Samarbetet mellan de två grannländerna har ökat sedan Sverige gick med i Nato. Det gäller även Öresundsregionen som en militärstrategisk knutpunkt. Den danska och den svenska regeringen betonade i ett statsministeruttalande i juni i år att de bland annat vill stärka motståndskraften och säkerheten i Öresundsregionen. I juli nämndes regionen även i en avsiktsförklaring mellan de danska och svenska ministrarna för civilt försvar och beredskap.

På nationell nivå är ett exempel på det dansk-svenska försvarssamarbetet det gemensamma inköpet av svenskproducerade CV90-stridsvagnar tidigare i år. Samtidigt har länderna valt olika luftförsvarssystem: Sverige har köpt amerikanska Patriot-system, medan Danmark nyligen beslutat att satsa på luftförsvarssystem från europeiska vapenproducenter.

De nordiska länderna har också förstärkt sitt

försvarssamarbete, och Danmark och Sverige kompletterar varandra i det gemensamma arbetet, till exempel med stridsbataljoner i Lettland och i Nato-operationen Baltic Sentry tillsammans med andra länder kring Östersjön.

Strukturella skillnader mellan Danmark och Sverige skapar utmaningar

Även om båda länderna prioriterar ett ökat samarbete över gränsen, finns det strukturella skillnader i hur Danmark och Sverige har byggt upp sina försvar och civila beredskapssystem, vilket komplicerar samarbetet. Det menar försvarsdirektören för den nyinrättade beredskapsavdelningen vid Länsstyrelsen Skåne, Kajsa Helmborg. I en intervju på sidan 35 berättar hon att samarbetet med de danska myndigheterna är särskilt viktigt här i Öresundsregionen, eftersom flykting- och godstransporter kan behöva

AKTUELLT: DANMARKS STÖRSTA VAPENINKÖP NÅGONSIN OCH ÖKAT SVENSKT FÖRSVARANSLAG 2026

Både den danska och svenska regeringen har nyligen gjort stora ekonomiska satsningar på försvaret, så sent som i september i år. Den danska regeringen [har meddelat](#) ett köp av luftförsvarssystem till ett värde av 58 miljarder danska kronor. Det har aldrig hänt tidigare att en dansk regering tillåter att spendera så många miljarder kronor på nytt luftförsvar, [skriver Danmarks Radio](#).

Till skillnad från Sverige har Danmark valt bort amerikanska Patriot-systemet när det gäller långdistanssystemet. I stället har det fransk-italienska SAMP/T-systemet valts, som är billigare, kräver mindre personal och kan levereras snabbare. Beslut om medeldistanssystem från europeiska vapenproducenter, såsom det norsksproducerade NASAMS, det tyska IRIS-T och det franska VL MICA, har ännu inte fattats, skriver danska Forsvarsministeriet i ett [pressmeddelande](#).

Den svenska regeringen fortsätter också att investera i försvaret och meddelade i september att nästa års försvarsbudget kommer att uppgå till 175 miljarder svenska kronor, motsvarande 118 miljarder danska kronor – en ökning med 18 procent jämfört med 2025. Detta meddelades av Forsvarsdepartementet i ett [pressmeddelande](#). Samtidigt får det svenska civilförsvaret ett eko-

nomiskt lyft. Cirka 12 miljarder kronor kommer att avsättas till området under de kommande tre åren. 3 miljarder kronor kommer att avsättas 2026, 4,2 miljarder kronor 2027 och 4,6 miljarder kronor 2028. Vid en [presskonferens](#) presenterade Sveriges minister för civilt försvar, Carl-Oskar Bohlin (M), tillsammans med koalitionspartierna det nya försvarspaketet.

– Detta som en konsekvens av att säkerhetsläget i vår del av världen har fortsatt att försämrats, sade Carl-Oskar Bohlin på pressmötet.

Merparten av de medel som anslås 2026 kommer att gå till beredskap inom hälso-, sjuk- och omsorgsvården. Även kommuner och regioner får ökade resurser för att stärka sin beredskap.

Sverige använder luftvapensystemet 103 från amerikanska Patriot, som Danmark har valt bort till fördel för europeiska vapenproducenter.

säkerställas mellan länderna i en krigssituation.

– Men det har länge varit en utmaning, säger Kajsa Helmborg.

Hon förklarar att de administrativa strukturerna ser olika ut och att Länsstyrelsen tidigare saknat en naturlig kontaktyta. Samtidigt berättar hon att Danmark visar större intresse än tidigare för hur Länsstyrelsen Skåne samarbetar med de andra länsstyrelserna i södra Sverige när det gäller civilförsvaret. På sidorna 31 och 32 presenteras Sveriges och Danmarks strukturer för försvar och civil beredskap. Generellt har Sverige en tydlig ansvarsfördelning baserad på geografiska områden, medan uppdelningen i Danmarks struktur är mer otydlig. Stora förändringar pågår dock, till exempel inrättades Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab förra året, vilket har inneburit förändringar inom beredskapsområdet. Läs mer om det på sidorna 31-35.

Lektor vid Institut for Strategi og Krigsstudier på Forsvarsakademiet, Peter Viggo Jakobsen, pekar också på Sveriges beredskapsmodell som en förebild för Danmark i en intervju på sida 38.

– Sverige har fortfarande en totalförsvarsmodell, något som inte längre finns i Danmark. De har till exempel en beredskap för psykologiskt försvar, säger han.

Militär- och beredskapsövningar förbinder myndigheter i hela Öresundsregionen

Trots gemensamma utmaningar har samarbetet mellan vissa danska och svenska myndigheter stärkts. Enligt Carsten Boye, major i det danska Hemvärnets landskapsregion Öst, har samarbetet inom militärförsvarsområdet över sundet blivit starkare. Efter Sveriges inträde i Nato är det framför allt enheter på varsin sida av Öresundsbron som samarbetar

kring truppförflyttningar över bron. Polis, tull, Vägverket, och andra aktörer på båda sidor av Öresund samarbetar också nära med varandra, enligt Boje.

– Just nu pågår arbete för att möjliggöra en snabbare och mer omfattande informationsutväxling mellan Södra militärregionen och Landsdelsregion Öst, säger Carsten Boye i ett skriftligt svar. Läs mer om det på sida 36.

Öresundsbron är central för myndigheternas räddningstjänst och beredskap på båda sidor om sundet. Sverige och Danmark deltar i avtal som [Nordred](#), som styr hur räddningsinsatser kan genomföras över landsgränserna. Detta gäller särskilt Öresundstunneln, där det kan bli nödvändigt att genomföra räddningsinsatser från båda håll.

Den senaste fullskaliga beredskapsövningen på Öresundsbron genomfördes 2022. Michael Vibe, vice polischef vid Köpenhamnspolis och övningsledare, berättade då för [News Öresund](#) att övningen hade gått bra, men att språket hade varit en utmaning. Nästa fullskaliga övning är planerad till 2026. Däremellan kommer olika delövningar att genomföras.

Forskning och näringsliv ökar sitt fokus mot försvarsområdet

Öresundsregionen är inte bara ett viktigt militärstrategiskt område. Näringslivet och forskningsvärlden i regionen ökar sitt fokus på försvars- och säkerhetsområdet. Vid Campus Helsingborg, som är en del av Lunds universitet, har man etablerat ett nytt centrum för resiliens och beredskap, LUPREP.

– Vi är glada över att forskningsmedlen ökas, så att vi kan bedriva bättre forskning inom försörjningstrygghet, kapacitetsutveckling, kapacitetsbedömning och frågor om demokrati kopplade till totalförsvarsområdet, säger LUPREP:s föreståndare Johan Bergström i en intervju på sida 37.

Försvarskoncernen Saab, en av LUPREPs strategiska partner, utökar också sin verksamhet i Öresundsregionen. I december 2024 öppnade företaget ett mindre kontor i Landskrona kopplat till Saab Kockums militära varv i Karlskrona, och ett större kontor är på gång i Lund.

Lunds universitet ingår också i det nationella Campus Totalförsvar, som är ett strategiskt samarbete mellan svenska universitet med syftet att stärka Sveriges totalförsvar. Här samlas akademi, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle i ett nationellt nätverk för utbildning, forskning och samarbete.

I Lund har Ideon Science Park lanserat Amyna, en plattform inom försvarsområdet som samlar civila teknikföretag, offentliga aktörer och akade-

Svenska och danska räddningstjänster som rycker ut vid incidenter på Öresundsförbindelsen ingår i den operativa räddningstjänsten och det gränsöverskridande räddnings-samarbetet. Detta omfattas av internationella avtal mellan Sverige och Danmark och faller under Öresundsbron Konsortiets ansvar, som ansvarar för tunnelens drift och säkerhet.

miska institutioner för att främja innovation inom försvar, säkerhet och social resiliens.

Diplomatin stärker banden mellan den danska och svenska försvarsindustrin

Sveriges ambassadör i Danmark, Hans Wallmark, berättar i en intervju på sidan 42 om ambassadens arbete med att knyta fler kontakter mellan de två ländernas försvarsindustrier. Nyligen arrangerade ambassaden ett stort evenemang i samband med den årliga försvarsindustriutställningen Dalo Industry Days.

– En av de slutsatser vi drog av det otroligt positiva gensvaret och det stora deltagandet var att vi definitivt måste göra det igen och kanske se om vi kan göra det ännu större, säger Hans Wallmark.

Tidigare militärdistrikt återetableras på Bornholm och Gotland

De två öarna, Bornholm och Gotland, är strategiskt viktiga för ländernas och Natos försvar av Östersjöområdet. Gotlands regemente P18 upplöstes 2004, men återetablerades 2018 som det första nya regementet i Sverige i modern tid. Utbyggnaden av regementet, som ligger strax söder om Visby, pågår fortfarande. I januari 2022 stärktes Gotlands försvar snabbt genom omfattande trupptransporter från fastlandet med hjälp av civila färjor. I år skedde något liknande på Bornholm, där en infanteribataljon och ett regemente har byggts upp vid Almegaards kasern. På sidorna 40-41 kan du läsa mer om hur Danmark och Sverige under en period avvecklade sitt försvar och beredskap för att sedan återuppbbygga det.

SVERIGE INVOLVERAR BEFOLKNINGEN I SJU KRIGSSCENARIER

Fiendestyrkor på Gotland och luftburna styrkor i norra Sverige. Detta är bara två av totalt sju tänkbara krigsscenarioer som Sverige kan ställas inför, enligt Försvarsmakten och Rikskommittén för beredskapens [nya rapport](#) "Utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030", som nyligen lades fram för regeringen. Syftet är att se till att det civila samhället är medvetet om vilka typer av situationer som kan uppstå och vilka konsekvenser de kommer att få. Andra scenarier, såsom hybridhot, värdlandsstöd och luftangrepp, anses vara mer relevanta "så länge kriget i Ukraina pågår", enligt rapporten.

– Vi talar om vad utgångspunkten är och vad man måste planera för. Sedan måste man bryta ned, konkretisera och omsätta det här beroende vilken typ av aktör man är och vilka uppgifter man har, har MSB:s generaldirektör Mikael Frisell [sagt till SVT Nyheter](#).

I rapporten står också att MSB och Försvarsmakten vill att Sveriges totala försvar ska kunna

stå emot minst tre månaders krig i Europa. En sådan involvering av befolkningen i möjliga krigsscenarioer har de danska myndigheterna inte gått ut med.

– Den danska sidan är lite mer återhållsam med att måla upp en dyster bild. Där är man mycket mer bestämd, mycket mer realistisk och mycket mer informativ om vad som kan hända Sverige, säger Jens Wenzel Kristoffersen, oberoende försvarsanalytiker, [till Danmarks Radio](#).

Sju möjliga krigsscenarioer i Sverige:

1. Hybridhot
2. Värdlandsstöd
3. Attack mot norra Sverige
4. Attack mot Gotland
5. Luftangrepp
6. Förstärkning i Finland
7. Förstärkning i Baltikum

Både Gotland och Bornholm ligger i ett militärt strategiskt område i Östersjön nära den ryska enklaven Kaliningrad, som sedan 1996 är en särskild ekonomisk zon. Före Sovjetunionens fall 1991 var det hemvist för den sovjetiska Östersjöflottan, och sedan blev det en del av den ryska flottan. Under de senaste åren har Kaliningrad identifierats som källan till ryska GPS-störningar mot Östersjöländer av underrättelsetjänster i flera länder. Källa: [Lex](#) och [SVT Nyheter](#). Grafik: News Öresund.

OLIKA STRUKTURER I DANMARKS OCH SVERIGES MILITÄRA OCH CIVILA FÖRSVAR

Både Danmark och Sverige utökar sin militära kapacitet och sitt civila försvar som en följd av den ökande oron i Europa, men gör det på olika sätt. Medan Sverige har ett tydligt organiserat totalförsvar på i princip alla myndighetsnivåer, har Danmark en försvarsmodell som involverar både militära och civila aktörer, men utan samma tydliga koppling.

Sverige har ett totalförsvar som ska skydda landet och förbereda det för krig, vilket innebär att privatpersoner, frivilliga organisationer och myndigheter på alla nivåer i samhället spelar en roll. Totalförsvaret omfattar två delar: det militära och det civila försvaret, som styrs av Försvarsdepartementet (se sida 31), vilket i Danmark motsvarar Forsvarsministeriet. Inom det militära området i Sverige är Försvarsmakten den operativa utövaren av försvarsbeslut, vilket i Danmark motsvarar Forsvarskommandoen (se sida 32), eftersom båda myndigheterna ansvarar för uppgifter på land, till sjöss och i luften.

Går man en nivå längre ned i strukturen är Sverige indelat i [fem militärregioner](#), som var och en är ansvariga för att samordna försvarets insatser med andra myndigheters räddningsarbete, till exempel vid naturkatastrofer. [Södra Militärregionen](#) omfattar sex län: Skåne, Blekinge, Kronoberg, Jönköping, Kalmar och Östergötlands län, 2,8 miljoner invånare, två polisdistrikt och 84 kommuner. På nivån under militärregionerna finns de militärregionala grupperna. I södra Sverige finns fem grupper, till exempel Skånska gruppen. Deras uppgift är att stödja hemvärnsenheter i respektive områden med resurser och utbildning. De stödjer också frivilliga försvarsorganisationer. I Danmark finns ingen motsvarande militär indelning, och därför är det inte möjligt att göra en jämförelse.

Upprustning, nedrustning, återuppbyggnad

Totalförsvaret är inget nytt fenomen i Sverige, utan byggdes upp under kalla kriget. Då kunde landet mobilisera upp till 800 000 man, och det svenska flygvapnet ansågs vara ett av de största i världen enligt [Försvarshögskolan](#). Men totalförsvaret omstrukturerades gradvis och avvecklades delvis, inte minst till följd av Sovjetunionens fall och ett ökat fokus på internationella insatser, som fick större utrymme på dagordningen under 1990-talet. En [liknande utveckling](#) ägde rum även i Danmark, som

kraftigt skar ner på sitt försvar efter kalla kriget och deltog i många internationella operationer. Trots den svenska nedskärningen trädde [lagen om totalförsvar och hög beredskap](#) i kraft 1992, och 1995 infördes [totalförsvarsplikten](#). Någon motsvarande plikt finns fortfarande inte i Danmark.

Nedskärningen av totalförsvaret i Sverige fortsatte dock under 2000-talet. År 2004 [avvecklades](#) Gotlands militärdistrikt (men [återetablerades](#) 2018, och en [liknande militär närvaro](#) på Bornholm tillkom samma år), tre andra distrikt avvecklades 2005, och 2009 avskaffades även den svenska värnplikten. Den svenska försvarsdebatten väcktes emellertid till liv av Rysslands invasion av Georgien 2008, och Rysslands annektering av Krimhalvön 2014 gjorde att man i Sverige inte längre såg Georgien som en engångshändelse, [enligt Jacob Westberg](#), lektor vid Institutionen för krigsvetenskap vid Försvarshögskolan. År 2015 [beslutade](#) den dåvarande svenska regeringen att återuppta upprustningen av totalförsvaret, bland annat genom högre beredskap.

Danmark har en civil beredskap, men inte ett civilt försvar som motsvarar det i Sverige

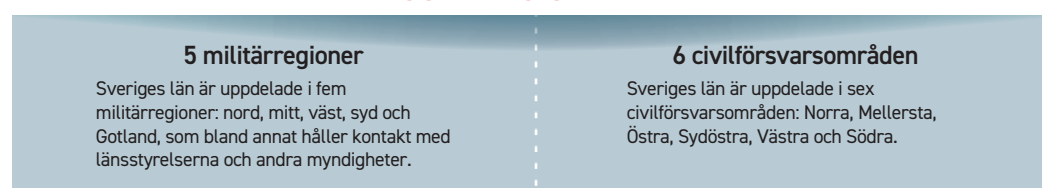
Precis som Danmarks och Sveriges organisering av ansvaret inom det militära försvaret skiljer sig åt, är även de två ländernas civila system olika. Danmark har byggt upp en civil beredskap som omfattar alla typer av samhällspåverkande händelser, såsom kriser, olyckor och katastrofer. Den högsta myndigheten med ansvar för detta är [Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab](#) (MSSB), som regeringen inrättade i augusti förra året, med Torsten Schack Pedersen (V) som minister. MSSB består av departementet Styrelsen for Samfundssikkerhed och [Beredskabsstyrelsen](#) (BRS), som tidigare låg under Forsvarsministeriets ansvarsområde. BRS består polisen, brandkåren och andra myndigheter vid större, långvariga eller mer personalintensiva händelser, och sedan det organiserades under MSSB [hanterar BRS](#)

ÖVERSIKT: SVERIGES TOTALFÖRSVAR

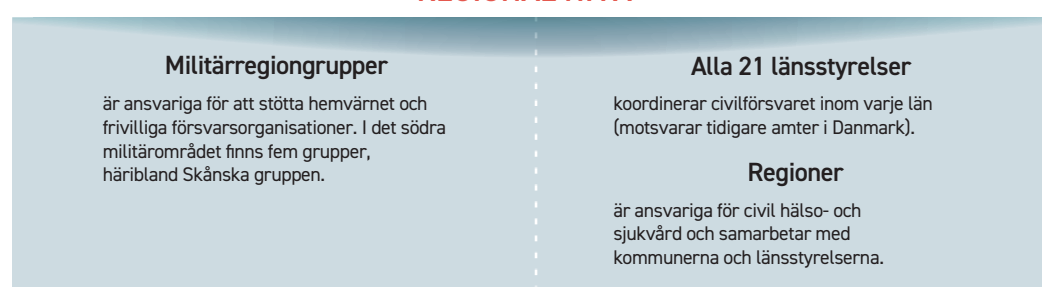
NATIONELL NIVÅ

HÖGRE REGIONAL NIVÅ

REGIONAL NIVÅ

KOMMUNAL NIVÅ

LOKAL NIVÅ

ÖVERSIKT: DANMARKS MILITÄRA FÖRSVAR

HÖGSTA NATIONELLA NIVÅ

Forsvarsministeriet

Omfattar sekretariatet för försvarsministeren Troels Lund Poulsen (V).

NATIONELL NIVÅ

Hjemmeværnskommandoen

består av Hjemværnets personal och ledning, som leder flygvapnets hemvärn, marinens hemvärn, hemvärnsskolan samt Landsdelsregion Øst og Landsdelsregion Vest.

Forsvarskommandoen

är Danmarks överordnade militära befälsmyndighet, som leder armé-, flott-, flygvapens-, arktiska och specialstyrkokommandot.

Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse

tillhandahåller stöd och försörjningar för försvarsmaktens pågående operationer i hemlandet och utomlands.

Forsvarets Efterretnings-tjeneste

är Danmarks utrikes underrättelsetjänst och Danmarks militära underrättelsetjänst.

HÖGRE REGIONAL NIVÅ

Landsdelsregion Øst og Vest

har kommandot för vardera sex distrikt.

REGIONAL NIVÅ

12 hemvärnsdistrikt

Sex distrikt under varje landsdelsregion, som bland annat stöttar landets 15 polisdistrikt, Försvaret och andra civila myndigheter.

ÖVERSIKT: DANMARKS BEREDSKAP

HÖGSTA NATIONELLA NIVÅ

Ministerie for Samfundssikkerhed og Beredskaber

har ansvar att i samarbete med andra sektorer förebygga, motstå och hantera större olyckor som hotar samhällets funktioner.

NATIONELL NIVÅ

Styrelsen for Samfundssikkerhed

rådger förebyggande myndigheter, företag och medborgare och hanterar de hot det danska samhället står inför, t.ex. cyber- och informationssäkerhet.

Beredskabsstyrelsen

har ansvar för den statliga räddningstjänstberedskapen, alarmcentralerna, stormflodsberedskapen m.m.

REGIONAL NIVÅ

Regioner

har ansvar för att upprätthålla civil hälso- och sjukvård i en krissituation.

6 regionala beredskapscenter

är Beredskabsstyrelsens operativa center och är fördelade på regionerna.

KOMMUNAL NIVÅ

Kommuner

har ansvar för att upprätthålla samhällsviktiga funktioner såsom skolor och äldreomsorg i en krissituation.

32 kommunala räddningstjänster

rycker ut i tillfälle av brand, trafikolyckor eller miljöföroreningar, fördelade på landets 98 kommuner.

LOKAL NIVÅ

Privatpersoner

Myndigheterna förordar att alla i ett hushåll ska kunna klara sig i tre dygn.

även beredskap för havsmiljön och kusträddningstjänsten. Myndigheten är organiserad i sex beredskapscenter runt om i landet. På kommunal nivå rycker de 32 kommunala räddningstjänsterna ut vid exempelvis bränder, trafikolyckor eller miljöföroreningar.

Sverige har byggt upp ett [civilt system](#) som, utöver beredskap, består av ett civilt försvar som specifikt ska kunna hantera hot från en väpnad attack. Arbetet med civilförsvaret involverar myndigheter inom det så kallade geografiska ansvarsområdet. På nationell nivå, under Forsvarsdepartementet, är Sverige indelat i [tolv beredskapssektorer](#) som hanterar kriser och hög beredskap inom sina respektive samhällsfunktioner, såsom hälso- och sjukvård, livsmedelsförsörjning och energi. Beredskapssektorerna omfattar 67 myndigheter, och för varje sektor är en myndighet utsedd att ha det övergripande ansvaret. Till exempel är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), som byter namn till Myndigheten för civilt försvar (MCF) den 1 januari 2026, sektorsansvarig för räddningstjänster och skydd av civilbefolkningen. På den högre regionala nivån har Sverige inrättat sex civilområden som omfattar landets 21 länsstyrelser. Södra civilområdet omfattar Skåne, Kronobergs och Blekinge län, där [Länsstyrelsen i Skåne](#) har det övergripande ansvaret. Det innebär att den ska vägleda de andra två länen inom den civila sektorn i deras samordningsarbete. Vid en krissituation är det även Länsstyrelsen i Skåne som samarbetar med regeringen och andra myndigheter.

Frivilliga försvarsorganisationer är en integrerad del av Sveriges totalförsvar

Sverige skiljer sig också från Danmark när det gäller [frivilliga försvarsorganisationer](#) (FFO), som spelar en viktig roll lokalt i Sveriges kris- och försvarsberedskap. Det finns totalt 18 FFO:er, och varje organisation tränar och utbildar sina medlemmar i specialiserad kompetens inom olika områden, såsom tjänstehundar, fallskärmsbushoppning och radio-kommunikation. FFO:erna är självständiga och skapade på medlemmarnas eget initiativ, men deras uppgifter bestäms av Försvarsmakten och MSB. Organisationerna har funnits i mer än 100 år och har idag omkring 350 000 medlemmar i olika åldrar, [enligt Krisinformation.se](#). Det finns inga FFO:er på samma sätt i Danmark, men [Beredskabsforbundet](#) är en frivillig organisation som får beredskapsuppdrag från Forsvarsministeriet och Beredskabsstyrelsen. Förbundets primära uppgift är att assistera de kommunala räddningstjänsterna, och därför är föreningens verksamhet inte lika omfattande som de svenska FFO:erna.

Hemvärnen spelar en central roll

Både det danska och svenska Hemvärdet är frivilliga militärorganisationer som deltar i militära uppdrag på land, till sjöss och i luften. Men där Hjemmeværnskommandoen i Danmark är jämställd med Försvarskommandoen och andra nationella myndigheter, hör det svenska Hemvärdet under Försvarsmaktens organisation på en lägre nivå. Hemvärdets medlemmar utgör dock cirka [hälften av Försvarsmaktens personal](#), vilket gör dem till en viktig del av Sveriges försvar. Hemvärnsbataljoner finns lokalt. Till exempel omfattar den tidigare nämnda Skånska Gruppen fyra bataljoner spridda över hela regionen, däribland [Malmöhus bataljon](#), som främst verkar i sydvästra Skåne men är utbildad för att kunna utföra uppdrag i hela regionen.

Till skillnad från andra delar av det danska försvars- och beredskapssystemet har Hjemmeværnet ett [tydligare geografiskt ansvar](#), där Hjemmeværnskommandoen har det övergripande ansvaret och Landsdelsregion Øst och Vest koordinerar sex av totalt 12 hemvärnsdistrikt spridda över landet. Hjemmeværnet huvudsyfte är att stödja Forsvaret, men det bistår också polisen, Skatteverket och Beredskabsstyrelsen.

Befolkningarna förbereds på kriser – men i olika grad och på olika sätt

Den svenska befolkningen har ett ansvar i totalförsvaret genom den tidigare nämnda totalförsvarsplikten. Den omfattar alla personer mellan 16 och 70 år, gäller både män och kvinnor och innebär att man vid behov kan vara skyldig att tjänstgöra militärt (om man är över 18 år), i civil tjänst, till exempel i räddningstjänsten, eller i allmän tjänst som gäller vid hög beredskap. En sådan plikt finns inte i Danmark. Styrelsen for Samfundssikkerhed skickade dock ut en [broschyr](#) till befolkningen förra året, där de rekommenderar att varje hushåll ska kunna klara sig själv i tre dygn om en kris inträffar. Förra året publicerade MSB också en [uppdaterad broschyr](#).

Framsidan på den danska broschyren "Forberedt på kriser" och på den svenska broschyren "Om krisen eller kriget kommer".

till svenska medborgare om att ha en hemberedskap som kan räcka minst en vecka. MSB driver dessutom gräntstidningen **TjugoFyra7**, vars syfte är att sprida kunskap om civilskydd och beredskap och som utkommer fyra gånger om året.

Näringslivet får större fokus i Danmarks och Sveriges beredskap

Nyligen framkom att den danska dagligvarukoncernen Salling Group, som står bakom Netto, Føtex och Bilka, planerar att inrätta [50 beredskapsbutiker](#) som ska kunna klara sig utan el och kontakt med omvärlden i två dygn. Målet är att upp till 80 procent av den danska befolkningen ska ha mindre än 50 kilometer till närmaste butik vid en eventuell kris. Beslutet fattades efter önskemål från Ministeriet för samfundssäkerhet och beredskap. Inspirationen är [hämtad från Finland](#) som i mars började utrusta 300 butiker.

Framsida på det senaste numret av tidningen TjugoFyra7.

I Sverige har man ännu inte vidtagit liknande åtgärder, men [Livsmedelsverket har avsatt](#) 50 miljoner SEK (34 miljoner DKK) för 2025 för att stärka dagligvarubutikers beredskap. Myndigheten ger också ekonomiskt stöd till kommunerna i deras livsmedelsberedskap. Hösten förra året föreslog en statlig utredning att kommunerna ska bygga upp livsmedelslager som är tillräckligt stora för att kunna förse skolelever och boende på äldreboenden med mat i två veckor. Dessutom lämnade

Finansdepartementet i december förra året en [utredning](#) till regeringen om hur tillgången till kontanter och användningen av dem kan säkras, särskilt vid köp av nödvändiga varor. Riksbanken [ställer sig bakom](#) utredningen och anser att det är viktigt med ett robust betalningssystem. Trafikverket har också [fått i uppdrag](#) av regeringen att ingå avtal med 27 flygplatser som ska fungera som beredskapsflygplatser.

OM KRIGET KOMMER: BLEKINGE ÄR REDO MED EN EVAKUERINGSPLAN OCH JÖNKÖPING KÖPER 3 000 FÄLTSÄNGAR

Cirka 100 000 av Blekinge läns 148 000 invånare kan behöva lämna området i Sydöstra Sverige vid krig. Det framgår av en omfattande evakueringsplan som Länsstyrelsen i Blekinge har upprättat i samarbete med flera andra offentliga aktörer i länet. Planen tydliggör vilka myndigheter som ansvarar för vad i länet vid en eventuell kris eller, i värsta fall, krig. Den beskriver också vilka som kan komma att behöva stöd i sådana situationer.

– Vi måste kunna skydda civilbefolkningen, säger Peter Ryman, försvarsdirektör vid Länsstyrelsen Blekinge, [till Sveriges Radio](#).

I planen anges att omkring 35 000 personer ska stanna kvar i Blekinge vid en eventuell kris, exempelvis vårdpersonal, räddningstjänst eller VVS-installatörer.

Det innebär att resterande cirka 110 000 invånare måste kunna evakueras, vilket kan bli extra utmanande med tanke på de många bebodda öarna i länet, påpekar Peter Ryman.

Blekinges flygbas F 17 i Kallinge och Marinbasen i Karlskrona gör länet till ett potentiellt mål för militära angrepp.

I Jönköping förbereder man sig på att ta emot evakuerade från andra delar av Sverige och från andra länder. Kommunen har köpt 3 000 fältsängar för egna medel. De kommer att ställas upp i kommunens kongresscenter Elmia i centrala Jönköping.

– Det kan vara bra att vara förberedd, säger kommunens säkerhetskoordinator Matts Ferring [till Sveriges Radio](#).

Blekinge har en omfattande skärgård, vilket försvårar evakueringen av öbor.

FÖRSVARSSAMARBETET MED DANMARK ÄR EN UTMANING – MEN NU BÖRJAR DET TA FART

När hela samhället snabbt ska rusta upp blir det en utmaning att försöka göra allt samtidigt. Det menar Kajsa Helmbring, som sedan i höstas är försvarsdirektör på Länsstyrelsen Skåne och avdelningschef för den nystartade beredskapsavdelningen. Samarbetet med Danmark har varit en utmaning, bland annat för att det har saknats en naturlig kontaktyta för Länsstyrelsen. Men nu har det börjat lossna när det gäller kontakterna över Öresund.

Kajsa Helmbring är försvarsdirektör och avdelningschef på beredskapsstyrelsen på Länsstyrelsen Skåne.

– Som försvarsdirektör är uppdraget att se till så att vi i Skåne är tillräckligt förberedda för framtida kriser och för krig, så att vi kan upprätthålla våra viktiga funktioner även vid samhällsstörningar, säger Kajsa Helmbring, som tillträdde tjänsten i höstas.

Beredskapsavdelningen inrättades förra året genom att slå ihop tre enheter.

– Vi började inte från scratch när den här avdelningen bildades. Verksamheten har alltid funnits inom länsstyrelsen, men i olika tappningar.

Sverige ska rusta upp på kort tid

Sedan en tid tillbaka är det i hela samhället fullt fokus på upprustning, både civilt och militärt. Länsstyrelsen har fått ökade anslag och kan göra satsningar på ett sätt de inte kunnat tidigare. På kort tid ska man bygga upp ett civilt försvar efter en längre tid av nedrustning.

Kajsa Helmbring säger att den enskilt viktigaste frågan de jobbar med nu är en större förmåga till civilt försvar. Den stora utmaningen, menar hon, är att försöka göra allt samtidigt.

– Man får påminna sig om att när Sverige hade ett utbyggt civilt försvar förra gången så tog det 10, 15, 20 år att bygga upp. Man fokuserade på olika delar i olika etapper: ett tag höll man på med lagring och sen med skyddsrum.

Samarbete med Danmark har varit knepigt

I Öresundsregionen är det viktigt att kunna samarbeta med Danmark. Vid en krigssituation kan man tänka sig att flykt- eller godstransportflöden behöver säkerställas mellan länderna.

Men det har länge varit en utmaning, menar Kajsa Helmbring. Bland annat ser förvaltningssystemen olika ut, och det har saknats en naturlig kontaktyta för Länsstyrelsen.

Dessutom, menar Kajsa Helmbring, har man i

Danmark och Sverige länge haft olika syn på behoven av krisberedskap och civilt försvar. Men det senaste året har Danmark, liksom i stora delar av EU, fått upp ögonen för frågorna, mycket på grund av situationen i Ukraina.

– Nu har man bildat ett departement särskilt riktat mot civilt försvar, som jag förstår det. Och Beredskapsstyrelsen, den danska motsvarigheten till MSB, har fått uppdrag mer kopplade till civilt försvar.

Ser framför sig gemensamma övningar

Intresset finns i Danmark. Det märktes när det södra civilområdet, där Skåne ingår tillsammans med Blekinge och Kronoberg, arrangerade en internationell konferens i augusti med fokus på södra Östersjön. Då deltog flera danska tjänstemän, både från kommuner och från danska ambassaden.

Det har öppnat upp fler vägar för samarbete. Tillsammans med kustkommunerna i västra Skåne planerar Länsstyrelsen Skåne nu att titta på vilka samarbeten som behövs med de danska grannkommunerna och sedan inleda dialog. Därefter ska de ta kontakt med de danska kommunerna. Det är inget som startat upp än, men Kajsa Helmbring ser bland annat framför sig gemensamma övningar.

– Från Skånes sida är det då naturligt att vi är en part som är med och samordnar så att vi upprättar likartade strukturer för samverkan kopplat till civilt försvar. Har vi personkännedom, känner till varandras system och får öva tillsammans så blir det en viktig del i Sveriges förmåga.

FÖRSVAR OCH SÄKERHET I ÖRESUNDSREGIONEN

Försvars- och säkerhetsområdet får allt större betydelse i Öresundsregionen i takt med att säkerhetshoten i Östersjöområdet ökar. Regionen uppmärksammas både nationellt och av Nato. Forskningsvärlden och näringslivet utökar sina aktiviteter i området. Det militära samarbetet mellan den danska Hjemmeværnskommandoen och Södra militärregionen har intensifierats sedan Sveriges inträde i Nato.

Både den danska och svenska regeringen vill stärka resiliensen och säkerheten i Öresundsregionen. Det betonades så sent som i juli, när Öresundsbron firade 25 år. I samband med firandet undertecknade Danmarks statsminister Mette Frederiksen (S) och Sveriges statsminister Ulf Kristersson (M) en [deklaration](#) där de betonade behovet av ökat samarbete i regionen inom försvar, säkerhet, motstånd och beredskap. Månaden därpå slog Danmarks minister för samfundssikkerhed og beredskab Torsten Schack Pedersen (V) och Sveriges minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin (M) fast i en [deklaration](#) att de bland annat vill stärka samarbetet kring civil beredskap i Öresundsregionen.

Försvaret i fokus på Ystad-summit och kommande Nato-möte i Helsingborg

Samma minister, Carl-Oskar Bohlin, deltog i september på Ystad-summit, där försvarsfrågor debatterades livligt. En stor publik hade samlats för att lyssna på presentationer om Sveriges civilförsvar, med generaldirektören för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Mikael Frisell, och den avgående landshövdingen i Skåne län, Anneli Hulthén.

I maj nästa år kommer [Helsingborg att stå värd](#) för Natos informella utrikesministermöte, det första i sitt slag som hålls i Sverige. Samtidigt får stadens roll inom totalförsvaret och resiliensen ytterligare tyngd genom Lunds universitets nyetablerade [LUPREP](#) – Center for Preparedness and Resilience på Campus Helsingborg. På nästa sida kan du läsa om centrets nya föreståndare, Johan Bergström.

Ökat militärt samarbete över Öresund

Redan innan Sverige gick med i Nato hade flera hemvärnskompanier på båda sidor av Öresund ett pågående utvecklingssamarbete. Carsten Boje, major i Landsdelsregion Øst, berättar i ett skriftligt svar att myndigheten bland annat arrangerat gemensamma skjutövningar med svenska kollegor. Sedan Sveriges inträde i Nato har samarbetet främst handlat om truppflyttningar över Öresundsbron. Polis, tull, Vägverket, veterinärmyndigheter och andra aktörer på båda sidor av Öresund samarbetar också nära med varandra, enligt Boje. Sedan Sverige och Finland blev Nato-medlemmar går det ofta militära transpor-

ter genom Danmark och Sverige vidare till Finland och Baltikum. Södra militärregionen har tillsammans med Landsdelsregion Øst tagit fram tydliga rutiner för att koordinera och stödja dessa transporter. De två regionerna håller både ad-hoc-möten när större transporter planeras och regelbundna halvårsvisa möten för att förbättra rutinerna och vidareutveckla samarbetet.

”För närvarande pågår arbete för en snabbare informationsutväxling med mera mellan Södra militärregionen och Landsdelsregion Øst,” skriver Carsten Boje.

Utöver de regelbundna halvårsvisa mötena har det danska och svenska hemvärdet utbytte för att delta i varandras övningar. Det danska hemvärdet har till exempel under många år deltagit i den stora svenska aktiveringsövningen Aurora, som genomförs över hela Sverige, men främst i södra Sverige och på Gotland. Danmark, Sverige och Norge samarbetar också kring varandras gränsregioner i regi av Skandia, ett samarbete med rötter i efterkrigstiden.

Giganten Saab expanderar i Skåne: nytt varv och kommande kontor

I december 2024 invigde vapenkoncernen Saab en [ny filial](#) i Landskrona, som ett komplement till det stora militärvarvet Saab Kockums i Karlskrona. Hösten 2025 [fortsätter expansionen i Skåne](#) när Saab Kockums och större delen av Combitechs verksamhet samlas på Brunnsnäs i Lund, med plats för cirka 1 000 medarbetare.

En stor publik samlades under Ystad summit för ett evenemang med den svenske överbefälhavaren Michael Claesson den 3 september 2025.

NYTT FORSKNINGSCENTRUM FÖR TOTALFÖRSVAR VILL SAMARBETA MED NÄRINGSLIVET

Forskningen inom totalförsvarsområdet har de senaste åren tilldelats fler resurser och medel, vilket är positivt, menar Johan Bergström, som nyligen tillträtt som föreståndare för Lunds universitets center för beredskap och resiliens i Helsingborg. Samtidigt har processerna för LU:s samarbete med utländska partners och universitet blivit mer rigorösa med hänsyn till informationssäkerhet. ”Det händer att vissa medarbetare inte får tillgång till uppgifter om Sveriges kapaciteter,” säger Johan Bergström.

Lunds universitet har under många år bedrivit ett omfattande och systematiskt arbete inom totalförsvarsområdet. Därför var det naturligt att LU tidigare i år meddelade satsningen på ett nytt center för beredskap och resiliens (Centre for Preparedness and Resilience), även kallat LUPREP, där Johan Bergström tillträdde som föreståndare den 1 augusti.

– Idén med centret är att skapa en tydlig helhet med en forskarskola, nya kandidatprogram, masterprogram och ett par riktade forskningsprojekt, berättar han.

LUPREP samarbetar med samhälle och näringsliv

Intresset för LUPREP är stort, även utanför forskarvärlden, vilket enligt Johan Bergström är en del av syftet med centret.

– Tanken med LUPREP är att det också ska omfatta samarbete med det omgivande samhället och näringslivet. Till exempel kommer Helsingborgs kommunstyrelse vara mycket aktiv och involverad i centret för expertis, säger han.

Det svenska försvarsföretaget Saab är en av centret totalt fem strategiska partners. LU och Saab ingick i ett samarbetsavtal 2018 och har sedan dess genomfört en rad projekt tillsammans, ofta med extern finansiering från en av de stora forskningsfinansierarna, såsom Vinnova eller Wallenberg. Saab etablerar sig nu i Lund, ”vilket passar ganska bra”, säger Bergström.

Informationssäkerhet på LU tas på allvar

Ibland händer det att medarbetare inte blir godkända för att arbeta med vissa projekt vid LU. Det kan handla om projekt inom exempelvis civilberedskap eller kritiska infrastruktursystem, där

John Bergström, föreståndare för det nya center för beredskap och resiliens LUPREP vid Lunds universitet.

medarbetarens nationalitet kan ingå i säkerhetsbedömningen.

– Det händer att vissa medarbetare inte får tillgång till uppgifter om Sveriges kapaciteter, eftersom man ser en risk att informationen kan läcka till främmande makter, berättar Johan Bergström.

På LU har man infört striktare processer för samarbetet med utländska partners och universitet, något som LU kallar ansvarsfull internationalisering. Till exempel kan finansieraren för ett projekt begära att alla anställda är säkerhetsklassade. ”Det handlar om att styra vad medarbetare kan arbeta med”, säger han.

– Det är utmanande och ibland trist, eftersom det är mycket kompetenta personer, men på grund av deras ursprung betraktas de som riskpersoner i vissa projekt, fortsätter Bergström.

Totalförsvarsområdet tar större plats inom forskarvärlden

Många forskningsinstitutioner i Sverige, utöver Lunds universitet, har fokus på totalförsvaret. ”I den tid vi är i nu kan man lite cyniskt säga ’follow the money’,” säger Johan Bergström. Det är underförstått att det finns mycket forskningsmedel inom området och att många vill delta i det snabbt växande fältet.

– Vi är också glada över att forskningsmedlen ökar, samtidigt som det avsätts mer pengar, så att vi kan genomföra bättre forskning inom försörjningstrygghet, kapacitetsutveckling, kapacitetsbedömning och demokratifrågor som är kopplade till totalförsvarsområdet, säger han.

FOTO: ANTONIA SEHLSTEDT/FÖRSVARSMAKTEN

Skolbarn vinkar åt stridsvagnar som kör genom samhällen kring Revingehed i Skåne under den avslutande striden i övningen Aurora 23.

LEKTOR: "SVERIGES CIVILA BEREDSKAP FUNGERAR SOM FÖREBILD FÖR DANMARK"

Sverige ligger längre fram med sitt totalförsvaret än Danmark – särskilt när det gäller civilberedskap, eftersom svenskarna har stått på egna ben fram tills de gick med i Nato. Det menar Peter Viggo Jakobsen, lektor vid Institut for Strategi og Krigsstudier på Forsvarsakademiet. Han anser samtidigt att en ny fast förbindelse över Öresund inte är en optimal militärstrategisk lösning, eftersom "färjor är billigare och svårare att slå ut", säger han.

Sedan kalla krigets slut har Danmark gradvis lagt en mindre andel av BNP på försvarsutgifter, liksom många andra västländer. Först 2018 började försvarsutgifterna öka igen, och 2023 nådde man till slut målet om 2 procent av BNP, [enligt siffror från SIPRI MILEX](#). Nedrustningen av totalförsvaret under åren har dock mött kritik från Peter Viggo Jakobsen, som menar att Sveriges totalförsvaret fungerar som en förebild för Danmark.

– Sverige har fortfarande en totalförsvarsmodell, som ju inte längre finns i Danmark. De har till exempel en beredskap för psykologiskt försvar, säger han.

Anledningen till att Sverige ligger längre fram med sitt totalförsvaret än Danmark är att svenskarna (vilket även gäller Finland) länge har varit tvungna att klara sig själva på alla områden, medan Danmark har lutat sig mot sitt medlemskap i Nato, för-

klarar Peter Viggo Jakobsen.

Han menar särskilt att återuppbyggnaden av den danska beredskapen har dragit ut alldeles för mycket på tiden. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, som inrättades 2024, kom alldeles för sent, och det har inte fått de resurser och befogenheter som krävs för att återupprätta den civila delen på samma sätt som man nu gör på det militära området, förklarar Peter Viggo Jakobsen.

– Nu går det som tur är åt rätt håll, men det kommer att dröja ett tag innan ministeriet på allvar kan hantera civilförsvaret, säger han.

Billigare och mer effektivt med färjor än med en ny fast förbindelse

Säkerheten för kritisk infrastruktur har på senare tid varit föremål för omfattande offentlig debatt. Så

sent som i juli drabbades både Öresundsbron och Stora Bältbron av allvarliga problem när betalningsföretaget [Nets fick ett driftstopp](#). När det gäller frågan om att bygga en ny fast förbindelse över Öresund menar Peter Viggo Jakobsen att färjor är både billigare och mer effektiva:

– Man kan alltså köpa ganska många färjor för det som det kostar att bygga en fast förbindelse. Och färjor, dem kan man flytta runt, så de inte utgör ett lika enkelt militärt mål, medan en bro är ganska lätt att förstöra, säger Peter Viggo Jakobsen.

Danmark [har återköpt hamnområden](#), bland annat vid Stora Bält, för att kunna använda färjor om något skulle hända med bron.

– Och det perspektivet måste man alltså också ha på Öresund. Så om man inte tycker att det ur ett ekonomiskt perspektiv är en bra idé att bygga ännu en fast förbindelse, så tror jag inte att den blir av, säger han

Ryska skuggfartyg rör sig i Östersjön

Att ryska skuggfartyg – alltså fartyg under främmande flagg som transporterar sanktionerad olja – seglar genom Östersjön och Öresundsregionen är [ett välkänt problem](#). Fartygen är ofta gamla och slitna och kan

orsaka en miljökatastrof om de havererar. Dessutom är Rysslands oljeexport ett sätt att finansiera deras krigshandlingar i Ukraina. Ändå är Danmark enligt Öresundstraktaten från 1857 förpliktigat att låta dem passera genom danskt vatten, betonar Peter Viggo Jakobsen.

– Traktaten gäller till hundra procent. Danmark har ju en av världens största handelsflottor, och om vi börjar ignorera traktater i våra egna vatten, vad

händer då med alla andra sund där danska fartyg vill passera? säger han.

Peter Viggo Jakobsen påpekar att Nato-allierade tar situationen på allt större allvar.

– Länderna runt Östersjön har nu kommit överens om att man måste agera gemensamt mot det här sabotaget och användningen av skuggflottan, säger Peter Viggo Jakobsen.

Han pekar på initiativet mellan den brittiskeledda Joint Expeditionary Force och Nato i år, som har gått samman i den gemensamma operationen [Baltic Sentry](#), med syftet att öka övervakningen av kritisk

infrastruktur och den ryska flottan, inklusive de fartyg som misstänks ingå i skuggflottan eller bedriva spionage.

Peter Viggo Jakobsen, Ph.D. i internationell politik, är lektor vid Institut for Strategi og Krigsstudier vid Forsvarsakademiet på Svanemøllens Kaserne i Köpenhamn.

DET BILATERALA DANSK-SVENSKA FÖRVARSSAMARBETET 2024/2025

Maj 2024	Dec. 2024	Dec. 2024	Jan. 2025	Juni 2025
Avsiktsförklaring	Gemensamt inköp	Julgransflygning	Svenska trupper i Lettland	Avsiktsförklaring
Om ett stärkt dansk-svenskt försvarssamarbete i Öresund, Östersjön och i de baltiska länderna.	En dansk-svensk beställning av stridsvagnarna CV90 för cirka 25 miljarder SEK.	Det svenska och danska flygvapnet flög tillsammans över Öresundsregionen.	Bataljonen roterar mellan svenska och danska styrkor var sjätte månad.	Om ett stärkt dansk-svenskt beredskapssamarbete, bland annat i Öresundsregionen.

Sveriges inträde i Nato påverkar militärbalansen i Östersjön

Med Sveriges inträde i Nato förra året är hela Norden nu en del av försvarsalliansen. Både Danmark och Sverige prioriterar fullt stöd till Nato med de hittills högsta försvarsbudgetarna sedan kalla kriget och stöd till Ukraina. Nato-medlemskapet har också fördjupat samarbetet mellan de två grannländerna.

Rysslands invasion av Ukraina, som har pågått i 3,5 år, har försämrat säkerhetsläget för Danmark, Sverige och resten av Europa. Med sina sabotage- och cyberangrepp mot flera Nato-länder samt militära övningar i Östersjön bedömer Forsvarets Efterretningstjeneste i sin [riskbedömning Udsyn 2024](#) att Ryssland kan vara redo att anfalla ett annat Nato-land inom 2–5 år, beroende på hur kriget i Ukraina utvecklas. Rysslands krigshandlingar har fått de allierade att investera kraftigt i sitt försvar, men alliansen hotas av USA:s stöd, lett av president Donald Trumps oberäknliga agerande.

Hotet från öst fick Sverige att gå med i Nato våren 2024 (och Finland 2023). Deras medlemskap har i grunden förändrat militärbalansen i Östersjön. Alla Östersjöländer är nu en del av försvarsalliansen, förutom Ryssland. Natos omorientering mot territoriell expansion har ökat integrationen mellan de nordiska styrkorna.

I maj 2024 enades Danmark och Sverige om att stärka sitt försvarssamarbete i en [avsiktsförklaring](#), och sedan Sveriges medlemskap trädde i kraft ställer

landet sina väpnade styrkor till Natos förfogande. I januari i år [ersatte 550 svenska soldater](#) en dansk bataljon i Lettland, där Danmark och Sverige ska avlösa varandra två gånger per år de kommande två åren. Sverige bidrar också med krigsfartyg till Natos flottstyrkor.

I februari lämnade [minröjningsfartyget HMS Ulvön](#) flottbasen i Karlskrona och blev det första svenska fartyget att ingå i Natos flotta. I luften stödjer Sverige Natos luft- och missilförsvar med flygplan för luftrumsövervakning över Östersjöområdet.

Militär upprustning för miljarder

Danmark och Sverige upprustar kraftigt. Det syns i deras enorma försvarsbudgetar, vilket ligger i linje med Natos mål, som antogs av alla medlemsländer på ett historiskt toppmöte i Haag i juni. Här enades man om att höja försvars- och säkerhetsutgifterna till fem procent av BNP senast 2035. Av detta ska 3,5 procent gå till centrala försvarsutgifter och 1,5 procent till försvarsrelaterade investeringar.

I juni 2023 ingick den danska regeringen en [för-](#)

[svarsöverenskommelse](#) med alla partier i Folketinget utom Enhedslisten och Borgerne Parti. Ursprungligen hade överenskommelsen en budgettram på 143 miljarder danska kronor, som senare ändrades till 195 miljarder danska kronor för perioden 2024–2033, motsvarande drygt 298 miljarder svenska kronor beräknat utifrån den genomsnittliga växelkursen för 2024. I februari 2025 avsattes ytterligare 120 miljarder danska kronor via en accelerationsfond på 50 miljarder kronor, som ska användas i år och nästa år, samt en reserv för merkostnader på 10 miljarder kronor per år från 2027 till och med 2033. Det innebär att Danmarks BNP till försvar uppgår till 3 procent i år, jämfört med 2,35 procent förra året och är därmed den [största försvarsbudgeten på över 50 år](#). Regeringen planerar att presentera finansieringsplanen i höst, men vissa experter påpekar att pengarna kan komma från det så kallade ”råderum” – medel som politikerna förväntas ha tillgång till framöver, vilket [enligt finansministeriet](#) uppgår till 58 miljarder danska kronor.

I Sverige har investeringarna i försvar och säkerhet också ökat med stora summor de senaste åren, men redan innan Sverige blev medlem i Nato ökade landets försvarsutgifter. Enligt [Natos senaste årsrapport](#) 2024 steg andelen av BNP från 0,98 procent 2019, som var det lägsta på tio år, och har sedan dess ökat gradvis år för år. 2024 låg den på 2,25 procent av BNP. Den 19 juni, strax före Nato-toppmötet, [meddelade](#) Sveriges försvarsminister Pål Jonsson (M) en ny överenskommelse med en enig Riksdag om investeringar i militärt och

NATOS BERÄKNING AV DANMARK OCH SVERIGES FÖRSVARSGIFTER 2024

*I svenska kronor uppgår Sveriges försvarsutgifter till 143,8 miljarder kronor för 2024. Summan är omräknad till danska kronor med den genomsnittliga valutakursen för 2024 som är 1,53 SEK per DKK. Källa: [NATO – The Secretary General's Annual Report 2024](#). Valutakurs: Riksbanken

civilt försvar på ytterligare 300 miljarder kronor de kommande tio åren, finansierade med lån. Enligt regeringen gör detta att Sverige kan uppnå femprocentmålet före 2035. Statsminister Ulf Kristersson (M) [har uttalat](#) att det blir den största militära upp- rustningen sedan kalla kriget.

Förstärkta militära bemanningsmål

I juni [beslutade Folketinget](#) att både män och kvinnor ska genomföra värnplikt från och med nästa år, och att tjänstgöringstiden förlängs från fyra till elva månader. Detta inkluderar ett ökat antal värn- pliktiga, från drygt 4 500 till 7 500 per år. I Sverige återinfördes värnplikten 2014, och sedan 2018 om- fattar den både män och kvinnor med tjänstgöring på nio till femton månader. I år har drygt 8 000 tagits ut, men den [svenska regeringen vill](#) nå 10 000 värn- pliktiga år 2030 och 12 000 år 2032.

TABELL: 10 STORA INKÖP AV MATRIELL UTRUSTNING I DANMARK OCH SVERIGE 2024/2025

Område	Typ av utrustning	Land	Pris i miljar- der DKK	Beskrivning
Vapen	Ammunition	SE	3,3	Inköp av artillerigranater av tysk-sydafrikanska Rheinmetall Denel Munition och det finsk-norska Nammo.
	Soldatutrustning	DK	2	Material som gevär, pistoler och annan taktisk utrustning och inves- teringar till danska soldater.
Land	Stridsvagnar	DK & SE	16,7	Gemensamt dansk-svenskt köp av CV-90 stridsvagnar från BAE Systems Hägglunds i Örnsköldsvik, Sverige.
	Stridsvagnar	SE	13,3	44 nya Leopard 2 A8-stridsvagnar och renovering och modifikation av de resterande 66 av det svenska försvarets 122 stridsvagnar.
Luft	Manskapsvagnar	DK	1,9	130 pansrade manskapsvagnar från den finska producenten Patria.
	Precisionsvapen	DK	Okänt	Långräckviddiga precisionsvapen så som missiler eller drönare.
	Luftförsvars- system	DK	58	En typ långdistanssystem från fransk-italienska SAMP/T och en typ mellandistanssystem från annan europeisk producent (inte valt).
Maritim	Luftfartssystem	SE	6	Sju Iris-T SLM mellandistanssystem från tyska Diehl.
	Helikoptrar	SE	6,4	12 Black Hawk-helikoptrar från Lockheed Martin/Sikorsky i USA.
	Sjömålsrobotar	DK	> 1,5	Sjömålsrobotar av typen Navel Strike Missile från norska Kongsberg.
	Ubåtar	SE	9,3	Två A26-ubåtar levereras av Saab Kockums i Karlskrona (försenat).

SVERIGES AMBASSADÖR

HANS WALLMARK ARBETAR FÖR EN DJUPARE DANSK-SVENSK KONTAKT INOM FÖRSVARsområdet

Sveriges ambassadör i Danmark, Hans Wallmark, är tydlig när det gäller samarbetet mellan Danmark och Sverige inom försvarsområdet: kontakten har förstärkts med Sveriges inträde i Nato. Han menar att det redan existerande samarbetet har lagt en stabil grund att bygga vidare på. Nu arbetar ambassaden särskilt med att skapa mer kontakt med försvarsindustrin, bland annat genom så kallad speed dating. "Det kan vara svårt att komma i gång. Då är det förstås ännu bättre att hitta kontakter som gör att processen kan gå snabbare," säger han.

Samarbetet mellan Danmark och Sverige på försvarsområdet blir allt djupare. Kontakten mellan de två länderna sker på alla nivåer, något som är fantastiskt, menar Sveriges ambassadör i Danmark, Hans Wallmark.

– Jag ser hur försvarsminister Pål Jonson (M) talar med sin kollega Troels Lund Poulsen (V). Jag ser också hur de olika cheferna för armén, flygvapnet och flottan talar med varandra. Så på alla nivåer upprättas förtroliga och tillitsfulla kontakter, säger Wallmark.

– Det enda är att det kan vara lite frustrerande när man först får reda på saker i efterhand. Ingen berättar att vi kommer att göra detta, men plötsligt upptäcker man att den här typen av kontakter har ägt rum, säger han och fortsätter:

– Men det bygger på ett uppbyggt förtroende och trygghet. Och det är otroligt viktigt nu när

Sverige är en del av Nato, som Danmark har varit sedan början.

Har den ökade kontakten på försvarsområdet mellan Danmark och Sverige några spillover-effekter på andra samarbetsområden?

– Jag tror snarare att det är tvärtom. Vi har redan etablerat samarbete på så många områden att det kan ha en smittande effekt även på försvarsområdet, svarar Wallmark.

Han poängterar att Sveriges medlemskap i Nato och det faktum att båda länderna nu investerar mer i försvaret ytterligare bidrar till ett stärkt försvarssamarbete, och pekar som exempel på det gemensamma inköpet av stridsvagnarna CV90.

Även på ambassaden har fokus på försvaret ökat i sådan grad att en ny tjänst inom försvarsområdet inrättades samtidigt som Hans Wallmark tillträdde som ambassadör förra året.

HISTORIK: DANMARK OCH SVERIGE I KRIG OCH FRED

Vägen till dagens starka allians mellan Danmark och Sverige har gått från [långvarig konflikt](#) till en stark allians. Under 1500- till 1700-talet stod länderna vid flera tillfällen i krig med varandra, till exempel under det nordiska sjuårskriget, Kalmarkriget och Karl Gustav-kriget. Sverige och Danmark-Norge slöt officiellt fred 1721 med slutet på Stora nordiska kriget.

Genom historien har Öresund varit en arena för invasioner och sjöslag samt en viktig handelsled och därmed en maktfaktor i regionen eftersom den som kontrollerade farvattnet också kontrollerade all in- och utsjöfart till Östersjöområdet. Danmark behöll kontrollen över Öresund fram till 1658, då farvattnet blev ett gränsområde efter att Danmark förlorat Skåne till Sverige. Trots detta fortsatte Danmark att ta ut transitavgifter för fartyg som passerade Öresund fram till 1857, då [Öresundstraktaten](#) undertecknades med flera europeiska sjöfartsnationer, bland annat Sverige-Norge (då i union), Storbritannien, Frankrike och Ryssland. Enligt avtalet förband

sig Danmark att avstå från alla framtida tullar och avgifter på passerande fartyg i Öresund och resten av Bälthavet, i utbyte mot en engångsersättning på över 30 miljoner riksdaler.

I modern tid präglas relationen mellan Danmark och Sverige (och resten av Norden) av samarbete inom många områden, däribland försvar. De två grannländerna samarbetar nära inom det nordiska ramverket [Nordefco](#) – ett försvarssamarbete mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, som etablerades 2009. De nordiska länderna ingår också i [Joint Expeditionary Force](#) (Jef) tillsammans med Storbritannien, de baltiska länderna och Nederländerna, vars uppdrag främst är att säkra Östersjöregionen, Nordatlanten och området norr om polcirkeln. Nu när alla nordiska länder är med i Nato har Nordefco och Jef blivit ännu viktigare som ett komplement och en förstärkning av Natos uppdrag. Sveriges deltagande i Nato-aktiviteter gynnar därmed utan tvekan Danmark, som var ett av de grundande medlemsländerna i försvarsalliansen 1949.

Försvarsmässa och speed-dating

Utöver sin bakgrund som försvarspolitiker i Sveriges riksdag är Hans Wallmark även engagerad i försvarsfrågor i sin nuvarande roll som ambassadör. Veckan innan denna intervju ägde rum deltog ambassaden på Skandinavians största försvarsindustri-mässa, Dalo Industry Days 2025, i Ballerup utanför Köpenhamn. I samband med detta hade Sveriges ambassad, i samarbete med konsultföretaget Business Sweden, bjudit in svenska och danska företag från försvarsmaterielindustrin till ett nätverksevenemang. Här fick företagsrepresentanterna delta i speed dating, följt av en mottagning.

– Vi här på ambassaden insåg att vi borde göra mer för att främja de svensk-danska relationerna, säger Hans Wallmark.

I denna insikt om att vilja skapa mer kontakt mellan de danska och svenska försvarsföretagen finns en viktig aspekt, enligt Wallmark, som han utvecklar:

– När Mette Frederiksen säger köp, köp, köp, så finns det också ett tidsperspektiv. Det kan vara svårt att komma i gång. Och då är det förstås ännu bättre att hitta kontakter, så att man kan göra det snabbare.

Och evenemanget blev uppenbart en stor succé. – En av de slutsatser vi drog av det otroligt po-

sitiva gensvaret och det stora deltagandet var att vi absolut skulle göra det igen och kanske se om vi kunde göra det ännu större, säger Hans Wallmark.

"Även när Sverige hade de lägsta försvarsbudgetarna behöll vi alla funktioner."

Både Danmark och Sverige investerar kraftigt i ett stärkt försvar efter en lång period med nedgraderade försvarskapaciteter, men ändå finns det skillnader mellan de två länderna, enligt Hans Wallmark.

– Även när Sverige genomförde nedskärningar och nedgraderade sitt försvar behövde landet alla sina kapaciteter. Skillnaden är alltså att vi i Sverige har alla funktioner. Även när vi hade de lägsta försvarsbudgetarna behöll vi alla funktioner, säger han.

Han förklarar att Sverige har ett markbaserat luftförsvar, som Danmark nu har beslutat att återinvestera i, och att Sverige kan producera försvarsmateriel själva.

– Vi producerar stridsflygplan, vi producerar ubåtar, vi producerar stridsfordon, vi producerar kanoner. Det har också funnits ett annat produktionsfokus. Det var en konsekvens av att Sverige, som inte var en del av Nato förr, hade stora försvarsutgifter under 1950-, 60- och 70-talen.

Del II

AKTUELLT

- Sundhedsreformen påvirker det grænseregionala arbetet
- Danska regional- och kommunalvalet
- Nyheter från Öresundsregionen
- Höjdpunkter från Øresundsinstituttet

Stämningen var avspänd inför mötet med Greater Copenhagen Task Force på Malmö Rådhus den 1 oktober 2025.
Från vänster: Sveriges EU- och Nordenminister Jessica Rosencrantz, Sveriges ambassadör i Danmark Hans Wallmark, Greater Copenhagens managing director Jan Juul Christensen, Malmö kommunstyrelses ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) och Danmarks minister for byer og landdistrikter, kirkeminister og minister for nordisk samarbejde Morten Dahlin (V).

Rigshospitalet i Köpenhamn blir en del av den nya regionen Östdanmark.

Dansk reform för mer jämlik vård påverkar samarbetet över gränserna

De danska regionerna går från fem till fyra när Sundhedsreformen implementeras 2027. Region Hovedstaden och Region Sjælland ska slås ihop till en jätteregeion – Region Östdanmark – och det danska sjukvårdssystemet ska omstruktureras. Reformen innebär dessutom att regionernas möjligheter att delta i gränsregionala projekt förändras.

Den 18 november går de danska väljarna till val för att bestämma vem som ska styra de danska kommunerna och regionerna de kommande fyra åren. Det blir första gången som man röstar till Region Östdanmark – den sammanslagning av Region Hovedstaden och Region Sjælland som är ett resultat av den så kallade sundhedsreformen. Reformen träder i kraft 2027, men det nya regionrådet ska vara på plats redan 2026.

En ny jätteregeion

Ett sjukvårdssystem med växande ojämlikheter och stora regionala skillnader i möjligheten att

rekrytera och behålla läkare lyfts fram som huvudorsaken till att det danska sjukvårdssystemet behövs reformeras. Resultatet blev sundhedsreformen, som enligt inrikes- och hälsominister Sophie Løhde (V) är [”den största hälso- och sjukvårdsreformen på 20 år”](#).

Den kanske mest omfattande förändringen är att Region Hovedstaden och Region Sjælland – som i dag är två separata regioner – slås samman till en ny jätteregeion: Region Östdanmark. Därmed minskar Danmarks fem regioner till fyra när sammanslagningen träder i kraft den 1 januari 2027. Regionen blir den klart största av de fyra och kommer att om-

DET BETYDER SUNDHEDSREFORMEN FÖR GRÄNSSAMARBETET:

1 FLERA FRÅGETECKEN KVARSTÅR

Hur reformen kommer att påverka regionernas utvecklingsarbete, och i förlängningen deras möjlighet att delta i gränsöverskridande samarbete, är fortfarande förenat med flera oklarheter. Efter regionvalet, då ett nytt regionsråd ska väljas, förväntas större klarhet.

2 KLIMATANSVAR FLYTTAS FRÅN REGIONERNA

En direkt konsekvens av reformen är att regionerna inte längre har mandat att arbeta med eller finansiera projekt kopplade till klimatfrågor. Det betyder i sin tur att de danska regionerna i fortsättningen inte kan arbeta med gränsregionala projekt där klimatfrågor är utgångspunkten. Samtliga av regionernas klimatrelaterade projekt ska vara avvecklade innan utgången av 2025.

3 HANDLINGSUTRYMMET MINSKAR

Reformen innebär att de danska regionerna inte längre kommer kunna ta fram så kallade regionala utvecklingsstrategier. När denna möjlighet försvinner kommer regionerna inte längre att kunna arbeta lika brett med sina ansvarsområden, och projekt som varit förankrade i utvecklingsstrategierna behöver avvecklas. Det gäller också samarbeten över gränsen som varit kopplade hertill.

4 FÄRRE UPPGIFTER LEDER TILL MINDRE BUDGET

Från och med 2026 minskas den regionala utvecklingsbudgeten, eftersom regionerna får färre uppgifter kopplade till utvecklingsområdet. Det betyder att regionerna kommer att ha mindre medel att röra sig med, vilket indirekt kan påverka både pågående och framtida gränsöverskridande samarbeten när resurser ska prioriteras och fördelas.

fatta närmare 2,8 miljoner invånare – motsvarande omkring 46 procent av Danmarks totala befolkning.

Reformen innebär också förändringar för regionernas klart största ansvarsområde: hälso- och sjukvården. Uppdraget utökas ytterligare med sundhedsreformen, då uppgifter som idag ligger på kommunernas bord, såsom akutsjukvård och rehabilitering, förs över till regionerna. Samtidigt begränsas regionernas uppdrag inom regional utveckling med motiveringen att [”resurserna ska kunna användas så ändamålsenligt och effektivt som möjligt”](#).

Regionerna får fortsatt delta i gränsregionala samarbeten

Det ursprungliga förslaget till sundhedsreformen innebar att det gränsregionala samarbetet helt skulle [föras över till kommunerna](#). Förslaget väckte stark kritik, bland annat från Region Skånes politiska

ledning som i ett [brev](#) till flera danska ministrar bad dem om att regionerna skulle få behålla möjligheten att samarbeta över Öresund. Farhågan var att samarbetet skulle tappa fart om det behövde samordnas med de 46 kommunerna i östra Danmark. När den danska regeringen och avtalsparterna (Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Konservative och Radikale Venstre) presenterade det slutgiltiga avtalet i november 2024 stod det dock klart att regionerna även i framtiden kommer att kunna delta i och medfinansiera gränsöverskridande samarbeten, dock med några förändringar.

Eftersom regionernas möjlighet att delta i och finansiera gränsöverskridande samarbeten är kopplad till deras uppdrag inom regional utveckling, får reformen både direkta och indirekta konsekvenser för det gränsregionala arbetet när regionernas uppdrag nu krymper. Exakt vilken inverkan reformen

Den 18 november är det kommun- och regionval i Danmark. Bilden är från tidigare val.

får är dock ännu förknippat med flera frågetecken och mycket förväntas klarna först efter att det nya regionrådet tillträtt.

Klimatansvar flyttas från regionerna

Vad som står klart redan nu är att regionernas mandat att arbeta med klimatfrågor försvinner och samtliga klimatrelaterade projekt ska vara utvecklade vid årsskiftet 2025. Ett exempel är klimatprojekt LifeAct där regionerna haft en ledande roll.

Att klimatrelaterade projekt inte längre kommer kunna samordnas eller finansieras på regional nivå

FAKTA: ERHVERVSFREMMELOVEN

Det är inte första gången regionernas roll i det gränsöverskridande samarbetet förändras. I syfte att förenkla och effektivisera det näringslivsfrämjande arbetet i Danmark trädde Erhvervsfremmelovent i kraft i början av 2019. Även denna gång var det länge oklart om – och i så fall hur – regionernas roll i det gränsregionala arbetet skulle påverkas. Det krävdes många turer innan lagen fick sin nuvarande utformning

Lagen innebar att de danska regionernas möjlighet att delta i Greater Copenhagen-samarbetet begränsades. Bland annat tilläts regionerna inte längre bedriva eller finansiera

har även skapat en oro att [EU-medel som kräver regional förankring](#) kan gå förlorade och att klimatomställningen därmed bli lidande.

Handlingsutrymmet krymper när regionala utvecklingsstrategier försvinner

Ytterligare en punkt som förväntas få stor effekt på regionernas utvecklingsarbete är att möjligheten att utarbeta så kallade regionala utvecklingsstrategier helt försvinner.

Strategierna [beskrivs av Danske Regioner](#) som kärnan i det regionala utvecklingsområdet och har fungerat som ett verktyg för att koppla ihop olika delar av regionernas uppgiftsportfölj inom utvecklingsområdet, till exempel mobilitet, utbildning, miljö och kultur. Strategierna har också varit viktiga för att samordna samarbetet med lokala aktörer såsom kommuner, arbetsmarknadsorganisationer och civilsamhället i arbetet med att realisera regionens målsättningar. I praktiken innebär det att regionerna inte längre kommer kunna arbeta lika brett, utan ska i stället ”gå mer på djupet inom de områden vi får arbeta med”, säger David Meinke, direktör för Regional Utveckling i Region Hovedstaden.

Att utvecklingsstrategierna försvinner innebär också regionerna inte längre kan arbeta med de utvecklingsinsatser och projekt som tidigare varit kopplade till den regionala utvecklingsstrategin. Michael Koch-Larsen, som är chefsrådgivare och arbetar med regional utveckling på Danske Regioner, berättar att Region Hovedstaden har tvingat dra sig ur Interreg-projektet Sprintcities eftersom det tar sin utgångspunkt just i den regionala utvecklingsstrategin.

aktiviteter riktade mot näringsliv eller turism. Därutöver kunde regionala politiker inte längre inneha ordförandeskapet i samarbetsorganisationer som Greater Copenhagen Committee.

När en ny dansk regering tillträdde [under hösten 2019 kom dock en vändning](#). I ekonomiaftalet för 2020 enades regeringen och de danska regionerna om att regionerna återigen skulle få möjlighet att delta i gränsregionala samarbeten som rör näringslivsutveckling. I praktiken innebar det att Region Hovedstaden och Region Själland åter kunde inneha ordförandeposten i det dansk-svenska politiska samarbetet Greater Copenhagen Committee.

REGIONERNAS UTVECKLINGSUPPDRAG

Förutom hälso- och sjukvård kommer regionerna i fortsättning även arbeta med:

- Utbildning
- Kollektivtrafik, infrastruktur och mobilitet
- Miljö: vattenkvalitet och markförurening

Inom dessa områden kommer regionerna också kunna delta i gränsregionalt arbete. Region Östdanmark och Region Syddanmark kommer också kunna delta i och finansiera gränsöverskridande projekt på kulturområdet. Därutöver ligger arbetet med Interreg kvar på regionernas bord.

Uppgiftsbortfall leder till minskad budget

Som ett resultat av att de regionala uppgifterna minskar kommer den regionala utvecklingsbudgeten att reduceras. Från och med 2026 minskar regionernas samlade utvecklingsbudget med 112 miljoner danska kronor, och från 2027 uppgår minskningen till 223 miljoner danska kronor per år. Dessa medel ska i stället användas för att finansiera sundhedsreformen.

Sett till den samlade regionala utvecklingsbudgeten, som 2025 uppgick till 3 070 miljoner danska kronor, innebär en budgetreduktion på 223 miljoner att budgeten minskar med drygt sju procent. Hur mycket varje region förväntas spara in till följd av uppgiftsbortfallet skiljer sig dock mellan regionerna.

I Region Hovedstaden, som har den största utvecklingsbudgeten, ska budgeten reduceras med 72,9 miljoner danska kronor per år från och med

2027. I Region Själland uppgår motsvarande besparingar till 44,6 miljoner danska kronor årligen. Det innebär att dessa två regioner tillsammans kommer att stå för drygt 53 procent av den totala besparing- en på 223 miljoner kronor.

Att den regionala utvecklingsbudgeten minskar till följd av att regionernas uppdrag stramas åt har i sig ingen direkt effekt på regionernas övriga utvecklingsuppdrag eller det gränsregionala arbetet. Det innebär dock att regionernas budget totalt sett blir mindre, vilket medför att det finns färre medel att fördela och prioritera mellan olika poster. Budgetreduktionen kan därmed få en indirekt effekt på det gränsregionala samarbetet. Om så blir fallet eller inte och hur budgeten ska fördelas kommer först stå klart efter regionvalet och när det nya regionrådet tillträtt 2026.

En ny gränsregion med både Sverige och Tyskland som grannar

Bildandet av Region Östdanmark innebär också en bredare – och möjligen mer komplex – gränsregion. Tidigare har Region Hovedstaden haft Sverige som närmaste granne, medan Region Själland haft Tyskland. I och med den nya regionkonstellationen kommer den närmaste gränsregionen att omfatta både Sverige och Tyskland, vilket potentiellt öppnar upp för nya möjligheter inom det gränsregionala samarbetet

Detta kan, å ena sidan, bidra till att södra Sverige – främst Skåne – får en mer direkt förbindelse till norra Tyskland genom Region Östdanmark. När Fehmarn Bält-förbindelsen står klar kommer

TABELL: REGIONAL UTVECKLINGSBUDGET SAMT BESPARING

	Budget 2025 (milj. dkk)	Budgetminskning fr.o.m. 2027 (milj. dkk)
Region Nordjylland	324	23,8
Region Midtjylland	644	44,9
Region Syddanmark	542	36,9
Region Hovedstaden	982	72,9
Region Själland	577	44,6
Totalt	3 070	223

Källa: Danske Regioner

dessutom både Östdanmark och Sydsverige närmare Tyskland. Restiden för persontågstrafiken mellan Malmö och Hamburg väntas till exempel kortas till tre timmar från dagens fem och en halv timme.

Den kortare restiden väntas inte bara resultera i ett ökat trafikflöde men skapar också, åtminstone i teorin, fler incitament för att stärka det dansk-svensk-tyska samarbetet.

Å andra sidan innebär sammanslagningen att resurser och insatser nu ska fördelas på två fronter.

Men vad detta kommer att innebära i praktiken återstår att se.

David Meinke säger att "både Öresundsregionen och Fehmarnregionen är viktiga för den regionala utvecklingen", men att det ännu är för tidigt att säga hur Region Östdanmarks gränsregionala arbete kommer att se ut. Det är ett politiskt beslut som kan fattas först när det nya regionsrådet tillträtt efter valet den 18 november – men troligtvis får man vänta till hösten 2026 på mer konkret information.

FAKTA: REGIONVALET

När det den 18 november är dags för kommun- och regionval ska danskarna rösta till fyra nya regionråd. Till blivande Region Östdanmark ska 47 ledamöter väljas, inklusive en ordförande och två vice ordförande, för en period om fyra år. 2026 kommer rådet att arbeta med förberedelserna inför att ta över det fulla ansvaret för de två nuvarande regionerna från och med 2027.

De sittande regionråden i Region Hovedstaden och Region Sjælland kommer att fortsätta ansvara för den dagliga verksamheten under övergångsåret 2026.

I dagsläget har alla fem danska regioner [41 ledamöter](#) i regionsrådet, men detta kommer att förändras i och med reformen. Efter valet i november kommer en [ny fördelning](#) att gälla:

- 47 medlemmar i Region Östdanmark
- 31 medlemmar i Region Syddanmark
- 31 medlemmar i Region Midtjylland
- 25 medlemmar i Region Nordjylland

Regionsrådet är regionens högsta politiska organ och leds av en regionrådsordförande.

REGION NORDJYLLAND

Invånare: 594 634
Andel invånare: 10%
Kommuner: 11

REGION MIDTJYLLAND

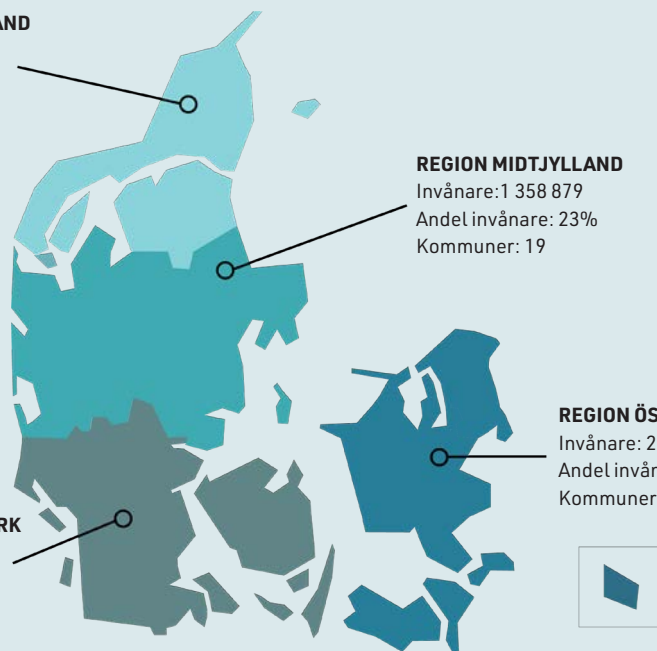
Invånare: 1 358 879
Andel invånare: 23%
Kommuner: 19

REGION ÖSTDANMARK

Invånare: 2 783 932
Andel invånare: 46%
Kommuner: 46

REGION SYDDANMARK

Invånare: 1 237 413
Andel invånare: 21%
Kommuner: 22

Källa: Danske Regioner

SUNDHEDSREFORMEN SKA SKAPA EN MER JÄMLIK SJUKVÅRD I DANMARK

Under årets Folkemøde talade företrädare för vårdacken och regionernas politiker om möjligheter och utmaningar för kommande Region Östdanmark.

I november 2024 meddelade den danska koalitionsregeringen att man landat ett avtal – [Sundhedsreformen](#) – som ska förbättra och skapa en mer jämlik hälso- och sjukvård över hela landet. Med reformen slås Region Hovedstaden och Region Sjælland ihop till en stor region för att säkerställa en bättre läkartäckning på Sjælland och de omkringliggande öarna.

– Patienter i Region Sjælland erbjuds inte samma vård som patienter i Region Hovedstaden. Vi springer minst lika fort som i Region Hovedstaden, men det är bara att konstatera att vi inte kan erbjuda våra patienter samma sak, sade Wendy Sophie Schou, ordförande för fackförbundet Yngre Læger under ett panelsamtal på Folkemødet i juni.

Förhoppningen är att sammanslagningen bland annat ska göra det enklare för en läkare att arbeta på flera olika sjukhus i regionen, samtidigt som samordningen av resurser underlättas när man går från två till en gemensam arbetsgivare.

Med förslaget ändras också uppgiftsfördelningen inom sjukvården. Regionerna tar över vissa uppgifter som tidigare varit kommunala, såsom akutsjukvård och rehabilitering, och ska arbeta närmare kommunerna i de 17 "sundhedsråd" som upprättas. Sundhedsrådets uppgift blir att se till att fler behandlingar kan genomföras lokalt i kommunerna, hos allmänläkare, specialistläkare eller hemma hos patienter, i stället för på sjukhusen.

Detta syftar till att undvika att sjukhusen i framtiden överbelastas till följd av ett stigande antal äldre samtidigt som vården kommer närmare den våldsökande.

Med reformen ska också antalet allmänläkare utökas med minst 1 500 fram till 2035. Flera av dessa ska arbeta i landets ytterområden, där det idag råder läkarbrist. Därutöver ska 27,5 miljarder danska kronor investeras i sjukhusen, kroniskt sjuka ska få bättre behandlingsmöjligheter och psykiatri ska likställas med övrig sjukvård.

Bakgrund: Sundhedsstrukturkommissionens utredning

Den danska sjukvården var en viktig fråga under valet 2022. Mot bakgrund av detta tillsatte den danska regeringen i mars 2023 ett oberoende utskott, den så kallade Sundhedsstrukturkommissionen. Uppdraget var att ta fram ett beslutsunderlag för hur den danska hälso- och sjukvården i framtiden ska organiseras. Kommissionen skulle bland annat fokusera på uppgiftsfördelning mellan olika sjukvårdsinstanser, hur sjukvården kan bli mer jämlik och hur samspelet mellan den specialiserade vården på sjukhusen och den lokala vården i kommunerna, inklusive allmänmedicinen, kan organiseras. Det är utifrån denna utredning och dess rekommendationer som Sundhedsreformen senare utformades.

Den 25 oktober klockan 12 är det fritt fram för partierna att hänga upp valaffischer. Bilden är från tidigare kommunval.

Tre partier gör upp om posten som överborgmästare inför huvudstadsvalet

Den 18 november är det kommun- och regionval i Danmark. I fokus står Köpenhamn där bostadsbristen har seglat upp som en av valets viktigaste frågor. Mycket handlar också om Socialdemokratiet lyckas behålla posten som överborgmästare – en post de haft i över hundra år. De utmanas nu från vänster av både Enhedslisten och Socialistisk Folkeparti.

Valforskaren Kasper Møller Hansen tror på framgång för Socialistisk Folkeparti, även om han ännu inte räknat bort Socialdemokratiet.

Kommunvalet i Köpenhamn blir en kamp om den viktiga posten som överborgmästare där det nu finns tre tydliga huvudkandidater:

- **Sisse Marie Welling** är Socialistisk Folkepartis toppkandidat och sundheds- og omsorgsborgmester. Hon meddelade den 2 oktober att hon är kandidat till överborgmästare.
- **Line Barfod** är Enhedslistens toppkandidat och nuvarande teknik- og miljøborgmester. Hon har gått till val med budskapet att ”det är dags för ett maktskifte.”
- **Pernille Rosenkrantz-Theil** lämnade posten som Social- og boligminister för att bli Social-

demokratiets toppkandidat i Köpenhamn med uppdrag att rädda kvar posten som överborgmästare.

Vid det senaste kommunalvalet 2021 blev Enhedslisten största parti i Köpenhamn. Trots att Socialdemokratiet gick tillbaka med tio procentenheter gick posten som överborgmästare till dem. Men när budgeten för 2023 skulle spikas var det Enhedslistens förslag, backat av åtta andra partier, som vann över Socialdemokratiets – något som beskrevs som ett historiskt nederlag för det gamla maktpartiet. Året efter kom Socialdemokratiet överens med sex andra partier om en tvåårig budget. Då lämnades i stället Enhedslisten utanför.

Valförbund och oväntade samarbeten

Inför höstens val har Enhedslisten, SF och Alternativet valt att ingå ett valförbund i Köpenhamn. Syftet är att minska risken för att röster går till spillo genom att partiernas röster då räknas ihop – något som ökar chansen att få fler mandat.

Pernille Rosenkrantz-Theil har valt en annan riktning än sin partikamrat och Köpenhamns tidigare socialdemokratiska överborgmästare Sophie Hæstrup Andersen som vid senaste valet verkade för att minska antalet parkeringsplatser i staden. Socialdemokratiet (S) och det liberala partiet Venstre (V) har nu istället ingått ett oväntat samarbete, skriver [Berlingske](#). Tillsammans vill de verka för att få fler parkeringsplatser i kommunen. Vänsterpartiet Enhedslisten vill i stället ta bort 20 000 platser.

Enhedslisten: ”Det är dags för ett maktskifte”

Inför det stundande valet ska den tidigare ministern Pernille Rosenkrantz-Theil som efter en rockad är Socialdemokratiets spetskandidat försöka vända nedåtgående trenden. Samtidigt går Enhedslistens toppkandidat, teknik- och miljøborgmästaren Line Barfod, till val med budskapet att ”[det är dags för ett maktskifte](#)” i den danska huvudstadskommunen. Det viktigaste är inte huruvida partiet själva kan kamma hem överborgmästarposten eller inte, utan att Socialdemokratiet inte får posten.

Kasper Møller Hansen, valforskare vid Köpenhamns universitet, tror dock att [varken Rosenkrantz-Theil eller Barfod tar hem posten](#). I stället pekar han på Socialistisk Folkepartis (SF) Sisse Marie Welling som favorit, då hans bedömning är att hon har det bästa förhållningsläget efter valet. SF som överborgmästarparti skulle bli lättare för de blå partierna att acceptera än Enhedslisten, menar Kasper Møller Hansen. Bland annat har Liberal Alliances spetskandidat Alexander Ryle inte avvisat att peka på Sisse Marie Welling, men sagt sig ha betänkligheter gällande Line Barfod.

Vändningen – ”ställer mig till förfogande”

Så sent som i augusti ville Sisse Marie Welling dock inte bekräfta för [Berlingske](#) om man hade sikter inställt på posten eller inte.

Men i en [intervju med tidningen Information](#) den 2 oktober berättade Sisse Marie Welling att hon ”ställer sig till förfogande” som överborgmästare. Hon menar, likt Enhedslisten, att det kan vara hälsosamt med ett miljöombyte i rådhuset.

I intervjun menar hon att bostadsfrågan är en av de viktigaste för partiet och en fråga där SF tydligt står i kontrast mot Socialdemokratiet. Där behöver

Köpenhamns politiker göra något ”radikalt annorlunda” än man gjort tidigare och ”styra stadsutvecklingen långt mer än vad man tidigare gjort.”

– Jag är inte rädd att gör mig ovän med spekulanterna, som hon sade till Information.

Samtidigt som hon betonar ett tidigare gott samarbete med Socialdemokratiet, menar hon att det inte är en nackdel att det är olika partier som styr i Köpenhamns rådhus respektive på Christiansborg.

– Tvärtom kan det vara en fördel, att vi inte behöver hålla oss tillbaka från att pressa och kritisera regeringen.

Skulle SF bli aktuell för posten kan de räkna med Enhedslistens stöd. Line Barfod har tidigare sagt att om partiet själva inte kan samla tillräckligt stöd så är det beredd att ställa sig bakom SF och Sisse Marie Welling som överborgmästare. Och det kan visa sig vara relevant om man inte skulle få stöd av Socialdemokratiet.

S tänker inte peka på någon annan

För varken SF eller Enhedslisten tycks kunna räkna med Socialdemokratiets stöd i kampen om överborgmästarposten. När Pernille Rosenkrantz-Theil i mitten av juli medverkade i [Danmarks Radios pod-cast Makten](#), sade hon att partiet inte kommer att ställa sig bakom någon annan kandidat till posten. Om partiet själva inte lyckas behålla överborgmästarposten kommer de att sitta i opposition, enligt Rosenkrantz-Theil. Förhandlingstaktik menar Kasper Møller Hansen.

– De spelar ”hardball”. Jag tror att det är förnuftigt av henne att säga sådär, men det kan vi ju inte veta. Man kan såklart säga så, men får du under 15 procent av rösterna och blir tredje största parti kan du peka hur mycket du vill på dig själv, du kommer bara inte så långt med det, säger Møller Hansen till ØresundsInstitutet.

Eftersom det, utöver överborgmästaren, även ska utses borgmästare för Köpenhamns sex övriga fackområden, har partiet fortfarande möjlighet att ta en sådan post – förutsatt att det får tillräckligt stöd i valet. Läs mer om fördelningen av borgmästarposter på sidorna 60–61.

Bostadsbristen i centrum under valdebatt

När Copenhagen Capacity och The Copenhagen Post den 30 september bjöd in partiernas kandidater till panelsamtal inför valet i Köpenhamn, var det särskilt en fråga som dominerade: bostäder. Att det behövs fler bostäder i den danska huvudstaden var samtliga rörande överens om – men vägen dit råder det oenighet om.

Alexander Ryle, som till vardags sitter i Folketinget för Liberal Alliance (LI), betonade att bostadsbristen driver upp priserna, vilket i sin tur påverkar allt från studenter och utländska medborgare till familjer med en genomsnittlig inkomst. Bygger vi inte mer riskerar Köpenhamn att bli en stängd klubb där bara ett fåtal har råd att bo, sade Ryle under samtalet.

Att bara bygga mer hjälper dock inte enligt Line Barfod (EL) – det behöver byggas bostäder som människor faktiskt har råd att bo i. De bostäder som byggts de senaste 30 åren har varit alldeles för dyra menar Barfod, vilket resulterat i alltför höga hyror. För bostäder byggda efter 1991 vill Enhedslisten därför införa samma hyresreglering och tak för hur höga hyror fastighetsägare får ta ut – en ordning som redan gäller för bostäder byggda före 1991.

Barfod möttes direkt av mothugg från Jens-Kristian Lütken, Ventres (V) toppkandidat.

– Man får inte nya lägenheter genom att skapa mer byråkrati, nya regler och mer kontroll. Man får nya lägenheter genom att bygga nya lägenheter. Så det enkla svaret på en svår fråga är att bygga, bygga, bygga.

Lütken fick medhåll av Morten Melchior, en av Det Konservative Folkepartis (KF) kandidater inför kommunvalet, som säger att man inte får flera bostäder genom att döda marknaden.

SF vill ta tillbaka makten från företagen

Sisse Marie Welling (SF) valde att belysa en annan aspekt av problematiken kring bostadssituationen i Köpenhamn – företags inflytande på

bostadsmarknaden. Idag hyrs många lägenheter ut via Airbnb, och flera fungerar snarare som hotell än faktiska bostäder, menar Welling, som vidare betonar att kommunen måste ta tillbaka makten över bostadsmarknaden.

– Vi behöver prioritera människorna som bor i Köpenhamn och inte använda bostäder endast för turister.

Även om regleringar kring Airbnb i grunden är en nationell fråga som hanteras av Folketinget, framhåller Welling i samtal med News Øresund att bostadsbristen är den största utmaningen för kommunen de kommande åren – och en fråga som partiet vill prioritera.

– Vi ska ha fler ägarlägenheter, andelslägenheter och allmännyttiga lägenheter. Och så ska vi få styr på Airbnb. De tar bort för många lägenheter från bostadsmarknaden, som redan i förväg är pressad och överhettad. Därför måste vi få styr på att man inte kan ta de bra lägenheter som egentligen skulle gått till köpenhamnare och använda dem på ett olagligt sätt, sade Welling, och fortsätter:

– Hälften av de barnfamiljer som flyttar från Köpenhamn flyttar inte för att de vill, utan för att de inte har råd att bo kvar. Det tycker jag är riktigt tråkigt, för det slutar med att det bara blir en stad för de rikaste. Och jag vill ha en blandad stad.

Panelsamtalet hölls på Köpenhamns universitet och vände sig till de många utländska medborgare som bor i Köpenhamn. Övriga frågor som diskuterades var bland annat hur man kan underlätta för internationell arbetskraft att hitta jobb i Köpenhamn och vad som behövs för att komma in i det danska samhället.

Copenhagen Capacity arrangerade tillsammans med The Copenhagen Post valdebatt på Köpenhamns universitet.

VALFORSKARE: MÅNGA VÄNSTERVÄLJARE LETAR ALTERNATIV TILL SOCIALDEMOKRATIET

Det blir en röd majoritet och det ser dåligt ut för Socialdemokratiet. Däremot är det svårt att säga vem som kommer få överborgmästarposten i Köpenhamn efter valet i november. Just nu ser det bra ut för Socialistisk Folkeparti, men man ska inte räkna ut det "duktiga kampanjpartiet" Socialdemokratiet. Det menar Kasper Møller Hansen, professor i statsvetenskap vid Köpenhamns universitet.

– Mätningarna pekar på att Socialistisk Folkeparti kommer gå kraftigt framåt, kanske till och med bli det största partiet. De har medvind på riksplan. Men om det blir Enhedslisten eller SF som blir störst vet jag inte. Socialdemokratiet kommer att backa, de har nationell motvind.

Socialdemokratiets högersväng nationellt kan straffa dem kommunalt

Enligt Møller Hansen påverkar strömningar på nationellt plan i stor utsträckning hur det går för partierna i kommunerna och regionerna. I nuläget går det riktigt dåligt för Socialdemokratiet på nationellt plan, om man får tro opinionsundersökningarna.

Kasper Møller Hansen pekar på att Socialdemokratiet har rört sig åt höger i flera frågor, bland annat gällande invandring och slopandet av den röda dagen "Store bededag".

Att partiet dessutom gick in i en regering med "sin historiska fiende" Venstre och mittenpartiet Moderaterne blev för många socialdemokrater för mycket, och de vänsterväljare som kommer avgöra valet ser sig nu om efter alternativ – som partierna Alternativet, Socialistisk Folkeparti, De Radikale eller Enhedslisten.

– Väljarna rör sig mycket nu för tiden, men inom samma block. Den senaste tiden har det varit SF som upplevt en stor framgång, tidigare var det Enhedslisten, säger han.

Överborgmästarposten en viktig del av Socialdemokratiets identitet

Men även om det ser mörkt ut för Socialdemokratiet ska man inte räkna ut dem, påpekar Kasper Møller Hansen. Det är ett "duktigt kampanjparti" och Pernille Rosenkrantz-Theil en duktig kommunikatör som når ut i medierna.

Kasper Møller Hansen är professor i statsvetenskap vid Köpenhamns universitet.

FOTO: MICHAEL DAMM

Och han tror att partiet kommer slåss med näbbar och klor för att behålla överborgmästarposten, som han kallar den enskilt viktigaste frågan för partiet och en del av deras identitet.

– Överborgmästarposten i Köpenhamn är den viktigaste kommunala posten i landet. Det är ensidigt överborgmästarposten de går efter. Genom historien har Socialdemokratiet trixat sig till att behålla posten. Pernille Rosenkrantz-Theil kanske kan finna sig i att bli social- eller undervisningsborgmästare eller något annat, men för Socialdemokratiet hade det varit ett jättenederlag.

Socialistisk folkeparti som vågmästare

Kasper Møller Hansen tror att SF kommer få en vågmästarroll och har tidigare sagt att han tror att det blir Sisse Marie Welling som kniper överborgmästarposten. Att det blir dem och inte Enhedslisten vilar på antagandet att SF blir största parti, men handlar också om det ideologiska spektrumet i dansk politik.

– Kan man föreställa sig att Enhedslisten skulle hoppa över SF i en konstituering och samarbeta med högersidan? Det är svårt. Kan man föreställa sig att SF gör det? Ja, det har de faktiskt gjort i andra kommuner, Hvidovre till exempel. Det blir lättare för dem, de kan antingen gå "rent rött", men också skapa en majoritet tillsammans med Socialdemokratiet och kanske De Radikale.

Valdeltagandet är på tillbakagång i Danmark: "demografien är emot oss"

Färre valde att rösta i det danska kommun- och regionvalet 2021 och till höstens val väntar sig valforskaren Kasper Møller Hansen ett ännu lägre valdeltagande. En växande andel utländska medborgare, som sällan är insatta i kommunalpolitiken, samt en yngre generation som i mindre utsträckning går till valurnorna pekas ut som två viktiga förklaringar.

Det danska valdeltagandet är generellt högt jämfört med många andra länder och brukar landa på omkring 70 procent vid kommun- och regionval. Vid det senaste valet 2021 sjönk dock deltagandet till 67,2 procent – och valforskaren Kasper Møller Hansen tror att det kommande valet, särskilt i Köpenhamn, kan bli det med lägst valdeltagande någonsin. En förklaring, menar Kasper Møller Hansen, är att Köpenhamn är den kommun där flest utländska medborgare bor. Han pekar till exempel på att många västeuropéer som deltar aktivt i andra delar av samhället ofta inte är insatta i kommunpolitiken.

– Det dyker upp ett brev om att du ska gå till en skola du aldrig hört talas om och rösta till ett val du heller inte vet något om. Det är ju inte särskilt uppmuntrande. Vi har varit duktiga på att integrera människor i utbildning och arbete, men när det gäller demokratin har vi misslyckats. Här har vi en enorm utmaning i att få fler att gå och rösta.

Enligt siffror från Danmarks Statistik (DST) är fler än 100 000 personer i Köpenhamns kommun röstberättigade utan att ha danskt medborgarskap. Gruppen utgör därmed cirka 18 procent av väljarkåren. Asbjørn Overgaard, vd för Copenhagen

Capacity berättar vid en valdebatt den 30 september att gruppens valdeltagande låg på drygt 32 procent senaste valet.

Även om Kasper Møller Hansen inte tror att gruppens valdeltagande har någon större betydelse för vilket parti som gynnas eller missgynnas, pekar han på att det är ett demokratiproblem.

– Jag tror inte att det ändrar något valresultat, men det är en utmaning för demokratin, för att känna sig hörd, för att vara en del av Köpenhamn. Det ska ju inte bara vara gamla danska kvinnor med lång utbildning som ska bestämma vem som ska styra Köpenhamn. Det är inte så staden ser ut, men mångfalden blir inte avspeglad i de kryss som sätts på röstsedlarna.

Ytterligare en faktor som påverkar valdeltagandet är den demografiska sammansättningen. Det visar en [analys](#) som företaget Voxor har tagit fram på uppdrag av Momentum, Kommunernes Landsforenings (KL) tidskrift för politiska analyser.

Enligt analysen är det särskilt den äldre generationen, 65 år och uppåt, som intresserar sig för politik på lokal nivå. Det är också denna grupp som är mest säker på att de kommer att rösta i valet den 18 november. Hela 86 procent uppger att de med säkerhet kommer att gå till valurnorna – jämfört med 49 procent bland 18–24-åringar.

Kasper Møller Hansen säger till Momentum att "demografien på många sätt är emot oss". Han syftar bland annat på att den grupp som har röstat mest – och därmed hållit uppe valdeltagandet – blir allt äldre medan den yngre generationen inte röstar i samma utsträckning.

TABELL: ANTAL RÖSTBERÄTTIGADE I KOMMUN- OCH REGIONVALET

Region	Samtliga	Utländska medborgare	Svenska medborgare
Region Hovedstaden	1 532 918	219 153	11 531
- varav Köpenhamns Kommun	540 388	101 653	5 862
Region Sjælland	693 311	50 737	1 721
Region Syddanmark	997 363	87 821	1 469
Region Midtjylland	1 097 859	89 621	1 693
Region Nordjylland	480 155	30 823	797
Hela landet	4 801 606	478 155	17 211

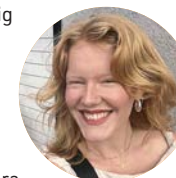
Källa: DST
Statistiken bygger på befolkningen i Danmark 1 juli 2025.

Närmare 6 000 svenskar får rösta i Köpenhamns kommunval

Enkät: Øresundsinstitutet har frågat sex av de tusentals svenska medborgare som bor i den danska huvudstaden om de kommer rösta i det kommande kommun- och regionvalet och vilken deras viktigaste fråga är.

Elin Colmsjö säger att hon känner sig mer delaktig i det danska samhället genom att rösta. För 29-åringen, som har bott i Köpenhamn i drygt sex år, är bostäder en viktig valfråga.

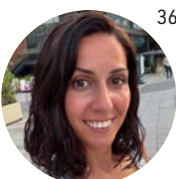
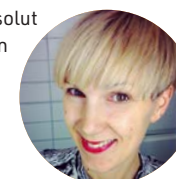
– Bostadspolitiken kommer att vara mitt viktigaste område, till exempel vilka åtgärder som tas mot bostadsbristen.

Maja Eskebaek har bott i Köpenhamn i sex år och säger att hon helt säkert kommer rösta i valet.

– Det är en unik möjlighet att påverka beslut som rör ens närmiljö. Vilken fråga som är viktigast för 31-åringen vet hon dock inte ännu, utan planerar att sätta sig in mer i valfrågorna när 18 november närmar sig.

Anette Johansson säger att hon absolut kommer rösta i valet. För 44-åringen som bott i Danmark de senaste sex åren är skola, sjukvård och klimatet de frågor som är allra viktigast.

36-åriga **Özgül Odzovski** har bott i Danmark i 11 år och har barn som går i skolan i Köpenhamn. För henne är det särskilt viktigt att engagera sig i politiska frågor som påverkar deras vardag och framtid.

– Det som är viktigast för mig är hur politikerna förhåller sig till skola och utbildning samt deras syn på mänskliga rättigheter. Jag tycker även att det är avgörande att den som innehar en kommunal post har en genuin vilja och tydliga idéer för att göra kommunen till en bättre plats – det finns alltid utrymme för förbättring.

Viggo Widoff har bott i Danmark fyra år och ser det som en skyldighet att rösta i de val han är röstberättigad i, så för honom är det en självklarhet att delta i valet. Det är dock ideologi, snarare än enskilda sakfrågor, som styr var 30-åringens röst hamnar.

– För mig som inte planerar att spendera hela mitt liv i Danmark känns vissa frågor lite irrelevanta, vilket gör det svårare. Därav tenderar jag nog att rösta mer ideologiskt än baserat på sakfrågor här.

För 34-åriga **Bardia Soltanabadi** som har bott i Köpenhamn de senaste sex åren är det en självklarhet att rösta i valet.

– Det är viktigt att vara delaktig i samhället. Att kunna rösta är ett privilegium.

När valet närmar sig kommer han sätta sig in mer i sakfrågorna med hjälp av bland annat valbarometern.

VEM KAN RÖSTA I VALET?

Till skillnad från [valet till Folketinget](#) krävs inte danskt medborgarskap för att [rösta i det danska kommun- och regionvalet](#). Förutom att man måste ha fyllt 18 år och ha fast bostad i kommunen (eller regionen), krävs det att man antingen har danskt medborgarskap eller är medborgare i ett EU-land eller i Norge, Island eller Storbritannien.

Har man medborgarskap i ett annat land måste man ha bott i Danmark de senaste fyra åren för att få rösta.

I Köpenhamns kommun är det 5 862 svenska medborgare som uppfyller de formella kraven och till den blivande region Östdanmark är det 13 200.

Översikt: de danska partierna

I Danmark har alla politiska partier en särskild [bokstavsbezeichnung](#) som används på valsedlarna. Denna bokstav är inte alltid densamma som den förkortning som vanligtvis associeras med partiet i media eller i det politiska samtalet. Till exempel är Socialdemokratiets beteckning i Folketinget och i offentligheten oftast "S", men på valsedlarna representeras partiet av bokstaven "A". Vissa partier, som Enhedslisten och Socialdemokratiet, har valt att integrera sin bokstavsbezeichnung även i sitt kampanjmaterial. Andra partier, som Socialistisk Folkeparti, har däremot valt att inte använda bokstaven i sin valkommunikation.

SOCIALDEMOKRATIET

Partiet vill se ett Danmark där frihet, jämlikhet och gemenskap hänger samman. Man vill bland annat göra upp med centraliseringen så att sjukvård och utbildningsmöjligheter flyttas närmare den enskilde medborgaren. Därutöver vill man få flera unga att vilja arbeta inom vård och omsorg.

RADIKALE VENSTRE

En viktig princip för det socialliberala mittenpartiet är att kämpa mot diskriminering. Några centrala frågor är grön omställning, barns och ungdomars välbefinnande samt att utöka arbetskraften.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Större trygghet och fler möjligheter är nyckelord för partiet. Partiet vill bland annat korta vårdköerna genom stora hälso- och sjukvårdsinvesteringar, se hårdare straff och avskaffa arvsskatten.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

SF är ett rödgrönt parti som vill se ett samhälle där fler barn kan växa upp under goda förhållanden och där det är tryggt att bli gammal. Stoppa vantrivsel bland barn och unga, investeringar inom äldreomsorgen och satsningar på mer orörd natur är några av partiets kärnfrågor.

LIBERAL ALLIANCE

För partiet, som bildades 2007, står frihet och liberalism i centrum. Lägre skatt så att danskarna får större frihet att själv bestämma över sin ekonomi och större valfrihet inom välfärden så att den enskilda själv kan ta beslut kring vilken välfärd de vill ha är två viktiga frågor.

MODERATERNE

Mittenpartiet som bildades 2022 av den tidigare statsministern och Ventres partiledare Lars Løkke Rasmussen vill avskaffa blockpolitiken. Några kärnfrågor är vården och att förstärka sjukhusen, att reformera pensionerna och lägre skatt med bättre balans.

DANSK FOLKEPARTI

Ett nationalistiskt och konservativt parti som beskriver sig själva som "det enda parti som sätter danskarna först". Partiet är bland annat kritiska mot EU och vill se en stramare invandringspolitik.

VENSTRE

Danmarks största borgerliga parti som menar att förutsättningen för ett gott samhälle är att alla känner ett personligt ansvar att anstränga sig och bidra till samhället. Det liberala partiet vill satsa på grön tillväxt, ett stärkt sjukvårdssystem med fler läkare och större valfrihet.

DANMARKSDEMOKRATERNE

Danmarksdemokraterne är ett borgerligt parti som enligt egen utsaga kämpar för den vanliga dansken. Partiet grundades 2022 av den tidigare invandrings- och integrationsministern Inger Støjberg efter att hon lämnat partiet Venstre. Danmarksdemokraterne vill återskapa närhet och sammanhållning i hela Danmark. Partiet vill se en stramare och mer konsekvent invandringspolitik, ett Danmark i balans där man gör upp med centraliseringen.

DE DANSKA PARTIERNAS BOKSTAVSBETECKNING

Vid val använder partierna* följande beteckning:

- A - Socialdemokratiet (S)
- B - Radikale Venstre (RV)
- C - Det Konservative Folkeparti (KF)
- F - SF - Socialistisk Folkeparti (SF)
- I - Liberal Alliance (LA)
- M - Moderaterne (M)
- O - Dansk Folkeparti (DF)
- V - Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)
- Æ - Danmarksdemokraterne - Inger Støjberg (DD)
- Ø - Enhedslisten - De Rød-Grønne (EL)
- Å - Alternativet (ALT)

*Listan täcker de elva största partierna i folktinget.

ENHEDSLISTEN

Partiet bildades 1989 som ett valtekniskt samarbete mellan Venstresocialisterne, Danmarks Kommunistiske Parti och Socialistisk Arbejderparti. Partiet vill föra den danska politiken i en, i deras mening, mer solidarisk riktning. Partiet vill bland annat införa en CO2-avgift, omfördela resurser med hjälp av en ojämlikhetslag och satsa mer på välfärden.

ALTERNATIVET

Partiet beskriver sig själva som ett grönt parti som vill skapa en hållbar framtid för både människor och natur. Stärkta insatser för klimatet, däribland klimatneutralitet 2035 och en hög CO2-avgift för danska företag, är några av partiets prioriteringar.

FAKTA: KOMMUNALVALET

Till skillnad från Folketingsvalet, som ska hållas inom fyra år efter det senaste valet och utlyses av statsministern, hålls [kommun- och regionalvalet](#) den tredje tisdagen i november vart fjärde år. De valda politikerna tillträder den 1 januari året efter valet och sitter i fyra år.

I kommunvalet röstar medborgarna på vilka som ska ingå i kommunens högsta beslutande organ - Byrådet eller Kommunalbestyrelsen, som det kallas i Danmark.

Byrådet består av minst nio och högst 31 ledamöter, beroende på kommunens storlek.

Efter valet utser byrådet en borgmästare, som både blir ordförande för finansutskottet och kommunens högsta chef för förvaltningen. För att bli borgmästare krävs stöd från en majoritet av byrådets ledamöter.

Borgmästaren är den enda heltidspolitiker i byrådet. Det politiska arbetet organiseras i olika utskott, där varje utskott har en egen ordförande.

I Köpenhamn, Århus, Odense och Ålborg tillämpas ett annat system. Du kan läsa mer om det på sidorna 60-61.

VÄGEN TILL BORGMÄSTARPOSTERNA

I Köpenhamns kommun kallas kommunfullmäktige för borgerrepræsentationen och består av [55 folkvalda ledamöter](#). Under borgerrepræsentationen finns ett finansutskott samt sex ständiga utskott. Både borgerrepræsentationen och finansutskottet leds av Köpenhamns överborgmästare, medan de övriga sex utskotten leds av varsin borgmästare, som också ingår i finansutskottet. Alla sju borgmästare är heltidspolitiker till skillnad från resterande medlemmar av borgerrepræsentationen.

Den administrativa ledningen i Köpenhamn delas mellan överborgmästaren och borgmästarna, eftersom var och en har det högsta ledningsansvaret för förvaltningen inom sitt respektive utskott. Det politiska arbetet i kommunen är därmed organiserat enligt ett så kallat mellanformsstyre – ett system som även tillämpas i Aarhus, Odense och Aalborg.

Så fördelas borgmästarposterna i Köpenhamn

Vid kommunvalet röstar medborgarna om vilka som ska inta de 55 platserna i kommunfullmäktige. Efter valet inleds förhandlingar mellan de invalda partierna om hur borgmästarposterna ska fördelas – inklusive posten som överborgmästare.

För att stärka sin förhandlingsposition bildar partierna ofta valgrupper, som fungerar som koalitioner i förhandlingarna om de sju borgmästarposterna.

För posten som överborgmästare krävs stöd från minst [hälften av ledamöterna i Borgerrepræsentationen](#), det vill säga 28 mandat. För att tilldelas en av de övriga sex borgmästarposterna krävs minst åtta mandat.

När överborgmästaren har utsetts, fördelas

de återstående borgmästarposterna proportionellt baserat på partiets eller valgruppens antal mandat.

Valet 2021: S blev inte störst men fick överborgmästarposten

Vid [kommunvalet 2021](#) backade Socialdemokratiet med över tio procentenheter. Det resulterade i att partiet fick tio platser i kommunfullmäktige – fem färre än vid föregående val. I stället blev det Enhedslisten som intog rollen som största parti, med 24,6 procent av rösterna och därmed 15 av 55 platser.

När borgmästarposterna skulle fördelas bildade partierna [två valgrupper](#): en stor och en liten. Den stora valgruppen, där Socialdemokratiet ingick, samlade 31 mandat och kunde därmed tillsätta fyra av sju poster – inklusive överborgmästarposten. Valgruppens sammansättning resulterade således i att Socialdemokratiet, med Sophie Hæstorp Andersen i spetsen, lyckades behålla posten som överborgmästare i den danska huvudstaden – trots att partiet inte längre var det största.

Den mindre valgruppen, bestående av bland andra Enhedslisten, samlade 23 mandat och kunde tillsätta tre poster. Som enda parti valde Nye Borgerlige att inte ingå i någon valgrupp.

Enligt tidningen [Københavnliv](#) är posterna som teknik- och miljöborgmästare samt barn- och ungdomsborgmästare de mest eftertraktade efter överborgmästarposten, eftersom det innebär ansvar för "tunga förvaltningar". Efter valet 2021 tilldelades posten som teknik- och miljöborgmästare till

Line Barfod (Enhedslisten), medan Jakob Næsager (Konservative) fick rollen som barn- och ungdomsborgmästare.

Följande partier fick en borgmästarpost efter det senaste kommunvalet:

- Socialdemokratiet fick överborgmästarposten. När Sophie Hæstorp Andersen lämnade uppdraget för att bli Danmarks social- och bostadsminister, tog Lars Weiss över posten.
- Konservative fick barn- och ungdomsborgmästarposten genom Jakob Næsager.
- Radikale Venstre representeras av Mia Nyegaard, som tilldelades posten som kultur- och fritidsborgmästare.
- Venstre fick arbetsmarknads- och integrationsborgmästarposten med Jens-Kristian Lütken som ansvarig.
- Enhedslisten tilldelades två borgmästarposter – Line Barfod som teknik- och miljöborgmästare samt Karina Vestergård Madsen som socialborgmästare.

TABELL: MANDAT FÖRDELNING OCH VALGRUPP 2021

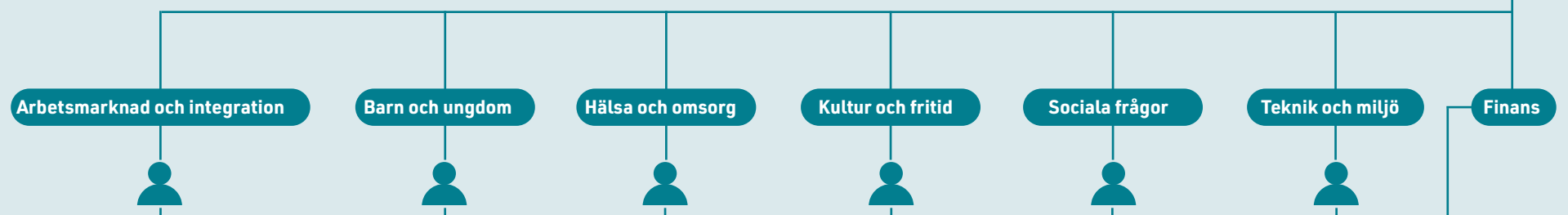
Parti	Antal mandat	Valgrupp
Enhedslisten	15	Lilla
Socialdemokratiet	10	Stora
Det Konservative Folkeparti	8	Stora
Radikale Venstre	6	Stora
Socialistisk Folkeparti	6	Lilla
Venstre	5	Stora
Alternativet	2	Lilla
Dansk Folkeparti	1	Stora
Liberal Alliance	1	Stora
Nye Borgerlige	1	-

Källa: [Valg.dk](#) och [Köpenhamns kommun](#)

BORGERREPRÆSENTATIONEN HAR 55 MEDLEMMAR...

...SOM ORGANISERAS I SJU UTSKOTT OCH LEDS AV VARSIN BORGMÄSTARE

▶ Alla borgmästare ingår automatiskt som medlemmar i finansutskottet

Nyheter från News Øresund

FÖRSTA SPADTAGET TILL UTBYGGNADEN AV TÅGSTATIONEN VID KÖPENHAMNS FLYGPLATS

I januari togs första spadtaget till utbyggnaden av tågstationen vid Köpenhamns flygplats i Kastrup [skriver Sund & Bælt i ett pressmeddelande](#). Utbyggnaden av stationen utgör en viktig del för att öka kapaciteten på den danska delen av Öresundsbanan mellan Köpenhamn H och Malmö C. Det är idag en av de mest trafikerade järnvägssträckningarna i Danmark och ytterligare trafik väntas när Fehmarn Bält-tunneln invigs. Enligt Femern A/S väntas upp mot 100 tåg per dag passera den dansk-tyska tunneln när den står klar.

25 NYA SNABBÅG

kommer bland annat att användas till att trafikera sträckan Köpenhamn-Göteborg om två år. [SJ:s nya snabbtåg](#) har en maxhastighet på 250 kilometer i timmen. Den högsta tillåtna hastigheten är idag 200 kilometer i timmen, men när det nya europeiska tågsäkerhetssystemet ERTMS införs 2030 kommer vissa sträckor förmodligen kunna köras snabbare.

REKORDMÅNGA FÅGLAR HÄCKADE PÅ PEPPARHOLM I ÅR

En gång om året låter Øresundsbros Konsortiet journalister följa med ut till den konstgjorda ön Pepparholm. [News Øresund var med](#) i år och fick se curryeternell men spanade förgäves efter något av de sexton häckande paren av skedstork. Varken djur eller växter har planterats in eller tagits dit medvetet. Allt som finns där har kommit via vind, hav, fågelspillning eller suttit på däckerna på de servicebilar som är de enda som tillåts på ön.

NYTT PASSAGERARREKORD FÖR KÖPENHAMNS FLYGPLATS I SOMMAR

Köpenhamns flygplats i Kastrup stärker sin ställning som Nordens största flygplats. Under juni-augusti reste närmare 9,2 miljoner flygpassagerare till eller från Köpenhamn. Det är det högsta någonsin under en sommar i den 100-årsfirande flygplatsens historia enligt [ett pressmeddelande från flygplatsen](#). I augusti reste 3,2 miljoner personer, vilket är åtta procent fler än i fjol. Det kan jämföras med Stockholms flygplats Arlanda som också ökade [med åtta procent i augusti till 2,4 miljoner passagerare](#).

OECD: SÅ KAN FLER FRÅN TREDJE LAND PENDLA ÖVER ÖRESUND

Åtgärder som ökat informationsutbyte och lagändringar i Danmark och Sverige kan öka den gränsöverskridande rörligheten, särskilt för icke-EU-medborgare, i Greater Copenhagen-regionen. Gruppen icke EU-medborgare står endast för runt en procent av de pendlare från Sverige till Danmark. Det framgår av en ny [rapport från OECD](#) som presenterades på Köpenhamns rådhus i februari. Tredjelandsmedborgare kan i regel inte arbetspendla mellan Sverige och Danmark utan jobberbjudande, eftersom de inte omfattas av EU:s fria rörlighet.

DANMARK ORDFÖRANDE I FLERA INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Med fokus på säkerhet, konkurrenskraft och ett grönt Europa [tog Danmark över ordförandeskapet i EU](#). Ordförandeskapet roterar halvårsvis mellan medlemsländerna och Danmark innehar posten fram till 31 december i år. Sedan i maj är Danmark också [ordförande i Arktiska rådet](#) med Grönlands utrikesminister i spetsen. Det ordförandeskapet gäller fram till 2027, då ett av de andra arktiska länderna tar över. Utöver de två ordförandepostererna är Danmark i år också koordinerande land för [det nordisk-baltiska samarbetet NB8](#). Posten innebär att ansvara för sammanträden och möten, och delas årsvis av medlemsländerna. I år tog Danmark över efter Sverige.

DE DYRASTE LÄGENHETERNA I KÖPENHAMN OCH MALMÖ

De hittills kända dyraste lägenhetsköpen i Köpenhamn och Malmö genomfördes under 2023 och 2024. I Köpenhamn är det en lägenhet på 378 kvadratmeter på Papirøen som under 2023 såldes för 70,9 miljoner DKK rapporterar [TV2Kosmopol](#) och [Ekstra Bladet](#). Det uppges vara den dyraste lägenhet någonsin i Danmark.

I Malmö [rapporterar bostadsutvecklaren Nordr](#) att de under 2024 sålde en lägenhet på 190 kvadratmeter med en 140 kvadratmeter stor terrass för 33,5 miljoner kronor eller motsvarande 21,7 miljoner DKK. Lägenheten ligger i ett hus som byggs på en hörna vid Citadelskajen med utsikt mot kanalen och Malmöhus Slott.

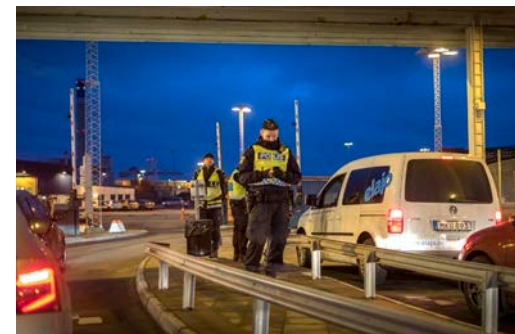

MOLSLINJEN SATSAR PÅ FLER BATTERIDRIVNA KATAMARANER TILL SINA FÄRJELINJER

Det svenskägda danska rederiet Molslinjen har sedan flera år tillbaka eldrivna färjor på flera av sina linjer. Nu har rederiet beställt ytterligare två rekordstora batteridrivna färjor som ska täcka rutten mellan Aarhus och Sjællands Odde. Rederiet blev pionjärer inom eldrivna färjor med Öresundslinjen mellan Helsingborg och Helsingør. De två nya färjorna byggs på samma australiska varv som byggt flera av Molslinjens tidigare färjor. Det planeras även för en tredje färja och blir den verklighet är satsningen i Kattegatt [det största elektrifieringsprojektet till havs i världen](#). Molslinjens snabbfärjor ingår i den statliga skattereformen för grön omställning och har gjort det möjligt för rederiet att få statligt stöd för elektrifieringsprojektet i Kattegatt.

10 ÅR AV TILFÄLLIG GRÄNSKONTROLL

Sverige fortsätter med de inre gränskontrollerna [ytterligare ett halvår](#). När det nya tillståndet löper ut har Sverige haft "tilfällig gränskontroll vid inre gräns" i tio år. [Det var den 12 november 2015 som Sverige införde tillfälliga gränskontroller](#) för resande från Danmark och Tyskland i samband med den dåvarande flyktingkrisen.

ARBETSGIVARE NÖJDA EFTER SVENSK-DANSK JOBBMÄSSA FÖR VÅRJOBBS I HELSINGÖR

Sex arbetsgivare inom vård och omsorg i Helsingör mötte ett 60-tal svenska jobbsökande vid en [pop-up-jobbmässa](#) på vårdhemmet Grønnehaven under torsdagen. Redan innan mässan var slut hade minst en person fått jobb på Attendos vårdboende i Helsingör.

Enligt Henrik Weiss på Helsingörs Job-center var arbetsgivarna nöjda med mässan och intresset från de arbetssökande. Framöver kan det bli fler mindre pop-up-jobbmässor i kommunen.

SVENSKT MINISTERBESÖK HÄMTADE INSPIRATION FRÅN DANMARK

Den 1-2 september var den svenske migrationsministern Johan Forsell (M) på besök i Danmark för att lära sig mer om ett effektivare återvändandearbete avseende migranter, [skriver regeringen i ett pressmeddelande](#). Tillsammans med sin danske kollega – socialdemokraten Kaare Dybvad Bek – gjorde de studiebesök på Hjemrejsestyrelsen och Nationalt ID-center i Birkerød, för att lära av de danska erfarenheterna av återvandring.

NORDENMINISTRARNA NÖJDA EFTER TASK FORCE-MÖTE PÅ GRÄNSHINDERKONFERENSEN

Arbetsmarknaden över Öresund, det nordiska försvarssamarbetet och samarbete kring AI och gängkriminalitet lyftes fram av de nordiska samarbetsministrarna från Danmark och Sverige som på torsdagen samlades i Malmö Rådhus. [Där deltog de i en gränshinderskonferens och i ett möte med Greater Copenhagen Task Force](#). De gratulerade även informationstjänsten Øresunddirekt som dagen till ära firade sitt 25-årsjubileum.

BOOZT LÄMNAR MALMÖ – VIKTIGT VARA I HUVUDSTAD

– Det strategiska beslutet att etablera Boozts huvudkontor i en huvudstad ger oss den bästa möjliga plattformen för att växa och utveckla vår verksamhet i linje med våra långsiktiga ambitioner”, säger Hermann Haraldsson.

Nästa år flyttar e-handelsföretaget Boozt sitt huvudkontor från Hyllie i Malmö till centrala Köpenhamn, uppger företaget i ett [pressmeddelande](#). De omkring 500 anställda i Hyllie erbjuds flytta med, säger företaget till Sydsvenskan. Det automatiska varulagret i Ängelholm blir kvar.

GEMENSAM JULGRANSFLYGNING ÖVER ÖRESUND MARKERADE DANSK-SVENSKT FÖRSVARSSAMARBETE

Det danska flygvapnet deltog för första gången i det svenska flygvapnets traditionella julgransflygning som är en kombinerad [uppvisning och övning med JAS 39 Gripen](#). Den gemensamma flygningen gjordes med anledning av Sveriges inträde i Nato och de nordiska ländernas framtida samarbete. När Blekinges flygflottilj passerade Öresundsregionen var det i sällskap av ett danskt F-16-flygplan.

860

SVENSKAR STUDERAR PÅ COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL – 59 PROCENT FLER PÅ TIO ÅR

Antalet svenska studenter som tas in på CBS, Copenhagen Business School, blir stadigt fler. CBS utbildningsdekan [Anna Thomasson](#) tror att skolans höga ranking bland världens ekonomiutbildningar är en av anledningarna bakom de svenska studenternas intresse.

BLOXHUB I KÖPENHAMN UTÖKAR SAMARBETET ÖVER ÖRESUND – TECKNAR PARTNERSKAP MED MEDIA EVOLUTION I MALMÖ

De möttes första gången när Øresundsinstitutet i januari 2020 arrangerade en resa för danska Bloxhub och Erhvervsministeriet till Malmös och Lunds innovationsaktörer där ett besök hos Media Evolution i Malmö stod på programmet. Nu några år senare har Bloxhub och Media Evolution [tecknat ett partnerskap](#) som innebär att deras respektive medlemsföretag kan röra sig över Öresund och använda de båda organisationernas co-working spaces i Köpenhamn och Malmö. Sedan tidigare samarbetar Bloxhub med Øresundsinstitutet.

STUDENTERS LÄSSVÅRIGHETER I FOKUS PÅ BÅDA SIDOR SUNDET

I Sverige tog diskussionen om ungas läsning fart i november när [Sydsvenskan kartlade läsförståelsen](#) vid några av Skånes topputbildningar. Lärare vittnade om att studenterna hade svårt att läsa en hel bok, även på litteraturutbildningar. Samma diskussion blossade upp i Danmark och lärare vittnar om att det blivit svårare att undervisa i dansk litteraturhistoria då studenterna har problem att läsa böcker. Ökad skärmtid och ljudböcker istället för läsning anges som huvudorsaken till att läsförståelse och [språkbehandling försämras](#).

KÖPENHAMNS BYRET DÖMER SVENSK POJKE FÖR MORDFÖRSÖK

En sjuttonårig svensk har dömts till 6,5 års fängelse för mordförsök vid en mc-klubb i Köpenhamn. Det rapporterar [TV2 Kosmopol](#). Enligt en kartläggning som [Dagens Nyheter](#) gjort är den dömda pojken en av flera svenska ungdomar som via sociala medier rekryterats av danska gäng för att begå mord i Danmark. [Sedan tidigare](#) har Sverige och Danmark ett polisiärt samarbete som fokuserar på kriminalitet över landsgränserna. Dansk polis finns på plats i Sverige och vice versa.

FLER GODSTRANSPORTER ÖVER ÖRESUND

1,2 miljoner godstågsvagnar och lastbilar passerade Öresund över bron eller med färja under 2024. Det är en ökning på 132 procent sedan 2001. Godstrafiken har däremot minskat sedan 2022, då en högst nivå på 1,3 miljoner godstransporter uppmättes. Den generella ökningen av godstrafiken beror huvudsakligen på antalet lastbilar över bron, som ökat markant med 346 procent år 2024 jämfört med 2001.

REKORDMÅNGA PERSONRESOR ÖVER ÖRESUND

38 miljoner människor reste över Öresund med tåg, bil eller färja under 2024. Det motsvarar 105 000 personresor per dygn. Antalet personresor har aldrig varit högre och både personresor med bil och tåg har nått nya höjder, medan färjeresandet är fallande. Resandet över Öresund fortsatte att öka under första halvåret 2025.

ANTALET DANSKA GÄSTNÄTTER I SKÅNE MINSKAR FRÅN HÖG NIVÅ – FLER SVENSKA BESÖKSNÄTTER I DANMARK

162 300 danskar övernattade i Skåne under sommaren 2025. Efter en tydlig ökning av danska besöksnätter, visar årets sommarsiffror på en mindre nedgång i länet med fem procent. Nedgången syns särskilt i Malmö, med 26 procent färre danska besöksnätter. I Danmark som helhet har gästnätterna från Sverige börjat öka igen, samtidigt som de svenska besöksnätterna fortsätter att minska i Region Hovedstaden. Sett till enbart juni-juli ökade antalet svenska gästnätter i landet med över sju procent, men minskade i Östdanmark med drygt en procent till knappt 260 900 gästnätter.

GRÄNSPENDLINGEN UPP NIO PROCENT

21 972 personer pendlade över Öresund under första kvartalet 2025, en ökning med nio procent jämfört med samma period 2024. Enligt den senaste säsongrensade helårsstatistiken från 2023, som används för längre tids-serier, pendlade 20 119 personer över sundet.

ÖKAT ANTAL SVENSKFÖDDA PERSONER BOR I ÖSTDANMARK

30 978 dansk- och svenskfödda personer bodde i grannlandet under 2024 varav 11 499 svenskfödda bodde i Östdanmark och 19 479 danskfödda i Skåne. Sedan brons öppnande har antalet svenskfödda boende i Östdanmark generellt varit stigande, medan antalet danskfödda boende i Skåne nådde sin topp år 2009. Under 2024 bodde det svenskfödda personer i alla kommuner i Region Hovedstaden och Region Sjælland. Samtidigt bodde det danskfödda personer i alla skånska kommuner. Däremot bodde 41 procent av de danskfödda personerna i Skåne i Malmö och 44 procent av de svenskfödda personerna i Östdanmark bodde i Köpenhamn.

ÖRESUNDSREGIONEN I SIFFROR

Integrationen i Öresundsregionen fortsätter att utvecklas med ett växande resande, ökad gränspendling och fler svenskar som bosätter sig i Danmark. Samtidigt minskar antalet danska fritidshus i Skåne, medan de danska övernattningarna ökat kraftigt i länet under de senaste åren.

FLYTTNINGAR ÖKAR ÖVER ÖRESUND

3 590 personer flyttade över Öresund under 2024. Flyttningarna över Öresund har börjat öka igen efter några svåra år sedan finanskrisen, då särskilt flyttningar från Östdanmark till Skåne minskade kraftigt. Fjolårets flyttningssiffra är den högsta sedan 2014. Under årets första halvår har det genomförts drygt 1 650 flyttningar över Öresund, varav 850 av dessa utgörs av flyttningar från Skåne till Östdanmark.

FÄRRE DANSKÄGDA FRITIDSHUS I SKÅNE

2 260 så många danskägda fritidshus fanns det i Skåne 2024. Antalet danskägda fritidshus toppade år 2011 med 3 040 fritidshus och har sedan dess kontinuerligt minskat år efter år.

MOTSATTA MÖNSTER FÖR DANSKA OCH SVENSKA STUDENTER

1 689 danska/svenska studerade i grannlandet under 2024. Det är en liten ökning jämfört med året innan. Dock har antalet svenska och danska studenter över Öresund utvecklats olika sedan 2015: Antalet svenska studenter i Danmark har gradvist minskat från drygt 1 550 till 950 personer, medan antalet danska studenter i Sverige legat på en relativt stabil nivå under samma period, med en topp på 835 studenter 2021.

FLER SVENSKÄGDA FÖRETAG I ÖSTDANMARK

2 311 svenskägda företag fanns det i Östdanmark 2023, vilket är det senaste tillgängliga helåret med statistik. Det är en ökning med 42 procent sedan 2015. På svenska sidan Öresund fanns det 500 danska företag 2022, vilket är det senaste statistikåret från den svenska statliga myndigheten Tillväxtanalys. Det är en minskning med 6 procent jämfört med året innan. Antalet danskägda företag i Skåne har dock legat på en relativt stabil nivå under hela tidsserien med en ökning på 5 procent år 2022 jämfört med 2015.

Analyser från Øresundsinstitutet

Varje år tar Øresundsinstitutet fram analyser som berör de olika delarna av livet och samarbetet i Øresundsregionen. Årets rapporter täcker allt från lokala perspektiv på skånsk konjunkturutveckling till hur integrationen över sundet utvecklas. Några av rapporterna tas fram i samarbete med partners som Sparbanken Skåne och Øresundsbron medan andra görs på egen hand.

ØRESUNDSINDEX JUBILEUMSUTGÅVA 2000-2025

Två länder, ett glittrande sund, en bro, flera färjor, kommuner, regioner, universitet, företag och över fyra miljoner människor – det är en vinnande kombination.

Med anledning av Øresundsbrons 25-årsjubileum den 1 juli i år fick Øresundsinstitutet i uppdrag av Øresundsbro Konsortiet att ta fram en särskild jubileumsutgåva av Øresundsindex. Detta jubileumsindex visar utvecklingen av integrationen över Øresund mätt med samma nio indikatorer som det ordinarie Øresundsindex men med en mätperiod som sträcker sig tillbaka till 2001, det första helåret med Øresundsbron. Samarbetet mellan Danmark och Sverige är starkare än någonsin och har kommit in i en ny tillväxtfas. Läs rapporten [här](#).

TRAFIKEN ÖVER ØRESUND

Øresundsbrons 25-årsjubileum sammanfaller med en tillväxtperiod för trafiken över Øresund. Första halvåret 2025 bjöd på en stark utveckling för trafiken över sundet för alla trafikslag utom godstrafiken.

Mest ökade antalet pendlarresor, plus 13,6 procent under första halvåret 2025 jämfört med samma period förra året. Det totala antalet personresor ökade med 6,7 procent under första halvåret medan antalet personbilar som passerade över Øresund via bro eller färja ökade med 6,1 procent. Det visar rapporten Øresundsindex trafikstatistik som även den tagits fram av Øresundsinstitutet på uppdrag av Øresundsbro Konsortiet.

Rapporten visar utvecklingen för antalet personresor, antalet pendlarresor, hur många personbilar som korsar Øresund samt godstrafiken över Øresund. [Klicka här](#) för att komma till den senaste analysen.

TRAFIKEN ÖVER ØRESUND

Resor över bron och med färja

Ökning för alla trafikslag utom godstrafiken under första halvåret
13,6 procent fler pendlarresor
103 170 personresor över Øresund varje dag

ANALYS MED FOKUS PÅ REGIONENS LÄGRE BEFOLKNINGSTILLVÄXT

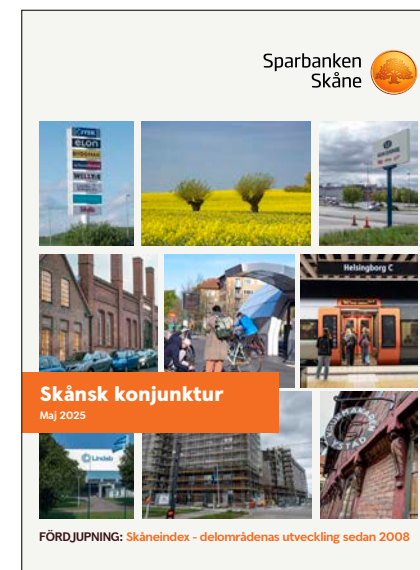
I samarbete med Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Swedbank presenterades i februari 2025 en analys av befolkningstillväxten i Øresundsregionen. Europa står inför ett trendbrott – befolkningen börjar minska. I Danmark och Sverige ökar fortfarande befolkningen men i en lägre takt än tidigare.

I Øresundsregionen minskar arbetskraften på den danska sidan vilket kan få pendlingen över sundet att öka ytterligare. Under den kommande tioårsperioden väntas hälften av befolkningstillväxten i Skåne ske i Malmö och Lund och därmed ökar skillnaderna mellan de 33 skånska kommunerna. Detta innebär att förutsättningarna för samhällsutvecklingen i Skåne och Øresundsregionen förändras. Analysen presenterar en samlad bild av hur samhälle, näringsliv och bostadsmarknaden påverkas av de nya förutsättningarna. [Läs rapporten här](#).

DEN SKÅNSKA EKONOMIS UTVECKLING

Øresundsinstitutet tar tempen på den skånsk konjunkturen två gånger om året. På uppdrag av Sparbanken Skåne analyserar Øresundsinstitutet den ekonomiska utvecklingen i Skåne, en gång på våren och en gång på hösten. I vårens [rapport](#) belyser vi den ekonomiska utvecklingen i Skånes delområden från finanskrisen 2008 och framåt. För att göra det har vi tagit fram Skåneindex, där vi vägt ihop fem viktiga tillväxtindikatorer – arbetslöshet, jobbskapande, inkomst, befolkningsutveckling och bostadspriser. Utvecklingen de senaste 16 åren har följt en någorlunda likartad utvecklingen i alla delområden, men tillväxttakten har varierat. Lundaområdet utmärker sig med en genomgående stark tillväxt, tätt följt av sydöstra Skåne och Malmöområdet. Särskilt nordvästra och nordöstra Skåne har däremot halkat efter.

MER FAKTA TILLGÄNGLIG PÅ ØRESUNDSINSTITUTTETS HEMSIDA

För att läsa mer om de olika parametrar som ingår i underlaget för Øresundsinstitutets analyser finns mer information på instituttets [hemsida](#). Under fliken "fakta" samlas övergripande information om Øresundsregionen. Bland annat information om flyttmönster över sundet, och hur många invånare Øresundsregionen faktiskt har, men också information om de 14 universitet som finns i Øresundsregionen och dess tillhörande studenter. Det går även att läsa mer om pendling, trafik och samarbeten över sundet.

ØRESUNDSINSTITUTTET

Dansk-svenska nätverksmöten och specialresor

Under de senaste åren har Øresundsinstitutttet intensifierat sitt arbete med att skapa kontakter över Öresund genom att anordna konferenser, dansk-svenska nätverksmöten och särskilda resor mellan länderna. Ett av initiativen syftar till att uppmuntra fler svenskar att besöka det danska Folkemødet på Bornholm (motsvarande Almedalsveckan i Sverige). Bussresan till Bornholm blev en succé premiäråret 2024 och upprepades även i år. Flera av aktiviteterna genomförs i samarbete med andra aktörer.

Studieresa för Helsingborg stad till Köpenhamn
Øresundsinstitutttet organiserade en studieresa för Stadsledningsförvaltningen i Helsingborgs kommun den 8 september. Resan hade fokus på strategisk samhällsutveckling, och vi besökte bland annat Dansk Arkitektur Center.

Nästa möte: november i Malmö

REØ Round Table i Köpenhamn

Medlemmar i Øresundsinstitutttets REØ Round Table deltog i en heldagsresa till Köpenhamn med fokus på stadsutveckling. Dagen arrangerades av institutttet och innehöll bland annat ett besök på arkitektfirman Bjarke Ingels Groups nya kontor.

Med Fastighetsägarna Syd till Fehmarn Bält

Den 18 augusti arrangerade Øresundsinstitutttet en resa för Fastighetsägarna Syds styrelse till bygget av Fehmarn Bält-tunneln i Rødbyhavn med stopp vid nya Storströmsbron och Køge Nord station.

Nästa resa: 12 juni 2026

Bussresa från Malmö till Folkemødet på Bornholm

Den 13 juni 2025 arrangerade Øresundsinstitutttet en bussresa från Malmö till Folkemødet på Bornholm, Danmarks motsvarighet till Almedalsveckan. Syftet var att få fler svenskar att delta i Folkemødet.

Gränshinderkonferens 2025 på Malmö Rådhus

Det blev ett festligt firande av Øresunddirekts 25-årsjubileum på Malmö Rådhus den 1 oktober 2025 som arrangerades i samarbete med Øresundsinstitutttet. Flera ministrar höll tal och gränshinder som rör språk togs upp. Kultur och idrott över Öresundsregionen diskuterades under en paneldiskussion mellan Sveriges ambassadör i Danmark Hans Wallmark, chefen för Kulturværftet i Helsingør Søs Krogh Vikkelsøe, ordförande för Svensk-danska kulturfonden Helle Ahlenius Pallesen och ordförande för Skånes Fotbollförbund Martin Åkerman.

Real Estate Øresund 2025

Årets Real Estate Øresund-konferens samlade 300 deltagare och bjöd på föredrag av bland andra Danmarks och Sveriges ambassadörer och Danske Banks chefekonom Las Olsen.

Kommer snart!

Dansk-svensk innovationsdag

Den 26 november bjuder Øresundsinstitutttet, i samarbete med Ørestad Innovation City Copenhagen, in till ett nätverksmöte om innovation.

DANSK-SVENSKA NÄTVERKSMÖTEN OCH RESOR SOM ØRESUNDSINSTITUTTET HAR ARRANGERAT 2024/2025

- 8 oktober Øresundsinstitutttet arrangerade en bussresa för Byggföretagen från Malmö till tunnelbygget vid Fehmarn Bält
- 1 oktober Gränshinderkonferens 2025 på Malmö Rådhus med Øresunddirekt
- 8 september Øresundsinstitutttet arrangerade en studieresa till Köpenhamn för Helsingborg stad
- 18 augusti Øresundsinstitutttet arrangerade en bussresa för Fastighetsägarna Syds styrelse från Malmö till tunnelbygget vid Fehmarn Bält
- 13 juni Bussresa från Malmö till Folkemødet på Bornholm
- 23 april REØ Round Table i Köpenhamn
- 6 februari Real Estate Øresund
- 16 januari Øresundsinstitutttet arrangerade en studieresa till Köpenhamn för Malmö stad

Del III

PERSONER & ORGANI- SATIONER

- Ny på posten
- Organisationer i Öresundsregionen

Debatt om kulturens och idrottens förmåga att bygga broar över Öresund vid Øresunddirekts och Øresundsinstitutets gränshinderkonferens på Malmö Rådhus den 1 oktober 2025. Från vänster: Martin Åkerman, ordförande Skånes fotbollförbund, Søs Krogh Vikkelsøe, ledare för Kulturværftet i Helsingør, Hans Wallmark, Sveriges ambassadör i Danmark och Helle Ahlenius Pallesen, ordförande i Svensk-dansk kulturfonden och direktör för Øresundsadvokater.

Jens Kisling är Danmarks nya ambassadör i Sverige.

Från studentmedarbetare på Udenrigsministeriet till ambassadör i Stockholm

Hans diplomatiska karriär inleddes som studentmedarbetare på danska Udenrigsministeriet och gick via ambassadörsposter i Strasbourg, Madrid och Bryssel till Stockholm där han den 11 september i år överlämnade sina kreditbrev till kungen. Jens Kisling är Danmarks nya ambassadör i Sverige med uppdrag att ytterligare stärka samarbetet mellan länderna.

Hur ser du på samarbetet mellan Danmark och Sverige i dag och i framtiden?

– Samarbetet mellan Danmark och Sverige är tätare än någonsin, och med utgångspunkt i gemensamma nordiska värderingar möter vi både inhemska och internationella utmaningar på samma sätt. Under 2022 kunde vi markera 400-årsjubileet för de diplomatiska förbindelserna mellan Danmark och Sverige, och relationen har sedan dess blivit ännu starkare genom ett nära samarbete i många internationella och regionala forum, däribland FN, EU, Nordiska ministerrådet, Östersjörådet och NATO.

– Handeln mellan Danmark och Sverige är mycket omfattande över sektorsgränserna, och våra länder är bland varandras största handelspartners.

– Det finns en vilja hos både Danmark och Sverige att stärka handeln och samarbetet inom områden som försvar, säkerhet, motståndskraft och beredskap, konkurrenskraft, forskning och grön omställning. Danmark och Sverige kommer också fortsatt att samarbeta nära för att bekämpa gräns-

överskridande organiserad kriminalitet. Den nära relationen underströks också av det danska kungaparets första statsbesök, som gick till Sverige år 2024. Och år 2025 firar vi Öresundsbronns 25-årsjubileum.

Vilka frågor vill du prioritera som ambassadör i Sverige?

– Jag kommer att arbeta för att utveckla och stärka det redan nära och breda samarbetet mellan Danmark och Sverige. Det gäller på alla områden – politiskt, handelsmässigt och kulturellt. En central prioritet för mig är också att vi som ambassad ger god hjälp och bistånd till danska medborgare i Sverige.

Berätta om din egen bakgrund som diplomat!

– Jag började som studentmedarbetare i Udenrigsministeriet och blev senare utsänd till flera olika ambassader runt om i Europa. Jag har varit ambassadör i Strasbourg, Madrid och Bryssel, där jag också personligen har upplevt det unika samarbete som Danmark och Sverige har i internationella och regionala forum.

ØRESUND

Mark Fenzel utsågs till ny vd för Øresundståg AB av styrelsen i slutet av september 2024. Han tillträdde tjänsten redan den 1 oktober 2024, och formellt började han som vd den 1 januari 2025.

Lars Ljungälv har tagit över posten som ordförande i Øresundsbros Konsortiet efter Bo Lundgren.

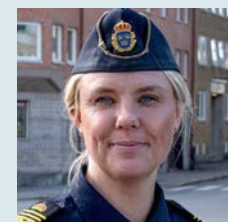
Helle Ahlenius Pallesen tillträdde den 26 september 2024 som ny ordförande i Svensk-danska kulturfonden efter att tidigare varit vice ordförande. Hon är även direktör för nätverket Øresundsadvokater.

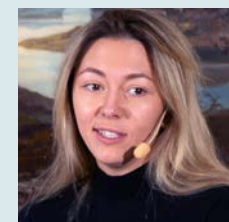
Karsten Lauritzen (V) utsågs 2025 till Danmarks representant i Gränshinderrådet. Lauritzen är vd för branschorganisationen Danske Advokater och var tidigare skatteminister. 2026 blir han ordförande i Gränshinderrådet.

Jens Kramer Mikkelsen är ny ordförande för kunskapscentrat Øresundsinstitutet. Han är director of urban development vid NREP och har tidigare bland annat varit överborgmästare i Köpenhamn.

Linda Jeppsson utsågs i november 2024 till ny chef för gränspolisenheten i Region Syd.

Kate Plaskonis har blivit utsedd till interim chef för PR, kommunikation och public affairs på Øresundsbros Konsortiet. Hon var med på Berlingskes lista över 100 unga talanger förra året.

Jeanette Birkholm är ny anläggningsdirektör på Øresundsbros Konsortiet från augusti 2025. Hon har tidigare arbetat med väg- och tunnelprojekt i Norge och har haft flera chefspositioner på Skanska.

Fredrik Karlström från Åland har tagit över rollen som ordförande för Gränshinderrådet efter framlidne Kimmo Sasi.

Janne Dyrelev har tagit över rollen som vd för A/S Femern Landanlæg och A/S Øresund, två dotterbolag inom den danska statligt ägda koncernen Sund & Bælt Holding A/S.

Kenneth Ekberg tillträdde som deputy director på STRING den 1 juli i år. Han har tidigare arbetat som rådgivare på Malmö stad med fokus på bland annat gränsregionalt samarbete.

Bengt Hergart är ny digitaliserings- och IT-chef på Øresundsbros Konsortiet. I uppgifterna ingår att skapa en "smartare bro" som själv berättar om underhållsbehov. Han var tidigare anläggningsdirektör för bron.

Linda Jeppsson blev chef för gränspolisenheten i Region Syd i november 2024.

Ny polischef med gränsen i fokus

Hon tycker att gränspolisens uppdrag att arbeta med grov organiserad och internationell brottslighet är viktigt. Målsättningen är att gränskontrollerna ska få så liten påverkan som möjligt på resandet över Öresund. Sedan november 2024 är Linda Jeppsson chef för gränspolisenheten i Region Syd. Ett uppdrag som innebär ett nära samarbete med dansk polis och myndigheter som Trafikverket.

Linda Jeppsson är smålänningen som började läsa på juristprogrammet vid Lunds universitet och som blev polis.

– Det var spännande att läsa juridik, men jag kände att jag ville hitta något mera operativt och då började jag snegla mot polisen, sökte och kom in på polisutbildningen.

Med migrationskrisen under 2015 och 2016 växte polisens gränsuppdrag. 2022 kom beslutet om att bilda gränspolisenheten.

1,8 miljoner gränskontroller

Sedan november 2024 är Linda Jeppsson chef för gränspolisenheten i Region Syd med ett par hundra medarbetare som täcker en geografi som omfattar Skåne och upp till Hallandsåsen, delar av Småland upp till Västervik samt Blekinge.

Hittills under 2025 har gränspolisen i Region Syd kontrollerat cirka 1,8 miljoner personer vid inresa till Sverige (luft och sjögräns) vilket resulterat i anträffandet av drygt 500 personer som saknat identitetshandlingar.

Avtalen mellan Danmark och Sverige tillåter såväl att svensk polis kan fortsätta ett efterföljande av fordon över Öresundsbron in i Danmark men också att svensk polis tar tåget till Köpenhamns flygplats

i Kastrup för att kliva på Öresundstågen där med riktning mot Sverige.

– Men de får inte påbörja gränskontrollen förrän de når den svenska gränsen. Så vi vinner väldigt lite på ganska mycket insats.

”Samarbetet med dansk polis fungerar bra”

Hennes enhet har ingen fast stationerad personal i Danmark eller dansk polis hos sig. Det är händelserna som styr som vid EU-toppmötet i Köpenhamn i början av oktober.

– Då hade vi svenska poliser i yttre tjänst i Danmark och en polis som satt i deras stab så att det är korta beslutsvägar. Min upplevelse är att samarbetet med dansk polis fungerar väldigt bra.

Även polisens Nationella operativa avdelning, NOA, har en gränspolis enhet som samarbetar med såväl Region Syd som dansk polis.

– NOA har till exempel i perioder ett utbyte med personal mellan flygplatserna Arlanda och Köpenhamns flygplats.

– En delegation från gränspolis enheten i Stockholm och Region Syd varit över och haft samverkan med Köpenhamns flygplats i Kastrup. Det handlar om att Arlanda har passagerarflöden och internationella delar som liknar Kastrups.

DANMARK

FOTO: UDENRIGSMINISTERIET
Jens Kisling tillträdde som Danmarks nya ambassadör i Sverige den 11 september.

FOTO: KATJA SÅLA
Jens-Frederik Nielsen är sedan våren 2025 Grönlands premiärminister, efter att hans parti Demokraatit blev det största partiet i det grönländska valet.

FOTO: MARIE HALD
Rasmus Stoklund (S) bytte i september portfölj från skatte till udläning- och integrationsminister i den danska regeringen. Han har tidigare varit talesman för S i integrationsfrågor.

FOTO: STEEN BROGAARD
Kaare Dybvad Bek (S), som tidigare var integrationsminister, är ny arbetsmarknadsminister. Han är utbildad miljöplanerare och har tidigare varit bostadsminister.

FOTO: MARIE HALD
Ane Halsboe-Jørgensen (S) fulländar den danska ministerrockaden genom att byta från arbetsmarknads- till skatteminister. Hon har tidigare varit kultur och kyrkominister samt utbildnings- och forskningsminister.

FOTO: FOLKETINGETS OMBUDSMAND/ JASPER CARLBERG
Christian Britten Lundblad tillträdde som Folketingets nya ombudsman den 1 maj 2025. Han var tidigare lagman vid Frederiksbergs tingsrätt.

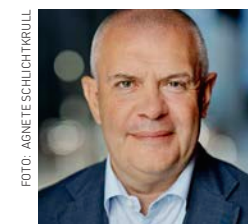

FOTO: AGNETE SCHLICHTKRULL
Bjarne Corydon är ny generaldirektör för Danmarks Radio från den 1 augusti. Han kommer från uppdraget som vd på finansstidningen Børsen och har tidigare varit finansminister i den socialdemokratiska regeringen 2011-15.

Nina Kovsted Helk är ny vd för den filantropiska föreningen Realдания. Hon var tidigare filantropidirektör i föreningen. Realдания har sedan år 2000 verkat för att ”skapa livskvalitet åt alla genom den byggda miljön”.

SVERIGE

FOTO: LIBERALERNA
Peter Danielsson är ny landshövding i Skåne. Han har tidigare varit kommunstyrelsens ordförande i Helsingborg och riksdagsledamot för Moderaterna. Han tillträder posten den 1 november och har ett sexårigt mandat.

FOTO: REGERINGSKANSLIET/ NINNI ANDERSSON
Simona Mohamsson tog över som partiledare för Liberalerna i slutet av juni 2025, efter Johan Pehrson. Kort därefter tog hon också plats i regeringen i samband med att hon utsågs till utbildnings- och integrationsminister.

Johan Britz (Liberalerna) tog i samma regeringsom- bildning över rollen som arbetsmarknadsminister. Britz efterträdde därmed Mats Persson (L), som hade varit arbetsmarknads- och integrationsminister sedan hösten 2024.

FOTO: CENTERPARTIET
Anna-Karin Hatt valdes till Centerpartiets nya partiledare i maj i år, en post hon tar över efter Muharrem Demirok. Hon kommer närmast från Lantbrukarnas Riksförbund där hon var vd 2019-2025.

Politiskt tvärregionalt samarbete

I Öresundsregionen finns tvärregionalt politiskt samarbete på många plan: lokalt mellan kommuner, regionalt mellan östra Danmark och södra Sverige, och även i en större geografi över gränserna ner till Tyskland och upp längs den svenska västkusten till Norge. Här har vi samlat de viktigaste.

Samarbetet med flest aktörer i regionen är Greater Copenhagen, som samlar fyra regioner och 85 kommuner. STRING-samarbetet, som har sitt ursprung i beslutet att bygga en fast förbindelse mellan Danmark och Tyskland, är geografiskt mest omfattande, då det vuxit till att omfatta både danska, tyska, svenska och norska intressenter. Interregs Öresund-Kattegat-Skagerrak-program (ÖKS), som varje år stödjer ett stort antal interregionala projekt, är också ett politiskt organ. Interreg är initierat av EU, med syftet att uppmuntra städer och regioner att

samarbeta och lära av varandra över gränserna. I Interreg ÖKS väljer företrädare för Sverige, Danmark och Norge ut vilka projekt som ska få stöd och påverkar på så sätt samsamarbetsytorna och möjligheterna över sundet. Deltagarna i projekten är ofta kommuner och regioner, vilket skapar nya kontakter på andra sidan sundet. Sist men inte minst finns det fungerande lokala samsamarbeten mellan Helsingborg och Helsingør, och i viss mån mellan Malmö och Köpenhamn. I båda fallen har kommunerna drivit gemensamma projekt i flera år.

GREATER COPENHAGEN

Det politiska partnerskapet mellan 46 danska och 39 svenska kommuner samt Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Skåne och Region Halland. Samarbetsorganisationen etablerades i januari 2016 och ersatte det tidigare politiska samsamarbetet i Öresundskomiteen.

STRING

Ett politiskt partnerskap mellan Hamburg, Kiel och Schleswig-Holstein i Tyskland, Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark och Köpenhamns kommun i Danmark samt Region Skåne, Malmö stad, Helsingborgs stad, Göteborgs stad, Västra Götaland och Region Halland i Sverige samt Oslo stad, Akershus fylkeskommune och Østfold fylkeskommune i Norge. Syftet är att stärka utvecklingen och samsamarbetet i området i samband med att den framtida fasta förbindelsen mellan Danmark och Tyskland på Fehmarn skapar nya möjligheter. Organisationen har två övergripande fokusområden: infrastruktur och grön hubb. Organisationen har ett politiskt forum med politiker från samtliga partners, en styrgrupp med

Målet är att främja tillväxten, attrahera fler utländska investerare och företag, arbeta för att stärka den internationella infrastrukturen samt främja en sammanhängande arbetsmarknad. Organisationen har bland annat antagit en trafikcharter, en arbetsmarknadscharter och en grön charter. Styrelsen består av 18 ledamöter från utvalda kommuner och regioner.

Managing director: Jan Juul Christensen.

Ordförande: Lars Gaardhøj (S), regionstyrelsens ordförande, Region Hovedstaden.

Styrelsens ordförandeskap består dessutom av fyra vice ordföranden: Carl Johan Sonesson, regionstyrelseordförande i Region Skåne, Lars Weiss, överborgmästare i Köpenhamn, Mikaela Waltersson, regionstyrelseordförande i Region Halland och Mikael Smed, ordförande i KKR Sjælland.

direktörer från de olika parterna samt en kontaktgrupp med representanter från tjänstemannanivån.

Vd: Thomas Becker.

Ordförande för Political Forum: Dr. Ulf Kämpfer, Kiels stad.

INTERREG ÖKS

Programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak har under perioden 2021-2027 140 miljoner euro för att stödja ett stort antal projekt inom fyra områden: innovation och entreprenörskap, gränslös arbetsmarknad, grön omställning och transport. Interreg har ett sekretariat med kontor i Köpenhamn och Göteborg samt två politiskt tillsatta utskott:

Interreg styrkommitté Öresund. Denna kommitté beslutar om vilka projektansökningar som ska godkännas som Interreg-projekt och därmed få finansiering. Pengarna till Interreg-projekten kommer från EU's European Regional Development Fund och finansieringen är 60 procent av projektets budget.

Interregs övervakningskommitté. Den kommitté som säkerställer kvaliteten och effektiviteten i Interreg-projekten i Öresundsregionen. Kommittén består av politiker och tjänstemän från Danmark, Norge och Sverige.

Programchef: Magnus Schöningg

Malmö kommunstyrelsens ordförande Katrin Stjernfeldt Jamme och Köpenhamns borgmästare för sysselsättning och integration Jens-Kristian Lütken.

SAMARBETE MALMÖ-KÖPENHAMN

De två största städerna i Öresundsregionen har sedan flera år tillbaka ett nära samsamarbete, framför allt i frågor som rör arbetsmarknad och infrastruktur. Sedan de båda kommunerna gick med i samsamarbetsorganisationerna Greater Copenhagen och STRING sker en del av samsamarbetet också genom dessa organisationer. De två städerna är talespersoner för Greater Copenhagens arbetsmarknadscharter och genom Greater Copenhagen samsamarbetar de kring jobbmässor och matchning av arbetskraft över Öresund. Dessutom samsamarbetar de båda kommunerna om Interreg-projekt och gemensamma evenemang.

Vid ett flertal tillfällen har Malmö och Köpenhamn drivit Interreg-projekt om möjligheterna att etablera en Öresundsmetro och i detta sammanhang startat nätverket Øresundsmetro Executive. Projekten har avslutats, men arbetet med att etablera en metroförbindelse mellan de två städerna och nätverket fortsätter. Malmö stad bidrog bland annat till finansieringen av en utredning om möjligheten att ansluta en Öresundsmetro till en kommande metrolinje M5 Öst i Köpenhamn.

HH-SAMARBETE

Samsamarbetet består av en styrgrupp som utgörs av ordförande och vice ordförande i Kommunstyrelsen i Helsingborgs stad och borgmästaren och en oppositionspolitiker i Helsingørs kommun, samt de två städernas stadsdirektörer.

I Interregprojektet Reprounion samsamarbetar Medicon Valley Alliance, läkemedelsbolaget Ferring, två regioner och tre universitet.

INTERREG-PROJEKT ÖVER ÖRESUND

Det tvärregionala samsamarbetet mellan danska och svenska kommuner och regioner drivs inte enbart genom samsamarbetsorganisationer, men även till stor del i projektform. Genom Interreg-projekt uppstår nya samsamarbeten över Öresund mellan kommuner, regioner och organisationer.

Politiskt tvärnationellt samarbete

Många nationella aktörer har betydelse för de dansk-svenska relationerna i Öresundsregionen, nationellt och i Norden. Bland dem finns samarbetsministrarna, ambassadörerna, Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet.

NORDISKA RÅDET

Varje parlament i de nordiska länderna väljer representanter till Nordiska rådet. Totalt finns det 87 valda medlemmar i rådet. De samlas till två årliga möten där de diskuterar olika ämnen som berör de nordiska medborgarna. Det finns fem fackutskott i Nordiska rådet, bland annat för kunskap och kultur, tillväxt och utveckling samt hållbarhet. Presidentskapet för rådet roterar mellan länderna och är för ett år i taget.

President: under 2025 är det svensken Heléne Björklund.

Rådsdirektör: Kristina Háfoss

NORDISKA MINISTERRÅDET

Nordiska ministerrådet bildades 1971 och är ett politiskt samarbetsorgan för regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Grönland, Färöarna och Åland. Det finns elva ministerråd där de olika fackministrarna träffas samt ett ministerråd för samarbetsministrarna. Sekretariatet finns i Köpenhamn. Ordförandeskapet roterar mellan de fem länderna och varar ett år i taget. Det är i praktiken de nordiska samarbetsministrarna som på statsministrarnas uppdrag samordnar samarbetet och det koordineras löpande av den Nordiska samarbetskommittén. Nordiska ministerrådet har som vision att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030.

Ordförande: under 2025 är Finlands statsminister Petteri Orpo och Ålands lantråd Katrin Sjögren ordförande.

Danmark tar över ordförandeskapet 2026.

Generalsekreterare: Karen Ellemann

Sveriges ambassadör i Danmark: Hans Wallmark tillträdde i augusti 2024. I Danmark finns det åtta svenska konsulat samt ett på Grönland och ett på Färöarna.

Danmarks ambassadör i Sverige: Jens Kisting tillträdde som ambassadör i september 2025. Danmark har 15 konsulat i Sverige, bl a i Malmö där advokaten Johan Tollgerdt är generalkonsul.

GRÄNSHINDERÅDET

Ett oberoende organ under Nordiska ministerrådet, som arbetar med att få upp gränshinderfrågorna på den nationella och nordiska agendan. Gränshinderrådet etablerades 2014 och ska främja den fria rörligheten genom att bidra till att lösa gränshinder mellan de nordiska länderna, förebygga uppkomsten av nya gränshinder samt öka och effektivisera informationsinsatserna. Gränshinderrådet består av en medlem var från Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige och Åland. Ordförandeskapet följer ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet. Den svenska medlemmen i rådet är Anders Ahnild och den danska medlemmen är Karsten Lauritzen. De har särskilt fokus på att lösa gränshinder som berör Sverige respektive Danmark.

Ordförande: Astrid Thors (Finland) och Fredrik Karlström (Åland) är ordförande sedan april 2025.

GREATER COPENHAGEN TASK FORCE

Ett mötesforum där Danmarks och Sveriges respektive Nordenministrar, ländernas ambassadörer, Greater Copenhagens ledning, högsta politikerna i Köpenhamns kommun och Malmö stad, Øresundsbro Konsortiets vd, samt representanter för Dansk Industri, Dansk Erhverv, Svenskt Näringsliv och Sydsvenska Industri och Handelskammaren regelbundet möts och diskuterar utmaningar i Öresundsregionen.

Nordisk samarbetsminister i Sverige: Jessica Rosencrantz (M) är EU-minister sedan hösten 2024 med ansvar för nordiska frågor.

Nordisk samarbetsminister i Danmark: Morten Dahlin (V), även kyrkominister samt landsbygdsminister, som tillträdde i november 2023.

Nätverksorganisationer och mötesplatser

Flera nätverksorganisationer och mötesplatser samlar aktörer över den svensk-danska gränsen med olika syften. Här finns också Fehmarn Belt Business Council som sträcker sig ner till Tyskland.

DANSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN

Ett samarbete mellan Dansk Erhverv och Sydsvenska Industri- och Handelskammaren. Målet är att förenkla affärer och arbete över gränsen mellan Sverige och Danmark, skapa bästa möjliga betingelser för konkurrenskraft och tillväxt i båda länderna, erbjuda personliga affärskonakter över gränsen samt öka ländernas internationella attraktionskraft.

Generalsekreterare: Marc Perera Christensen, regionaldirektör Dansk Erhverv.

MEDICON VALLEY ALLIANCE

En triple-helix nätverksorganisation med medlemmar från universitet samt life science-branschen. De anordnar konferenser och nätverksmöten och förmedlar information om life science-branschen i Sverige och Danmark.

Vd: Anette Steenberg

Ordförande: Niels Abel Bonde, Corporate Vice President HCP Marketing Obesity

FEHMARN BELT BUSINESS COUNCIL

Nätverksorganisation för näringslivsorganisationer i områdena Hamburg, Lübeck, Östdanmark och Skåne, däribland Sydsvenska Handelskammaren, Dansk Industri och Dansk Erhverv. Syftet är bland annat att utnyttja

potentialen i den kommande fasta förbindelsen mellan Danmark och Tyskland.

Ordförande: Philip Koch, Hamburg Chamber of Commerce

CPH ADVISORY COMMITTEE

En kommitté vars syfte är att samla starka regionala aktörer som kan identifiera idéer och initiativ som kan bidra till att stärka Köpenhamns flygplats i den internationella konkurrensen genom fortsatt ruttillväxt och förbättrad internationell tillgänglighet. Eftersom flygplatsens utveckling är viktig för både Sydsverige och Danmark kommer kommitténs medlemmar från båda länderna.

Ordförande: Jens Kramer Mikkelsen, tidigare borgmästare i Köpenhamn, director of urban development Nrep.

HH2030-GRUPPEN / HH-GRUPPEN

Ett nätverk som arbetar för att främja ett beslut om att etablera en fast Öresundsförbindelse mellan Helsingborg och Helsingör. Det har cirka 40 medlemmar och en styrgrupp med aktörer från Helsingborgs stad, Helsingörs kommun, Region Hovedstaden, Region Skåne samt näringslivsorganisationerna Dansk Transport och Logistik (DTL), Dansk Erhverv, Dansk Byggeri och Sydsvenska Handelskammaren.

Ordförande: Erik Østergaard, vd för Dansk Transport og Logistik.

MÖTEN PÅ SOCIALA MEDIER

Det finns flera olika grupper på sociala medier för pendlare och andra som ofta rör sig över Öresund:

- Jobb i Öresundsregionen har 20 600 medlemmar
- Pendlargruppen BroenLive har 10 500 medlemmar
- Øresundspendler - I klemme mellem 2 lande har 6 600 medlemmar
- Jobb i Danmark har 7 000 medlemmar
- Øresundspendlare har 5 800 medlemmar
- Bornholms passagerforening - trafikdebat har 4 100 medlemmar

ÖRESUNDSREGIONALT GRÄNSHINDERFORUM

Arbetsgruppen Öresundsregionalt gränshinderforum leds av Øresunddirekt. Tillsammans med representanter från bland annat Greater Copenhagen, Föreningen Norden, Nordiska ministerrådet, Danske Torpare och Öresundsadvokater diskuteras gemensamma utmaningar och möjliga lösningar på gränshinder.

GATE 21

Ett partnerskap mellan Region Hovedstaden, Region Själland, kunskapsinstitutioner, ett antal kommuner och företag i Greater Copenhagen för att främja grön omställning. Nätverket har främst danska aktörer, men även Innovation Skåne är partner.

Direktör: Sofus Rex

Ordförande: Steen Christiansen, borgmästare Albertslund kommun.

ØRESUNDSADVOKATER

En förening med cirka 90 advokater som kan ge juridisk rådgivning i dansk-svenska frågor, men föreningen är också ett nätverk för advokater med intresse för juridiska frågor med anknytning till Öresundsregionen och anordnar flera olika seminarier.

Direktör: Helle Ahlenius Pallesen.

Ordförande: Viktor Gustafsson, MAQS Advokatbyrå Malmö KB

ØRESUNDSMETRO EXECUTIVE

Ett forum som startades i samband med Öresundsmetro-planerna. Här samlas olika beslutsfattare från Skåne och Danmark och deras uppgift är att fungera som ambassadörer för en Öresundsmetro och kvalificera arbetet.

Ordförande: Leif Jakobsson, tidigare statssekreterare på Finansdepartementet och riksdagsledamot

SVENSK-DANSKA VÄNSKAPSGRUPPEN

Den svensk-danska vänskapsgruppen är ett nätverk som drivs av svenska riksdagsledamöter. Gruppen arbetar tätt ihop med den danska ambassaden i Sverige och anordnar bland annat seminarier i Riksdagen. I september i år ordnade gruppen en resa för ett 20-tal ledamöter till Köpenhamn där de bland annat besökte Sveriges ambassadörs residens (bilden) där båda ländernas ambassadörer deltog tillsammans med Greater Copenhagen's ledning.

Samordnare: Peter Ollén (Moderaterna)

DANSK-SVENSKA MÖTES-PLATSER FÖR NÄRINGSLEVET

Det finns flera mötesplatser för företag som arbetar över Öresund. Sveriges ambassad i Köpenhamn arrangerar möten för företag. Øresundsbros Konsortiet bjuder in till Øresund Talks och Øresundsinstitutet arrangerar bland annat den årliga samhällsbyggnadskonferensen Real Estate Øresund. Nyföretagarcentrum Øresund och Sparringspartnerne arrangerar varje år det dansk svenska företagsmötet Øresundskonferensen One Market. Därutöver finns det två mera formaliserade nätverk, Øresundgruppen och Alumni. Ett tredje nätverk, Friends of Executive, arrangerade i april i år ett möte i Köpenhamn.

Øresundgruppen är ett personligt nätverk för danska och svenska beslutsfattare inom näringsliv, politik och akademi som bildades 1999. Initiativtagaren Peter Enggaard är sammankallande för styrelsen medan Øresundsgruppens administration hanteras av Fritz Schur Group. Syftet med Øresundgruppen är att genom personliga möten medverka till ny förståelse och tätare samverkan över Öresund. Inbjudningslistan skiftar över tid och mötena sker uteslutande i fysisk form. Øresundgruppen har hittills haft 108 middagsmöten och 25 andra möten som studiebesök och studieresor. Senast arrangerades ett middagsmöte hos Dansk Industri med deras vd Lars Sandahl Sørensen, Svenskt Näringslivs vd Jan-Olof Jacke samt Danmarks Nordenminister Morten Dahlin som talare. SAS Groups vd Anko van der Werff kommer att tala vid nästa middagsmöte.

Alumnis Øresundsnätverk är ett dansk-svenskt nätverk startat år 2004 med fokus på ägare av företag, privat equity, företagsledare och styrelseproffs. Alumni grundades i Stockholm år 1990 och verkar idag genom ett stort antal kontor på flertalet marknader internationellt. Ansvarig för Øresundsnätverket är Lars Navéus, partner. Tre möten arrangeras varje år med 300-350 deltagare varje gång. Ett av mötena hålls i Köpenhamn, övriga på den svenska sidan Öresund.

Kunskap

För att främja rörligheten i Öresundsregionen och i Norden arbetar flera organisationer med att informera om relevanta regler och ta fram fakta om regionen. Det kan till exempel handla om regler för gränspendlare eller för företag som vill etablera sig på andra sidan gränsen.

ØRESUNDDIREKT

Informationstjänst där medborgare och företag kan få hjälp med att förstå reglerna för att bo, arbeta, studera eller göra affärer på andra sidan Öresund. Øresunddirekt Danmark ansvarar för hemsidorna och Øresunddirekt Sverige är ett samarbete mellan Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Länsstyrelsen med ett fysiskt informationscenter i Malmö och en pop-up filial i Helsingborg.

Verksamhetsansvarig SE: Malin Dahl

Verksamhetsansvarig DK: Ylva Hansson

INFO NORDEN

Nordiska ministerrådets informationstjänst som ska hjälpa folk som flyttar, arbetar, studerar eller vill bedriva verksamhet i ett av de nordiska länderna eller självstyrande områdena. Det finns ett kontor i varje land och en hemsida samt telefonitjänst. Info Norden arrangerar även olika informationsaktiviteter med fokus på mobilitet i Norden. Dessutom ska Info Norden kartlägga och synliggöra gränshinder.

ØRESUNDSINSTITUTTET

Oberoende dansk-svenskt kunskapscentrum som utarbetar analyser, organiserar dansk-svenska nätverksmöten och driver nyhetsbyrå News Øresund. Föreningen finansieras av drygt 100 medlemmar, som inkluderar danska och svenska ministerier/departement, regioner, kommuner, privata företag, organisationer och universitet.

Vd: Johan Wessman

Ordförande: Jens Kramer Mikkelsen, director of urban development hos den nordiska fastighetsinvesteringen NREP.

Universitet

Med 13 universitet och universitetsfilialer samt svenska högskolor i Öresundsregionen är förutsättningarna för akademiskt samarbete goda. Inom följande forskningsanläggningar och center finns ett formellt dansk-svenskt samarbete.

ESS (EUROPEAN SPALLATION SOURCE ERIC)

En europeisk forskningsanläggning som byggs utanför Lund med ett datacenter i DTU Lyngby Campus utanför Köpenhamn. På forskningsanläggningen, som beräknas öppna 2028, kan forskare studera olika material med neutronkällor och anläggningen kan användas för allt från medicinsk forskning till arkeologi.

Director General: Helmut Schober

CENTRUM FÖR ÖRESUNDS-STUDIER

En nätverksorganisation vid Lunds universitet som samlar forskare och andra aktörer kring olika teman om Öresundsregionen, Sverige och Danmark samt gränsfrågor och transnationella regioner. Organisationen arrangerar seminarier och workshops, ger ut böcker och tidskrifter samt bedriver forskning.

Ordförande: Hans Dam Christensen, professor vid Institut för Kommunikation, Köpenhamns universitet

Föreståndare: Johanna Rivano Eckerdal, docent och universitetslektor i biblioteks- och informationsvetenskap vid Lunds universitet.

CENTRE FOR MODERN EUROPEAN STUDIES (CEMES)

Ett forskningscenter om europeiska frågor kring allt från politik till filosofi och litteratur, som drivs av tre Öresundsuniversitet: Lunds universitet, Malmö universitet och Köpenhamns universitet, där det fysiskt är beläget.

Ordförande: Morten Rasmussen, Köpenhamns universitet.

SWEDEN STUDENT

Ett svenskt nätverk vid Copenhagen Business School (CBS) som syftar till att främja relationen mellan svenska studenter på CBS och det svenska näringslivet. Organisationen anordnar bland annat företagsevenet och verkar för att informera om praktikplatser och jobb möjligheter i både Sverige och Danmark.

Ordförande: Astrid Björk

Kultur & samarbete

Flera organisationer arbetar för ökat kulturutbyte och för att skapa fler kontaktytor mellan Sverige och Danmark.

DANSK-SVENSK KULTURFOND

Stiftelsen bildades 1981 med syftet att öka kunskapen om svensk konst och kultur i Danmark, och därigenom stärka det kulturella utbytet mellan länderna. Varje år delar fonden ut ett pris till en svensk eller dansk vars konstnärskap bidragit till att öka förståelsen mellan länderna.

Ordförande: Catharine Lefebvre

SVENSK-DANSKA KULTURFONDEN

Stiftelsen, som funnits sedan 1953, arbetar för att stödja det kulturella samarbetet mellan Sverige och Danmark. Stiftelsen ger primärt bidrag till projekt kopplade till vetenskap, litteratur och konst, men stödjer också andra projekt vars syfte är öka kunskapen om länderna och som främjar kontaktskapandet.

Ordförande: Helle Ahlenius Pallesen

FONDEN FÖR DANSK-SVENSK SAMARBEJDE

Fonden upprättades av den danska staten 1959 i syfte att bidra till ökad förståelse mellan Danmark och Sverige samt främja samarbete. Fonden bidrar med ekonomiskt stöd till bland annat svenska och danska medborgare som genomför arbets- och studievistelser i det andra landet, eller som bedriver vetenskapligt arbete som är av gemensamt intresse för båda länderna.

Ordförande: Pernille Vigsø Bagge, sockenpräst f.d. folketingsledamot

NORD 55°

Nord 55° är en förening som har till syfte att stärka den nordiska offentligheten och demokratin med partners som Nordisk Kulturfond, Have Kommunikation och Föreningen Norden. Föreningen har fem nordiska mediepartners: danska JP/Politikens Hus, norska Amedia, svenska Bonnier News, finska Konstsamfundet och grönländska Sermitsiaq.

Ordförande: Stig Kirk Ørskov

Infrastruktur

Infrastrukturen är ett fundament för den tvärregionala regionen och med Øresundsbron fick den dansk-svenska regionen en ny sammanhållande kraft. Satsningar på framtida infrastruktur är viktig för utvecklingen i regionen och de offentliga bolag som äger och driver infrastrukturen är därför intressanta för det gränsöverskridande samarbetet. I regionen finns också världens enda hamnbolag som ägs av två länder: Copenhagen Malmö Port. Det är ett gott exempel på dansk-svenskt samarbete.

SUND & BÆLT HOLDING A/S

Det danska statsägda infrastrukturbolaget som äger dotterbolagen A/S Øresund, Femern A/S, A/S Storebælt, Sund & Bælt Partner A/S, A/S Femern Landanlæg, Bro-Bizz A/S och BroBizz Operatør A/S.

Vd: Mikkel Hemmingsen

Ordförande: Michael Rasmussen

FEMERN A/S

Företaget planerar, designar och kommer att äga och driva den fasta Fehmarn Bält-förbindelsen mellan Danmark och Tyskland. Själva förbindelsen finansieras av den danska staten och landanläggningarna finansieras av den danska och tyska staten. Tunneln kommer att bli cirka 18 kilometer lång och ta cirka tio minuter att köra igenom med bil och sju minuter med tåg.

Vd: Henrik Vincentsen

Ordförande: Mikkel Hemmingsen

A/S FEMERN LANDANLÆG

Företaget planerar och administrerar projekteringen av landanläggningarna på den danska sidan av den fasta Fehmarn Bält-förbindelsen och ägs av Sund & Bælt.

Vd: Janne Dyrelev

Ordförande: Mikkel Hemmingsen

A/S ØRESUND

Det statliga danska företaget som äger halva Øresundsbro Konsortiet samt äger, driver och underhåller Øresundsmotorvägen och Øresundsbanan på den danska sidan av Øresundsbron, och ägs av Sund & Bælt.

Vd: Janne Dyrelev

Ordförande: Mikkel Hemmingsen

SVEDAB – SVENSK-DANSKA BROFÖRBINDELSEN

Det svenska statsägda bolag som bildades när Øresundsbron skulle byggas och som äger den svenska delen av landanläggningarna tillsammans med A/S Øresund och Øresundsbro Konsortiet.

Vd: Ulf Lundin

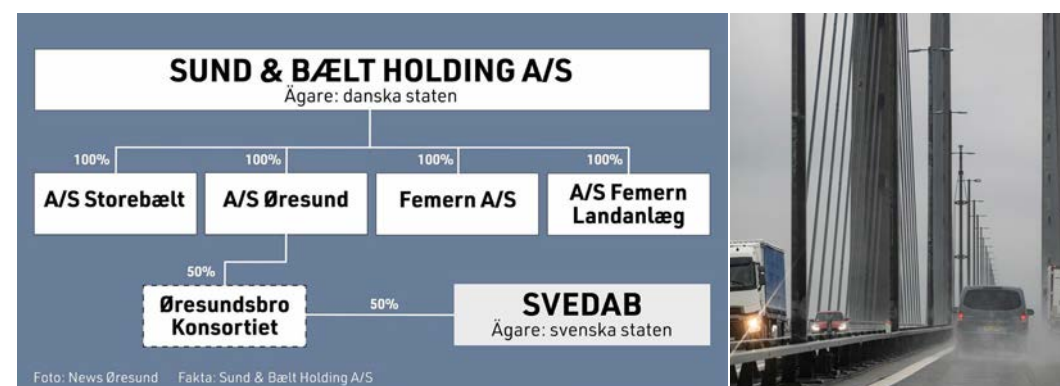
Ordförande: Bo Lundgren

ØRESUNDSBRO KONSORTIET

Det företag som äger och driver Øresundsbron. Konsortiet ägs av den danska och svenska staten genom Sund & Bælt Holding A/S via A/S Øresund och Svedab AB.

Vd: Linus Eriksson

Ordförande: Lars Ljungälv

ÖRESUNDSTÅGSYSTEMET OCH ÖRESUNDSTÅG AB

Öresundstågssystemet är ett samarbete mellan sex sydsvenska trafikbolag och danska Trafikstyrelsen, som har etablerats för att skapa ett gemensamt trafiksystem för driften av Öresundstågen i Danmark och Sydsverige. Tågen körs av Transdev (från december av VR Sverige) och Öresundståg AB samordnar trafiken. Öresundståg AB ägs av Region Skåne, Blekinge, Kronoberg, Västra Götaland, Halland och Kalmar län. Enligt ett avtal mellan Transportministeriet och Region Skåne ligger ansvaret för inköp och drift av Öresundstågtrafiken på dansk sida hos Skånetrafiken sedan december 2022.

Vd: Mark Fenzel

Ordförande: Carina Zachau (M), ordförande i Region Skånes kollektivtrafiknämnd

VR SVERIGE (FD ARRIVA SVERIGE)

I december 2025 tar statliga finskägda VR Sverige AB som operatör över driften av Öresundstågen. VR är sedan tidigare operatör av Pågatågtrafiken i södra Sverige. VR Sverige hette tidigare Arriva Sverige men bytte namn när finska statliga VR köpte bolaget 2022.

Vd: Johan Oscarsson

Ordförande: Elis Markula (koncernchef VR Group)

BY & HAVN

By & Havn är Köpenhamns utvecklingsbolag. Det grundades under namnet Arealudviklingsselskabet I/S när Ørestadsselskabet, Frederiksbergbaneselskabet och Københavns Havn lades ned, men bytte till sitt nuvarande namn 2008. Köpenhamns kommun äger 95 procent och staten 5 procent av bolaget. De största utvecklingsområdena i Köpenhamn är Ørestad, Nordhavnen, Sydhavnstippen, Prøvestenen och Lynetteholm.

Vd: Anne Skovbro

Ordförande: Pia Gjellerup

COPENHAGEN MALMO PORT

Det gemensamma driftsbolaget för Köpenhamns och Malmös hamnar etablerades som ett bolag 2001 och omfattar bland annat stora containerterminaler, bulklast, ro-ro-faciliteter och kryssningsfaciliteter – den sistnämnda även i Visby på Gotland. By & Havn äger 50 procent av CMP, Malmö stad äger 27 procent och privata företag äger resterande 23 procent.

Vd: Barbara Scheel Agersnap

Ordförande: Claus Juhl

ÖRESUNDSLINJEN

Under namnet Öresundslinjen driver Molslinjen färjetrafik mellan Helsingborg och Helsingör, som dels har en inriktning på person- och nöjesresor, dels transport av personbilar, bussar samt last- och varubilar. Öresundslinjen hette tidigare Forsea och dessförinnan HH Ferries, och seglade då under varumärket Scandlines. Två av Öresundslinjens färjor är idag eldrivna med stora batterier som snabbbladdas i hamn. Molslinjen är ett svenskt danskt rederi som köpte Forsea i slutet av 2022.

Vd: Kristian Durhuus

Ordförande: Carsten Jensen

BORNHOLMSLINJEN/MOLSLINJEN

A/S Molslinjen är ett svenskt danskt rederi som blev känt för färjelinjen med samma namn mellan Själland och Jylland. Sedan 2018 driver Molslinjen färjetrafiken mellan Ystad i Skåne och Rönne på Bornholm, under namnet Bornholmslinjen. Bornholmslinjen står även för färjetrafik mellan Rönne och Køge, samt mellan Bornholm och Tyskland. Molslinjen har sitt huvudkontor i Aarhus och driver också ett flertal andra färjelinjer i Danmark samt Öresundslinjen mellan Helsingborg och Helsingör. Molslinjen ägs sedan 2021 av det till svenska Wallenbergsfären knutna riskkapitalbolaget EQT och dess fond EQT Infrastructure. EQT äger även norska rederiet Torghatten och rederierna i Danmark och Norge har placerats under det norska holdingbolaget Nordic Ferry Infrastructure, NFI.

Vd: Kristian Durhuus

Ordförande: Carsten Jensen

Del IV

HISTORIK & REFERENSER

- Tidslinje för Öresundsintegrationen
- Om rapporten
- Referenser

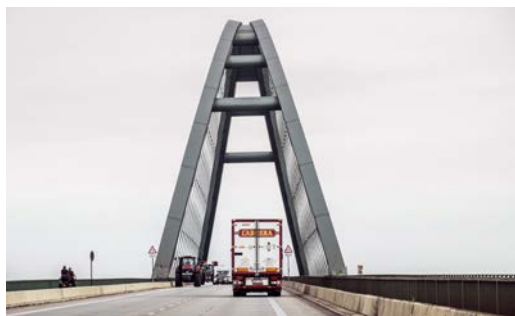

Danska drottning Mary tittar över Öresund med de kikare som skänktes i samband med Öresundsbrons 25-årsjubileum där de danska och svenska kungaparen deltog.

HISTORIK

Utvecklingen i Öresundsregionen

2032

Den tyska landanläggningen som ska ansluta väg och järnväg till Fehmarn Bält-tunneln är försenad och kan bli klar tidigast 2032. Det har Tysklands transportminister meddelat sin danska kollega. Landanläggningen omfattar ny järnväg samt en tunnel mellan ön Fehmarn och det tyska fastlandet. Under mellantiden kan den äldre Fehmarnsundbron (bilden) användas men som endast har en vägbana i vardera riktning och där en tidigare enkelspårig ej elektrifierad järnväg inte längre används.

2029

Fehmarn Bält-tunneln mellan Danmark och Tyskland håller på att byggas och enligt plan ska den invigas 2029. I september informerade det statliga danska infrastruktur-bolaget Femern A/S att "Det blir svårt att nå målet om att öppna Fehmarn Bält-förbindelsen 2029". Anledningen är att specialfartyget IVY, som ska användas för att sänka ner tunnelns 73 500 ton tunga och 217 meter långa betongelement med 15 millimeters precision, har blivit 1,5 år försenat.

2025

Öresundsbron fyllde 25 år den 1 juli. Som en del av jubileumsfirandet möttes de danska och svenska kungaparen på den svenska sidan av förbindelsen. Kungaparen reste därefter i kortege över bron och gjorde ett stopp på ön Peberholm mitt i Öresund.

Öresundstågen och informationstjänsten Öresunddirekt fyller också 25 år under 2025.

Öresund Talks på Operaen i Köpenhamn var Öresundsbrons inledande jubileumskonferens. Bland annat deltog Sveriges och Danmarks utrikesministrar i diskussionerna om regionens framtid.

Den 26 oktober invigs första etappen av Hovedstadens Letbane, även kallad Ring 3. Det är en spårvägslinje runt Köpenhamn från Lundtofte i norr till Ishøj i syd. Sista etappen invigs under sommaren 2026.

Nya Storströmsbron, som är en del i den danska landanläggningen till Fehmarn Bält-tunneln, väntas öppna för biltrafik i slutet av 2025 och för järnvägstrafik under 2027.

Öresundsregionen har 4,2 miljoner invånare.

2024

Trafiken över Öresund slår flera rekord under 2024. Antalet personresor per dygn med bil, tåg och färja steg till 105 212 per dygn. Antalet Öresundspendlare ökade till 21 585 under fjärde kvartalet, varav 96 procent bor i Sverige och arbetar i Østdanmark. Med i genomsnitt 20 692 vägpasager per dag på Öresundsbron under 2024 slogs det senaste årsrekordet för fordonstrafiken över bron från 2017.

Sveriges regering skriver under hösten i sin infrastrukturproposition att de vill låta Sveriges andel av hälftenägda Öresundsbrons framtida vinster stanna i regionen för att användas till infrastruktursatsningar.

En dansk sjukvårdsreform, baserad på reformförslaget

"Sundet tæt på dig", beslutades under november. Reformen innebär att Region Sjælland och Region Hovedstaden slås samman till Region Østdanmark vilket även kommer att påverka strukturen inom det dansk-svenska politiska samarbetet Greater Copenhagen. De danska regionerna kommer även fortsatt ha möjlighet att delta i och medfinansiera gränsöverskridande samarbeten inklusive Interregprojekt.

Danmark och Sverige kommer överens om ett uppdaterat gemensamt skatteavtal, det så kallade Öresundsavtalet, som varit under omförhandling sedan 2022. Även offentligt anställda omfattas av de nya reglerna, och skatteskyldigheten till respektive land räknas utifrån perioder på tolv månader i stället för i tre månadersperioder som tidigare, vilket ska underlätta hemarbete för Öresundspendlarna. Avtalet trädde i kraft den 1 januari 2025. Även Öresundsöverenskommelsen, som avser reglerna för socialförsäkringar, uppdaterades under 2024.

Sverige blir fullvärdig medlem i Nato.

Den nordiska gemensamma arbetsmarknaden fyller 70 år. Överenskommelsen från 1954 innebär att nordiska medborgare har rätt att bosätta sig i ett annat nordiskt land utan arbetstillstånd samtidigt som myndigheterna i länderna aktivt bidrar till att sprida information om arbetsmarknadsförhållandena mellan länderna.

2023

Sverige ansöker om medlemskap i Nato, vilket väntas stärka försvarssamarbetet med bland annat Danmark.

En rekordsvag svensk krona i förhållande till den danska gör att många danskar reser till Skåne för att turista och shoppa.

I maj avskaffar Danmark gränskontrollerna mot Sverige, som infördes 2019. Under en kort period i augusti, efter ökat säkerhetshot mot Sverige och Danmark på grund av koranbränderna, återinför Danmark gränskontrollerna mot Sverige, och Sverige förstärker sina gränskontroller mot Danmark. De danska kontrollerna tas bort igen, medan de svenska kvarstår.

2022

Under året inleder den danska och den svenska regeringen omförhandlingar av det dansk-svenska skatteavtalet,

Öresundsavtalet. Ländernas Nordenministrar presenteras för fyra förslag till förändringar av Öresundsavtalet när de i april deltar i ett möte med Greater Copenhagen Task Force.

Danmark och Sverige enas om en transitdeklaration, som innebär att resenärer till och från Bornholm, respektive till och från Köpenhamns flygplats i Kastrup ska undantas om Sverige eller Danmark i framtiden av någon anledning skulle stänga gränsen eller införa reserestriktioner.

I december tog Skånetrafiken över ansvaret från DSB för trafiken med Öresundståg i Danmark.

2021

Greater Copenhagen Task Force hålls för första gången, ett samarbetsformat som samlar nationella, regionala och lokala perspektiv i samtal mellan ländernas samarbetsministrar, ledningen för Greater Copenhagen, näringslivsorganisationer, Öresundsbron och ländernas ambassadörer.

2020

Byggnadsarbetena på Fehmarn Bält-förbindelsen inleds på den danska sidan och i Tyskland året därpå.

Øresundsbron fyller 20 år den 1 juli.

På grund av smittrisen under den pågående coronapandemin stänger den danska och den svenska regeringen periodvis under 2020-2022 gränsen mellan länderna, med undantag för gränspendlare och vissa andra grupper.

2019

En ny dansk lag "Lov om erhvervsfremme" träder i kraft i januari med syftet att öka effektiviteten i det danska näringslivsfrämjande arbetet. Den nya lagen innebär också att de danska regionerna inte längre får arbeta med näringslivsutveckling och turism. I september meddelar den danska regeringen att tillämpningen av lagen om före-

tägsfrämjande kommer att ändras när det gäller gränsregionalt samarbete. De danska regionerna får återigen vara ordförande i Greater Copenhagen Committee.

I februari godkänner de tyska myndigheterna byggandet av Fehmarn bält-tunneln.

Hösten 2019 öppnar Cityringen i Köpenhamn med 17 nya metrostationer. Året därpå planeras förgreningen till Nordhavn att färdigställas och 2024 en Sydhavnslinje.

Den första höghastighetsjärnvägen i Danmark invigs i början av sommaren. Den klarar 250 km/h och går mellan Köpenhamn och Ringsted där järnvägen sedan delas mot Stora Bältbron och med den kommande Fehmarn Bält-tunneln.

I november inför Danmark gränskontroller mot Sverige i syfte att motverka gränsöverskridande brottslighet.

2018

Ett avtal från augusti mellan Transportministeriet och Region Skåne innebär att ansvaret för hela Öresundstågstrafiken flyttas över till Skånetrafiken.

2017

De svenska id-kontrollerna vid Öresund upphör i maj 2017, vilket gör att restiderna för tågresenärer närmar sig normal nivå.

I juni kommer Danmark och Sverige överens om att inleda en strategisk statlig analys av en fast HH-förbindelse som ett Interreg-projekt. Initiativet åtföljs av ett gemensamt arbete med trafikprognoser.

2016

Det dansk-svenska politiska samarbetet Öresundskomiteen omvandlas till The Greater Copenhagen and Skåne Committee. Förutom namnbytet ingår nu samtliga 79 kommuner och tre regioner i Öresundsregionen.

Danmark hade för första gången Malmö Arena som hemmaplan i handbolls-VM 2011.

Samtidigt ändras stadgarna till att fokusera mer på internationell marknadsföring och att attrahera utländska investeringar och talanger.

Sverige beslutar att komplettera gränskontrollerna på svensk mark med ett krav på transportörsansvar. Det innebär att ID-kontroller införs på färjor, bussar och Öresundståg innan de reser från Danmark till Sverige. Restiden för Öresundspendlare med tåg förlängs.

Tysklands transportminister Alexander Dobrindt (CSU) och Danmarks transport- och byggnadsminister Hans Christan Schmidt (V) bekräftar deras gemensamma stöd för en fast Fehmarn Bält-förbindelse.

Forskningsanläggningen Max IV i Lund invigs i juni. Danmark investerar i anläggningen genom konsortiet DanMAX.

2015

Blivande European Spallation Source, ESS, blir Skandinavens första ERIC, ett europeiskt konsortium med Sverige och Danmark som värdländer.

Som en följd av det stora antalet flyktingar inför Sverige i november tillfälliga gränskontroller mellan Danmark och Sverige. En bieffekt av detta är att danska och svenska Öresundspendlare, särskilt de som reser med tåg, får längre restider mellan hem och arbete.

Öresundsregionen har över 3,9 miljoner invånare.

2014

Nordiska ministerrådet etablerar Gränshinderrådet.

2012

Resterna av Øresundsuniversitetet och Øresund Science Region: Øresund University Network läggs ner.

Metrosamarbetet mellan Köpenhamn och Malmö inleds med målet att bygga en metro över Öresund, Øresundsmetron.

Citytunneln i Malmö invigs 2010.

2011

Den danska och svenska staten drar tillbaka sina bidrag till Øresundsuniversitetet och Øresund Science Region och det beslutas att samarbetet ska fortsätta i mindre skala under namnet Øresund University Network.

Malmö Arena är en av platserna där Handbolls-VM för herrar spelas. Det blir inledningen på flera VM (2023) och EM (2020 och 2026) där Malmö Arena blir en av arenorna och därmed kan fungera som hemmaplan för det danska landslaget.

2010

Citytunneln i Malmö öppnar med de nya stationerna Triangeln och Hyllie.

Øresund Entrepreneurship Academy läggs ned.

Flyttströmmen över Øresund vänder och majoriteten flyttar från Skåne till östra Danmark.

ØRUS - Øresundsregional Udviklingsstrategi presenteras av Øresundskommittén.

Portalen Øresundddirekt Business öppnar med information för företag.

2009

Danmark och Sverige lyckas få stöd för att placera den europeiska neutronforskningsanläggningen European Spallation Source (ESS) i Lund och det tillhörande data-centret i Köpenhamn.

I OECD:s rapport "Territorial Review" om Köpenhamn konstateras bl.a. att en närmare integration över Øresund skulle gynna stadens tillväxt.

Øresundsregionen har nu växt till 3,7 miljoner invånare.

2008

Ett statsfördrag mellan Danmark och Tyskland om etablering av en fast förbindelse över Fehmarn Bält undertecknas av de två ländernas transportministrar, Carina Christensen (K) och Wolfgang Tiefensee (SPD).

Nordiskt gränshinderforum grundas.

Øresund Network läggs ner.

2007

Köpenhamns metrolinje till flygplatsen öppnas.

2006

Øresund Entrepreneurship Academy etablerades som en organisation under Øresundsuniversitetet för att främja entreprenörskap vid universiteten.

2003

Ett gemensamt skatteavtal mellan Sverige och Danmark för Øresundspendlare, Øresundsavtalet, tecknas med bland annat en kompensationsordning för pendlarnas utblivna skatteintäkter i hemlandet. Øresundspendlare ska betala skatt i det land där de arbetar enligt nya Øresundsavtalet.

Andra och tredje etappen av Köpenhamns metro öppnas.

Finansieringen av Øresunddirekt går från att enbart ha finansierats av den danska och svenska staten till att finansieras av flera aktörer, myndigheter och regioner.

2002

Den första etappen av Köpenhamns metro öppnas, med hållplatser bland annat i den nya stadsdelen Ørestad.

Øresundsinstitutet etableras. Ett dansk-svenskt kunskapscentrum som utarbetar analyser och fakta om regionen.

2001

Köpenhamns hamn och Malmö hamn fusioneras till en gemensam hamnoperatör - Copenhagen Malmö Port.

Øresund Science Region öppnar. Detta är ett parallellt samarbete till Øresundsuniversitetet, med fokus på att involvera den offentliga och privata sektorn.

2000

Øresundsbron öppnas 1 juli och trafiken med Øresundståg inleds. Innan dess, 9-12 juni arrangerades öppen bro där 80 000 personer cyklade, sprang eller gick över bron.

Øresund Network etableras. Huvudfokus är att utveckla varumärket Øresund och sprida kännedom om området.

Øresunddirekt etableras. Det är ett offentligt informationscenter som tillhandahåller information om arbetsmarknad, skatte- och samhällsregler för Øresundspendlare och företag. Formellt är det två organisationer - en dansk (hemsida) och en svensk (besökskontor) - med olika former av finansiering.

1997

Øresundsregionens första tvärnationella klusterorganisation etableras i form av Medicon Valley Alliance med målet att stärka life science- och läkemedelsföretagen i Øresundsregionen.

Øresundsuniversitetet etableras med nio medlemsuniversitet.

Crossborder Øresund partnership etableras.

1995

Arbetet med kust till kust-förbindelsen över Øresund påbörjas i augusti med muddringsarbete.

1993

Øresundskomiteen bildas som en politisk samarbetsorganisation, ur de tidigare organisationerna Øresundsrådet och Øresundskontakt. Øresundskomiteen ska utgöra plattformen för den nya regionen tvärs över Øresund.

Arbetet med den danska landanläggningen påbörjas den 16 september och omfattar 9 kilometer motorväg och 18 kilometer järnväg.

1991

De danska och svenska regeringarna undertecknar den 23 mars ett avtal om att bygga en fast förbindelse över Øresund.

Øresundsbrokonsortiet, som ska äga och driva Øresundsbron, etableras. Det ägs till hälften av vardera landet.

1984

Øresundskontakt bildas som ett gränsregionalt forum för att stärka kontakterna över sundet och förbereda opinionen för en fast förbindelse. Organisationen samlar kommuner, regioner och näringsliv och fungerar som en tidig katalysator för gränsregionalt samarbete.

1965

Trafik med flygbåtar/bärplansbåtar inleds mellan Malmö och Köpenhamn. Den kortare restiden gör det möjligt att arbetspendla över Øresund.

1964

Øresundsrådet bildades som ett samarbetsorgan mellan cirka 30 svenska och danska kommuner samt amter och landsting.

1819

Den 23 maj inleder det brittiska hjulångaren Caledonia den första moderna ångbåtstrafiken mellan Malmö och Köpenhamn.

Om rapporten

Syftet med denna rapport är att ge en översikt över utvecklingen när det gäller aktuella samarbeten och aktiviteter över Öresund och mellan Danmark och Sverige samt till viss del inom Norden och ner mot Fehmarn Bält. Vidare finns en översikt över relevanta

ta organisationer samt en historik över Öresundsregionens utveckling.

Rapporten bygger på en omfattande research och faktainsamling samt intervjuer med relevanta personer.

Referenser

Öresundsinstitutet har varit i kontakt med representanter för flera av de tvärregionala organisationer som presenteras i rapporten för att ta del av information rörande styrelse, eller styrgruppssammansättning. I de fall informationen hämtats från organisationernas hemsidor har Öresundsinstitutet kontaktat organisationerna via mail eller per telefon för att styrka att den insamlade informationen varit korrekt. Upplysningar om styrelsernas och styrgruppens sammansättning har inhämtats under september 2024.

FAKTAINSAMLING/INTERVJUER

Bardia Soltanbadi, svenska medborgare med rösträtt i det kommande kommunalvalet i Danmark

Carsten Boye, major i Hjemmeværnets Landsdelsregion Øst
David Meinke, direktör för regional utveckling, Region Hovedstaden

Elin Colmsjö, svenska medborgare med rösträtt i det kommande kommunalvalet i Danmark

Hans Wallmark, Sveriges ambassadör i Danmark

Jens Kisling, Danmarks ambassadör i Sverige

Johan Bergström, föreståndare på LUPREP (Lunds University Centre for Preparedness and Resilience)

Jonas Ringbom, Öresundspendlare

Kajsa Helmbring, försvarsdirektör i Länsstyrelsen Skåne

DATAKÄLLOR:

- [Sipri Military Expenditure Database](#)
- [Øresundsdatabasen](#)
- [SCB](#)
- [Danmarks Statistik](#)
- [Tillväxtanalys](#)
- [Nordic Statistics Database](#)

Kasper Møller Hansen, professor i statsvetenskap vid Köpenhamns universitet

Linda Jeppsson, chef för gränspolisenheter i Region syd

Maja Eskebaek, svenska medborgare med rösträtt i det kommande kommunalvalet i Danmark

Michael Koch-Larsen, chefsrådgivare Danske Regioner

Peter Viggo Jakobsen, doktor i international politik og lektor vid Institut for Strategi og Krigsstudier vid Forsvarssakademiet

Viggo Widoff, svenska medborgare med rösträtt i det kommande kommunalvalet i Danmark

Vilma Randklev Kjær, Öresundspendlare

ANDRA KÄLLOR

- Altinget. [Røde partier på rådhuset indgår valgforbund udenom Socialdemokratiet](#). 27 juni 2025. (Hämtat 29 juli 2025).
- Beredskabsforbundet. (2024). [Rammeaftale mellem Forsvarsministeriet og Beredskabsforbundet](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Beredskabsstyrelsen. (2025). [Om os](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Berlingske. [Enhedslisten varsler et opgør med 100 år gammel tradition på Københavns Rådhus: »Det er på tide, at der kommer et magtskifte«](#). 20 november 2024. (Hämtat 29 juli 2025).
- Berlingske. [Mangeårig toprådgiver kender Socialdemokratiet indefra. Nu forklarer han, hvordan man skal forstå kampen om København](#). 15 juli 2025. (Hämtat 29 juli 2025).
- Berlingske. [Minister ønsker beredskabsbutikker, der skal holde åbent, hvis krisen rammer: »Det vil kunne give en tryghed for danskerne«](#). 10 September 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Berlingske. [Officielt: Kvinder og mænd skal aftjene længere værnepligt fra 2026](#). 11 juni 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Berlingske. [Pressemøde om danmarkshistoriens største våbenhandel – følg med her](#). 12 September 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- Berlingske. [SF-spidskandidat afviser at tale om overborgmesterposten](#). 13 august 2025. (Hämtat 8 september 2025).
- Berlingske. [Sådan kan fremtidens metro komme til at se ud: Otte nye metrolinjer i København skitseres i stor analyse](#). 16 september 2025. (Hämtat: 17 september 2025).
- Boozt. [Boozt to establish headquarters in Copenhagen](#). [Pressmeddelande] 25 februari 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- Borger.dk. [Stemmeret og valgbarhed til kommunale og regionale valg](#). (Hämtat 24 september 2025).

- Dagens Industri. [Svenska studenter ratar Handels – pluggar i Danmark](#). 4 januari 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- Dagens Nyheter. [EU-expert: De svenska gränskontrollerna är olagliga](#). 8 august 2022. (Hämtat 30 september 2025)
- Dagens Nyheter. [Pojke från Luleå reste två gånger för att ta morduppgift i Köpenhamn](#). 2 februari 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- Danmarks Radio. ['Det er katastrofalt': Sund-](#)

[hedsreform fjerner regioners klimaindsats og adgang til EU-milliarder. 1 oktober 2024](#).

(Hämtat 29 juli 2025).

- Danmarks Radio. [S i højt spil om magtfuld post i København: Kommer ikke til at gøre andre til overborgmester](#). 10 juli 2025. (Hämtat 29 juli 2025).
- Danmarks statistik. Antalet röstberättigade i kommun- och regionvalet. Beställning 22 september 2025.
- Dansk formandskab, Rådet for Den Danske Europæiske Union (2025) [Program for det danske EU-formandskab](#) (Hämtat 20 september 2025)
- Danske Regioner. [Om de fem regioner](#). (Hämtat 7 oktober 2025).
- DR Nyheder. [Partier vil have plan for at undgå en gentagelse af gårsdagens køkaos ved Storebælt](#). 22 juli 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- DR Nyheder. [Salling på vej med 50 dagligvare-beredskabsbutikker: Skal kunne klare sig uden kontakt med omverdenen i to dage](#). 11 September 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- DR Nyheder. [Udtjente olietankere samler sig ud for Skagen: Politiker frygter miljøkatastrofe](#). 14 januari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- DR.dk. [58 milliarder: Regeringen laver danmarkshistoriens største våbenindkøb](#). 12 september 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- DR.dk. [Sådan kan Sverige blive angrebet: Vores naboland fremlægger krigsscenarioer og forbereder befolkningen](#). 20 september 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- Ekstra Bladet. [Afsøring: Dansk milliardær har købt Danmarks dyreste lejlighed](#). 17 januari 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- Finansministeriet. [Markant opjustering af det finanspolitiske råderum med 58 mia. kr. i 2030](#). [Pressemeddelelse] 23 juni 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Folketinget. [Hvem kan stemme til Folketingsvalg?](#) (Hämtat 24 september 2025)
- Forsvaret. (2025). [Forsvarets historie](#). (Hämtat 23 september 2025).
- Forsvaret. (Ukendt). [Internationalt Samarbejde](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Forsvarets Efterretningstjeneste. (2024). [Udsyn 2024](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Forsvarsministeriet. (2023). [Forsvarsforliget 2024-2033](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Forsvarsministeriet. [Danmark styrker forsvarssamarbejdet med Sverige](#). [Pressemeddelelse] 7 maj 2024. (Hämtat 29 september 2025).
- Forsvarsministeriet. [Forsvarsforligskredsen](#)

- [enige om historisk investering i jordbaserede luft- og missilforsvarssystemer](#). [Pressemeddelelse] 12 september 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- Forsvarsministeriet. [Ny hærplan sikrer bedre militær tilstedeværelse i hele landet](#). [Pressemeddelelse] 12 september 2025. (Hämtat 29 september 2025).
 - Forsvarsdepartementet & Landsbygds- og infrastrukturdepartementet (2025). [Stærkte forudsætninger for transporter over Øresund](#). [Pressmeddelande] 3 juni 2025. Hämtat: 16 september 2025)
 - Försvårshögskolan. (2021). [Försvårsbeslutet ur ett strategiskt perspektiv](#). (Hämtat 23 september 2025).
 - Försvårshögskolan. (2021). [Försvårsbeslutet ur ett strategiskt perspektiv](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Försvårsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och Beredskap. 2025. [Utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030](#). (Hämtat 23 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2019). [Dödspatullen](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2022). [Malmöhusbataljonen](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2024). [Frivilliga försvarsorganisationer](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2024). [Totalförsvarsplikt](#). (Hämtat 23 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2025). [Gotlands Regemente – P 18](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2025). [Hemvärnet](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2025). [Militärregioner](#). (Hämtat 23 september 2025).
 - Försvårsmakten. (2025). [Södra Militärregionen](#). (Hämtat 23 september 2025).
 - Försvårsmakten. [Flygvapnet spred julstämning över Norden](#). 12 december 2024. (Hämtat 30 september 2025)
 - Försvårsmakten. [HMS Ulvön i Natos stående minröjningsstyrka](#). [Pressemeddelelse] 27 februari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
 - Helsingborg.se. (2025). [Helsingborg blir värdestad för Sveriges första NATO-möte](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Helsingør Leksikon. (2024). [Øresundstoldens baggrund](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Hjemmeværnet. (Ukendt). [Organisation](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Indenrigs- og sundhedsministeriet. (2024).

- [Aftale om sundhedsreform 2024](#). (Hämtat 29 juli 2025).
- Indenrigs- og sundhedsministeriet. [Historisk reform flytter sundhedsvæsenet tættere på borgerne](#). [Pressmeddelande] 15 november 2024. (Hämtat 29 juli 2025).
 - Indenrigs- og Sundhedsministeriet. [Partiernes bogstavbetegnelser](#). (Hämtat 24 september 2025)
 - Järnvägar. [SJ:s nya snabbtåg får premiär på Väst kustbanan](#). 13 februari 2025 (Hämtat 30 september 2025)
 - Kriseinformation.se. (2025). [Frivilligorganisationer](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - KøbenhavnLiv. [Kampen om borgmesterposterne: Det gælder om at kunne tælle til syv](#). 16 november 2021. (Hämtat 24 september 2025)
 - Københavns kommune. [Otte mulige metrolinjer undersøgt: Sådan kan de komme til at se ud](#). [Pressmeddelande] 16 september 2025. (Hämtat: 22 september 2025)
 - Københavns kommune. [Politikere vil have mere metro i København: Disse otte metrolinjer skal nu undersøges](#). [Pressmeddelande] 28 maj 2025. (Hämtat: 2 september 2025)
 - Københavns Kommune. [Sådan styres København](#). (Hämtat 29 juli 2025).
 - Københavns Kommune. [Valg af overborgmester og 6 borgmestre](#). (Hämtat 29 juli 2025).
 - Københavns Lufthavn (2025) [Milepæl i april: 2,7 millioner rejsende i Københavns Lufthavn](#) (Hämtat 30 september 2025)
 - Landsbygds- og infrastrukturdepartementet (2025). [Uppdrag till Trafikverket att vidareutveckla trafikledning och infrastrukturobjekt i Øresundsregionen](#). (Hämtat: 17 september 2025).
 - Landskrona Stad. [Saab etablerar sig på Varvsudden i Landskrona](#). [Pressemeddelelse] 22 februari 2024. (Hämtat 29 september 2025).
 - LEX – Danmarks Nationalleksikon. (2024). [NORDEFCO](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Livsmedelverket. (2025). [Klart vilka kommuner som får stöd inom investeringsprogrammet för beredskap 2025](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Lund universitet. [Nytt centrum för beredskap och resiliens etableras](#). [Pressemeddelelse] 21 februari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
 - Länsstyrelsen Skåne. (ukendt). [Sveriges sex civilområden](#). (Hämtat 29 september 2025).
 - Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab. (2024). [Ministeriet](#). (Hämtat 29 september 2025).

- Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab. [Organiseringen af Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab er på plads](#). [Pressemeddelelse] 29 januari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania (2025) [Nordic-Baltic cooperation \(NB8\)](#) (Hämtat 30 september 2025)
- Molslinjen. [Molslinjen sætter strøm til kæmpe-katamaraner på Kattegatt](#) (Hentet 6 oktober 2025)
- Momentum. [Ældre holder valgdeltagelsen oppe, mens andre grupper skal hjælpes til stemmeurnerne](#). 2 juli 2025. (Hämtat 24 september 2025)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. (2025). [Danmark og Sverige vil samarbejde tættere om civilt beredskab og samfundssikkerhed](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. (2025). [Det svenska civila beredskapssystemet](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. (2025). [Om krisen eller kriget kommer](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. (2025). [Strukturreform av krisberedskap och civilt försvar](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Nationalmuseet. (Ukendt). [Svenskekrigene - til søs](#). (Hämtat 29 september 2025).
- NATO. (2024). [The Secretary General's Annual Report 2024](#). (Hämtat 29 september 2025).
- NATO. [NATO launches 'Baltic Sentry' to increase critical infrastructure security](#). [Pressemeddelelse] 14 januari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- News Øresund. [De svenska gränskontrollerna förlängs än en gång](#). 15 maj 2025 (Hämtat 6 oktober 2025)
- News Øresund. [Fokus på rekord och säkerhetspolitiska frågor vid Øresund Talks 2025 i operan](#). 8 maj 2025 (Hämtat 30 september 2025)
- News Øresund. [Arbetsgivare nöjda efter svensk-dansk jobbmässa för vårdjobb i Helsingør](#). 29 august 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- News Øresund. [Bloxhub i Köpenhamn utökar samarbetet över Øresund – tecknar partnerskap med Media Evolution i Malmö](#). 2 december 2024. (Hämtat 30 september 2025)
- News Øresund. [Danmark køber gamle færgehavne som reserve for at sikre trafikken ved en langvarig lukning af Storebæltsbroen](#). 6 juni

- 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- News Øresund. [Danmark opretter forsvarsfond på 50 milliarder kroner: "Køb, køb, køb"](#). 20 februari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- News Øresund. [Det dansk-svenske politisamarbejde ska öka efter samråd mellan justitieministrar och rikspolischefer](#). 23 august 2024. (Hämtat 30 september 2025)
- News Øresund. [Ny dansk elfärja ska trafikera Samsø](#). 4 juni 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- News Øresund. [Nya regeringen gör det åter möjligt för danska regioner att inneha ordförandeskapet i dansk-svenska Greater Copenhagen-samarbetet](#). 5 september 2019 (Hämtat 30 september)
- News Øresund. [Rekordmånga fåglar häckade på Pepparholm i år](#). 2 september 2025 (Hämtat 30 september)
- News Øresund. [Språket en utmaning vid dansk-svensk beredskapsövning i Øresundsförbindelsens tunnel](#). 18 mars 2022. (Hämtat 23 september 2025).
- News Øresund. [Svenske soldater slutter sig til NATO-styrken i Letland](#). 22 januari 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- News Øresund. [Studenters læssvårigheder i fokus på både siderne](#). 16 december 2024 (Hämtat 6 oktober 2025)
- News Øresund. [Nordenministerar nöjda efter Greater Copenhagen Task Force-möte och gränshinderkonferens - stort fokus på försvar, samarbete och gemenskap](#). 3 oktober 2025 (Hämtat 6 oktober 2025)
- Nordr. [Prisrekord på Malmös mest skimrande adress](#). 13 januari 2025 (Hämtat 30 september 2025)
- NORDRED. [Om Samarbetet](#). (Hämtat 23 september 2025).
- OECD (2025) [Mobility and Integrated Labour Markets for Third-country Nationals in Greater Copenhagen](#) (Hämtat 30 september 2025)
- Politiken. [Prognose spår storsejr til Enhedslisten. Alligvel udpeger valgforskere en anden som favorit til borgmesterposten](#). 13 juni 2025. (Hämtat 29 juli 2025).
- Politiken. [Tre røde partier går sammen i valgforbund i København](#). 27 juni 2025. (Hämtat 29 juli 2025).
- Regeringskansliet & Statsministeriet (2025). [Deklaration mellan Sverige och Danmark i samband med Øresundsbronns 25-årsjubileum 2025](#). (Hämtat: 16 september 2025).

- Regeringskansliet. (2024). [Försvarsbeslutet 2025-2030](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Regeringskansliet. (2024). [Kontantutredningen](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Regeringskansliet. (2024). [Totalförsvaret](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Regeringskansliet. (2024). [Trafikverket ska ingå avtal med beredskapsflygplatser för 2025](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Regeringskansliet. [Migrationsministern besöker Danmark för samtal om återvändande](#). [Pressmeddelande] 2 september 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- Regeringskansliet. [Nytt paket för ett starkare civilt försvar](#). [Pressemeddelelse] 15 september 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- Regeringskansliet. [Regeringen lägger fram försvarssatsningar för ett starkare Sverige](#). [Pressemeddelelse] 15 september 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- Region Skåne. [Brev vedr. udspil til sundhedsreform](#). 3 oktober 2024. (Hämtat 24 september 2025)
- Statsministeriet. (2025). [Erklæring mellem Danmark og Sverige - I anledning af Øresundsbroens 25-års jubilæum 2025](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Styrelsen for Samfundssikkerhed. (2025). [Forberedt på kriser](#). (Hämtat 29 september 2025).
- Sund og Bælt. [Udvidelsen af Københavns Lufthavns Station sat i gang](#) [Pressmeddelande] 6 januari 2025 (Hämtat 30 september 2025)
- Sveriges Radio. [300 miljarder kronor extra till försvaret kommande tio åren](#). 26 mars 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Sveriges Radio. [Planen klar: Så ska 110 000 invånare evakueras från Blekinge](#). 12 September 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Sveriges Radio. [Rustar för svensk flyktningkris – kommunen köper 3 000 sängar](#). 18 September 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Sveriges Riksbank. [Introduce obligation to accept cash and strengthen banks' responsibility for cash](#). [Pressemeddelelse] 19 maj 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- Sveriges Riksdag. (1992). [Lag \(1992:1403\) om totalförsvaret och höjd beredskap](#). (Hämtat 23 september 2025).
- SVT Nyheter. [Danmark tar över Arktiska rådet](#). 13 maj 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- SVT Nyheter. [Historisk upprustning av försvaret – satsning på 300 miljarder](#). 18 juni 2025. (Hämtat 29 september 2025).
- SVT Nyheter. [Ny rapport: Så kan en attack mot Sverige se ut](#). 18 september 2025. (Hämtat 23 september 2025).
- Swedavia Airports (2025) [Swedavias trafikstatistik för augusti 2025: Positiv utveckling både utrikes och inrikes](#). (Hämtat 6 oktober 2025)
- Sydsvenskan. [Skånska toppstudenter kan inte läsa böcker: "Orkar inte"](#). 11 november 2024 (Hämtat 6 oktober 2025)
- Tjygyfyre7. (2025). [Tjygyfyre7.se](#). (Hämtat 29 september 2025).
- TV 2 Kosmopol. [17-årig dreng idømt seks og et halvt års fængsel for drabsforsøg](#). 4 mars 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- TV 2 Kosmopol. [Hemmelig milliardær har købt Danmarks dyreste lejlighed](#). 20 januari 2025. (Hämtat 30 september 2025)
- Valg.dk. [Stemmefordeling i Københavns kommune](#). (Hentet 7 oktober 2025).
- Vectura. [Vectura Fastigheter utvecklar Saabs kontor om 24 000 kvm i Brunnshög, Lund](#). [Pressemeddelelse] 5 maj 2023. (Hämtat 29 september 2025).
- Øresundsinstituttet (2024) [Fakta: Gräns- och id-kontroller mellan Danmark och Sverige sedan 2015](#) (Hämtat 6 oktober 2025)
- Øresundsinstituttet (2024). [State of the Region – Analys över samarbetet över Öresund 2024](#). (Hämtat 28 august 2025)
- Øresundsinstituttet (2025a). [Øresundsindex: Utvecklingen 2000-2025](#) (Hämtat 30 september 2025)
- Øresundsinstituttet (2025b). [Øresundsindex: Trafiken över Öresund Q4 2024](#) (Hämtat 22 september 2025).

